

**IEROMONAHUL
ARSENIE BOCA:**

**Între adevăr
și
legendă**

Cuprins

1. Introducere.....	2
2. Viața și activitatea părintelui Arsenie Boca.....	6
3. Scurtă prezentare a învățaturii părintelui Arsenie Boca.....	18
4. Mărturii ale duhovnicilor contemporani despre părintele Arsenie Boca.....	26
5. Manifestările “paranormale” arseniste, în lumina învățaturii ortodoxe.....	33
6. Pictura bisericii de la Drăgănescu.....	50
7. Atitudinea părintelui Arsenie Boca față de catolicism, spiritism, hinduism și antroposofie.....	57
8. Maica Zamfira – persoana care a influențat viața părintelui Arsenie Boca.....	66
9. Condițiile canonizării sfinților în Biserica Ortodoxă.....	71
10. Concluzii.....	76
11. Bibliografie selectivă.....	81

Introducere

Potrivit Revelației dumnezeiești, Domnul nostru Iisus Hristos este singurul "Mijlocitor" între om și Dumnezeu, "întru Care avem răscumpărarea prin sângele Lui", adică iertarea păcatelor. Acesta este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura. Pentru că întru El au fost făcute toate, cele din ceruri și cele de pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, fie tronuri, fie domnii, fie începătorii, fie stăpânii. Toate s-au făcut prin El și pentru El. Și este mai înainte decât toate și toate prin el sunt așezate. Și El este Capul trupului, al Bisericii; El este începutul, Întâiul născut din morți, ca să fie El cel dintâi întru toate. Căci în El a binevoit Dumnezeu să sălășluiască toată plinirea" (Coloseni 1, 14-19). Citind și cugetând la aceste cuvinte revelatoare, cine dintre oameni sau îngeri se poate asemăna cu Domnul și Mântuitorul lumii? Sau cine îndrăznește să asemene pe vreunul dintre muritorii de rând cu Dumnezeul slavei? Și totuși, în neștiința și în înșelarea lor, au fost oameni care s-au crezut "dumnezei" autoîndumnezeindu-se și oameni care au fost asemănați de alții cu Dumnezeu, idolatrizându-i. Din nefericire, astfel de cazuri s-au înmulțit în zilele noastre, pregătindu-se marea apostazie de la credința dreaptă în Sfânta Treime și în dumnezeirea și omenitatea lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat.

Întrucât Mesia Răscumpărătorul lucrează "totul în toate" prin Duhul Sfânt, după cum învață Sfântul Pavel, adică El este singurul și adevăratul lucrător în lumea creată, cei care se cred sau sunt socotiți de alții "ziditori" ai acestei lumi, îi smulg lui Hristos doxologia. „Căci puterea celui ce slujește fură slava Lucrătorului”¹, adică slava lui Hristos Domnul. De aceea, orice exagerare din partea oamenilor, fie laudativă, fie de judecată, este străină de duhul Ortodoxiei. Datorită faptului că astfel de situații sunt din ce în ce mai multe și în spațiul ortodox, avem datoria de conștiință să nu fim indiferenți la ceea ce se întâmplă în jurul nostru și, în limita posibilităților, să intervenim într-un fel sau altul, pentru a păstra unitatea credinței, pe care am moștenit-o de la înaintași. În acest scop, nu ne propunem să apărăm sau să condamnăm pe nimeni, mai ales că unii dintre înaintași deja au trecut în Țara de dincolo. Judecata este numai a lui Dumnezeu. În numele iubirii creștine însă, care nu poate fi despărțită de dreptate și de adevăr, ne revine obligația morală de a semnală unele aspecte, care se armonizează sau contravin învățăturii de credință ortodoxă.

¹ Episcopul Vasile al Seleuciei, predică la duminica a II-a după Rusalii, în vol. *Predici ale Sfinților Părinți la duminicile de paste an*, trad. de Preot Victor Manolache, Editura Egumenița, Galați 2009, p. 106

În ultimele decenii, cea mai controversată și mai amplă mișcare de acest gen este cea legată atât de viața și activitatea părintelui Arsenie Boca, numit și “Sfântul Ardealului”, cât și de fenomenul de la Prislop, unde este “sfântul mormânt”. Astfel de expresii sunt vehiculate de mulți dintre cei care merg la Prislop sau vorbesc despre Prislop fără a avea, însă, discernământul duhovnicesc necesar. Înainte de a trece la tratarea unor probleme de fond, legate de persoana și fenomenul “Arsenie Boca”, trebuie subliniat faptul că, aceste sintagme “Sfântul Ardealului” și “Sfântul mormânt”, nu sunt doar străine de duhul Ortodoxiei, ci sunt chiar blasfemiatoare. În istoria bimilenară a creștinismului nu se întâlnesc expresii precum “Sfântul Egiptului”, “Sfântul Palestinei”, “Sfântul Greciei”, “Sfântul Moldovei” etc. Se vorbește doar de sfântul sau sfinții din aceste țări sau provincii și numai după ce au fost canonizați. De aceea, în cazul părintelui Arsenie Boca, faptul că nu este canonizat de Biserica Ortodoxă Română îi face și mai vinovați pe cei care îl numesc astfel. Pentru noi, creștinii din toate țările și provinciile lumii, doar Unul este Sfânt și Domn. Cu alte cuvinte, Unul este “Sfântul” lumii întregi și al fiecărei zone geografice de pe pământ. La Sfânta Liturghie noi cântăm “Unul Sfânt, Unul Domn Iisus Hristos”. El este Sfântul sfinților și Sfântul Noului Israel, adică al poporului creștin.

Cealaltă sintagmă, “Sfântul mormânt”, cu referire directă și exclusivă la mormântul părintelui Arsenie Boca, este și mai condamnată. În conștiința multor arseniști, mormântul “sfântului” de la Prislop este mai important decât Sfântul Mormânt al Mântuitorului Hristos de la Ierusalim. Astfel, părintele Arsenie Boca este văzut ca un “înlocuitor” sau “împreună-mijlocitor” cu Iisus Hristos la Dumnezeu Tatăl, mulți pelerini socotindu-l salvatorul, vindecătorul și mântuitorul lor. Într-un sondaj realizat cu puțin timp în urmă, unii dintre cei intervievați au zis că el este Dumnezeu. Mai grav este faptul că, și părintele Arsenie Boca avea o părere foarte bună despre sine, încă din copilărie. Fără să-și dea seama de gravitatea cuvintelor, chiar unul dintre ucenicii săi, crezând că spune lucruri mari și nemaîntâlnite despre părintele, consemnează una dintre zicerile părintelui Arsenie, când era copil și se chema Zian: “Eu sunt Zian. Veniți la mine și eu vă voi duce la Hristos.”² Iar când era călugăr, la Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta, s-a urcat pe o masă și a zis credincioșilor: “Când Dumnezeu va judeca lumea, eu am să fiu la dreapta Lui și atunci ori vă sunt de folos, ori vă sunt acuzator”³. Tot în acest sens, o doamnă numită Marioara istorisește: “Într-o duminică a zis părintele Arsenie: «Mă, Rudi, bine că ai venit. Că azi avem o slujbă specială de făcut.» «Părinte, ce slujbă specială, că azi nu e sărbătoare, nu e nimic.» «Da, mă, Rudi, azi trebuie să fac o slujbă specială, că îl scot pe mitropolitul Nicolae Bălan din iad, că îi ajung 25 de ani, cât a stat acolo. Că l-o dezbrăcat de hainele

² Poate fi canonică canonizarea părintelui Arsenie Boca? https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/i-o-pagina-interimara-pentru-a-avea-acces-rapid-la-toate-informatiile/#_Toc423044002, p. 248.....21.09.2015

³ Idem p. 251

preoțești pe Părintele Iosif Trifa, de la Sibiu, cel cu Oastea Domnului, chiar înainte de a-l duce la mormânt». Și a făcut slujbă atunci”⁴.

Duhovnicii reprezentativi din secolul trecut ai țării noastre n-au făcut aprecieri sau critici importante la adresa părintelui Arsenie Boca. Aceasta, ca să nu creeze confuzii și sminteală între credincioși, cum se exprimă într-o anumită împrejurare părintele Arsenie Papacioc. Dar după moartea lor, când n-a mai avut cine să lămurească lucrurile cu autoritate duhovnicească și în cunoștință de cauză, fenomenul de la Prislop a luat proporții nebănuite. În decursul timpului, mulți am citit și poate am și citat din cărțile părintelui Arsenie Boca, mai ales din “Căderea Împărăției”, fascinați oarecum de conexiunile, abordările și interpretările inedite ale părintelui, fără să fim preocupați și atenți la ortodoxia lor. Apariția pe internet a studiului cu titlul “Poate fi canonică canonizarea Părintelui Arsenie Boca?” deschide, însă, o nouă perspectivă asupra vieții, activității și învățaturii părintelui Arsenie, precum și asupra fenomenului de la Prislop. De aceea, din dragoste pentru părintele Arsenie Boca, pentru poporul nostru cel dreptcredincios și pentru Adevărul întrupat, Care este Domnul nostru Iisus Hristos, încercăm să facem în paginile care urmează o prezentare cât mai coerentă a acestui material. În primul rând, din dragoste pentru părintele Arsenie, pentru că îi facem mult rău în viața de dincolo dacă spunem despre el lucruri exagerate, care nu au nicio acoperire duhovnicească. Când vorbești sau scrii ceva rău despre unii sfinți, (și multe batjocuri s-au spus despre sfinți în decursul timpului), cele spuse sau scrise nu le micșorează slava dată lor de Dumnezeu și nu le umbrește fericirea veșnică. Poate compătimirea și mila față de acești batjocoritori să umbrească oarecum și pentru puțin timp bucuria comuniunii lor cu Dumnezeu, cu îngerii și cu oamenii care s-au mântuit. Dar a atribui unor oameni care nu sunt sfinți în lumea de dincolo, merite și osanale pentru niște fapte și stări pământești imaginate doar de unii și de alții și a-i cinsti ca sfinți, fără să fie sfinți, le facem cel mai mare rău, le provocăm cel mai mare chin. De fapt, le mărim și mai mult pedeapsa. În al doilea rând, din dragoste pentru poporul nostru dreptcredincios, căci astfel de fenomene religioase generează multe confuzii și duc la înșelare spirituală. “Calea” spre mântuire este Mântuitorul Care a zis despre Sine: “Eu sunt Calea, Adevărul și Viața”(Ioan 14, 6). Iar Sfântul Ciprian al Cartaginei spune “Afară de Biserică nu este mântuire” și “Cine n-are Biserica de mamă, nu poate avea pe Dumnezeu de tată.” Și, din mila lui Dumnezeu, avem biserică, după rânduială apostolică, în fiecare comunitate parohială. De asemenea, din dragoste și pentru Mântuitorul Hristos, Care în Ghetsimani S-a rugat pentru apostoli și pentru cei ce vor crede în El, “prin cuvântul lor, ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine și Eu întru Tine așa și aceștia în Noi să fie una, ca lumea să creadă că Tu m-ai trimis” (Ioan 17, 21)

⁴ Romeo Petrașciuc, *Lăsați-vă în grija lui Dumnezeu*, Editura Agnos, Sibiu, 2014, p. 68-69

Rătăcirii au fost, sunt și vor mai fi în lume dar, după cuvântul Sfântului Maxim Mărturisitorul , “nu trebuie să ajutați ereticii cu nici un chip, chiar dacă s-ar îngădui tuturor toate. Aceasta pentru pricina arătată, ca să nu supărăm pe Dumnezeu, fără să ne dăm seama. Și nu e bine să le îngăduim să se fălească cu minciuna lor și să clatine sufletele în privința dreptei credințe, ca arătându-se să poată, asemenea șarpelui, să clatine din temelie sigura a credinței pe vreunii din cei mai simpli, „ prin mușcăturile înșelăciunii și să ne aflăm și noi, precum nu voim, părtași de judecata ce-i amenință pe ei.” (“Scrieri și epistole duhovnicești”, colecția P.S.B. vol.81, p.66).

1. Viața și activitatea părintelui Arsenie Boca

Părintele Arsenie Boca s-a născut la 28 septembrie 1910, în satul Vața de Sus, comuna Vața de Jos, județul Hunedoara și a fost botezat la 16 octombrie 1910. La naștere a fost numit Zian. Pe mama lui o chema Cristina și era ortodoxă, iar pe tatăl lui îl chema Iosif-Petru, era greco-catolic și locuia în orașul Brad. De meserie era cismar și a murit la 29 iunie 1926, în vârstă de 45 de ani. Părinții lui s-au cununat la 7 noiembrie 1909 și au divorțat la 22 martie 1922. Potrivit unei rânduielei nescrise, copiii născuți, în astfel de familii mixte, urmau credința tatălui. După divorțul părinților, copilul Zian, care avea 12 ani, a fost luat de tatăl lui. De aceea, a învățat la Școala primară și la liceul din Brad. De mic avea o înclinație spre singurătate și spre studiul religiei, după cum el însuși mărturisește. Era preocupat de lucruri spirituale mult mai înalte față de vârsta și de puterea lui de înțelegere. Acum a citit cartea lui Immanuel Kant: "Religia în lumina rațiunii" și alte cărți ce-l introduceau într-o lume ce depășește puterea de percepție a simțurilor trupești.

După terminarea liceului, a vrut să dea la Aviație la Cotroceni, dar pentru că era sărac și nu avea bani, iar tutorii n-au garantat pentru el, n-a putut să intre la Aviație. În anul 1929, s-a înscris la Academia Teologică din Sibiu, unde a avut ca profesor pe părintele Dumitru Stăniloae. În timpul anilor de studiu, a fost preocupat mai mult de latura mistică a vieții. A terminat Teologia în 1933, susținând teza de licență cu titlul: "Încercări asupra vieții duhovnicești". Întrucât avea talent la pictură, mitropolitul Nicolae Bălan l-a trimis, în anii 1933-1934, la Academia de Arte Frumoase, din București, pe care a terminat-o în cinci ani. În acest timp, a frecventat câteva cursuri și la Facultatea de Medicină, dar din cauza grevelor studentești, profesorii de la Medicină nu puteau să-și țină cursurile. După ce a terminat Belle-Arte, a făcut un an de practică la o biserică din Bixadul Oltului, împreună cu pictorul Costin Petrescu. După ce a fost hirotonit diacon, mitropolitul Nicolae Bălan l-a trimis în primăvara anului 1938 la Muntele Athos, unde a stat doar trei luni, până la 8 iunie 1938, când s-a întors în țară. Apoi a mers la Chișinău să picteze și să cumpere materiale de pictură. Acolo a stat până la Paștile din anul 1939. La Vinerea Izvorului Tămăduirii din acel an a fost tuns în monahism, primind numele Arsenie. Era primul și singurul călugăr la Mănăstirea Brâncoveanu – Sâmbăta de Sus, județul Făgăraș. Apoi a venit părintele Serafim Popescu. Din iarna anului 1941 au început să vină oamenii la mănăstire. Atunci părintele Arsenie a trebuit să le vorbească, începând în felul

acesta activitatea sa misionară, care avea să-l facă foarte cunoscut în toată țara, mai ales în părțile Ardealului.

Prezentând aceste date biografice, care țin mai mult de parcursul văzut și cunoscut al vieții sale, trebuie luate însă în considerație și unele aspecte mai puțin cunoscute ale copilăriei și ale anilor de studiu, care-l pun într-o altă ipostază. Dar numai în felul acesta, putem înțelege cât mai aproape de adevăr activitatea sa viitoare, precum și toate manifestările ce-l aduc și astăzi în atenția multor oameni. Potrivit unor mărturii ale celor ce l-au cunoscut, precum și afirmațiilor extrase chiar din scrierile sale, biografia spirituală a părintelui Arsenie Boca n-a fost tot atât de liniară și de normală ca parcursul văzut al vieții până la intrarea în monahism. Astfel, anii copilăriei și anii de studii au fost marcați de unele evenimente și preocupări spirituale care l-au influențat mai târziu în tot ceea ce a făcut și a scris și lămuresc în mare parte întregul fenomen arsenist, ce s-a intensificat din ce în ce mai mult după moartea lui. Așa cum se știe, s-a născut într-o familie mixtă, în care tatăl greco-catolic i-a marcat copilăria mai pregnant decât mama sa. A urmat apoi divorțul părinților în anul 1922 cu traumele sufletești firești, ce i-au umbrit anii copilăriei. Avea doar 12 ani, iar lipsa unui părinte în viața copilului, mai ales a mamei, a lasat urme nevindecabile și n-a putut a fi suplinită de nimeni și de nimic. Și dacă ne gândim ce însemna pentru noi, românii, un divorț în mediul rural la începutul secolului al XX-lea, situația devine și mai dramatică pentru un astfel de copil. Văzută în acest context spiritual, justificarea izolării de restul lumii, mai ales de fete, pe motiv că avea preocupări religioase înalte și înclinații mai mult spre viața lăuntrică, este puerilă și nesatisfăcătoare. L-au ajutat oare lecturile din Immanuel Kant, care-l introduceau în mistica filosofică la o vârstă așa de fragedă ? Greu de crezut. De asemenea, starea lui duhovnicească de copil nu părea deloc promițătoare. Chemarea pe care Zian o lansează către oameni ca să-i ducă la Hristos, este sub semnul mândriei și nu al unei înțelegeri sau vrednicii duhovnicești.

Dar nașterea părintelui Arsenie Boca într-o familie mixtă și divorțul părinților săi mai au și o altă semnificație pentru unii oameni din zilele noastre. Pot fi foarte inteligent folosite de cei interesați astăzi să distrugă familia ortodoxă tradițională, fie prin încurajarea căsătoriilor mixte, fie prin facilitarea și simplificarea procedurilor de divorț. Aceasta poate fi una din cauzele, pentru care se acordă atâta importanță și atenție fenomenului arsenist în mass media. Din nefericire, cei mai mulți oameni nu cunosc și nu dau nicio importanță acestor realități triste din copilăria părintelui.

Așa cum știm cu toții, familia și părinții din care ne naștem, contextul social, contemporanii și timpul venirii noastre în această existență pământească nu depind de noi. Sunt un "dat" pe care noi trebuie să-l facem un "dar" și să-l întoarcem lui Dumnezeu cu mulțumire. De noi depinde, însă, ce facem cu viața noastră. I-o oferim lui Dumnezeu, urmându-i rânduielile pe care le-a pus în Biserică și împlinindu-i

poruncile, sau dispunem de ea după bunul plac, urmând voinței noastre în mod autonom și nu voinței lui Dumnezeu. Cu alte cuvinte, urmăm întru totul rânduiețile Bisericii prin care ni se mijlocește harul dumnezeiesc și îndumnezeitor, sau urmăm rânduieții păgâne și din alte zone spirituale, care ne dau amăgirea autoîndumnezeirii. Sfinții Părinți sunt foarte categorici în ceea ce privește urmarea fără abatere a rânduieților Bisericii Ortodoxe, interzicând prin poruncile bisericești citirea cărților eretice. Orice lectură influențează într-un fel sau altul sufletul celui ce citește, atât prin mesajul pe care-l transmite, cât și prin relația spirituală ce se realizează între cititor și autorul cărții respective. O carte duhovnicească zidește, în timp ce o carte eretică sau cu un conținut ocult distruge echilibrul sufletesc al celui ce o citește, aruncându-l apoi în înșelare demonică. Lectura ocultă dă impresia unei siguranțe și a unui control total asupra simțurilor, gândurilor și imaginației, dar în realitate desparte pe om de Dumnezeu, privându-l de harul dumnezeiesc și-l face rob demonilor prin înșelare. Voința omului numai atunci este în rostul ei firesc, când este supusă voinței lui Dumnezeu. Omul se împlinește ca persoană creată doar prin participarea la viața dumnezeiască și în relație personală liberă cu cel puțin una din Persoanele Sfintei Treimi. O voință autonomă este un dezastru spiritual sinucigaș pentru om. A crede cineva că se poate mântui singur, este o făcătură demonică. Iar practicile orientale de tip yoga, zen etc. invocate de unii ca fiind folositoare în așazisul “progres spiritual”, nu duc la autoîndumnezeire, ci la dezumanizare și îndrăcire.

Din nefericire, părintele Arsenie Boca a căzut victimă propriilor sale lecturi și practici, justificându-se și lămurindu-se prin acestea tot parcursul său spiritual, atât de controversat și spectaculos în același timp. De aici și fascinația uriașă pe care a exercitat-o asupra contemporanilor săi, care au fost în cea mai mare parte oameni simpli și de bună credință, dar fără discernământ duhovnicesc, fascinație pe care încă o mai exercită și în zilele noastre. Înșelarea demonică în care a căzut prin autosuficiență și prin lecturi foarte periculoase chiar pentru omul matur duhovnicește, dar mai ales pentru el la vârsta “prunciei duhovnicești”, reiese clar din propria sa mărturie, pe care însă o interpreta în sens favorabil pentru sine. De fapt, această “logică” este proprie tuturor oamenilor înșelați. Și oricât le-ai spune că “albul este alb și negrul este negru”, ei tot nu te vor crede.

Când părintele Cleopa Ilie a fost trimis de autoritățile bisericești în Ardeal ca să ajute la revigorarea monahismului, a întâlnit pe părintele Arsenie Boca la Episcopia Aradului. Părintele Arsenie i-a zis batjocoritor: “Ce măi, moldovene, ai venit să ne înveți tu călugărie?” Dar să vedem cum a învățat părintele Arsenie “călugărie”, potrivit propriei sale mărturii. El zice: “Aveam problema voinței în stăpânirea simțurilor. Mai mult chiar, mă preocupa, studiind mistica comparată a diferitelor religii superioare, ca să văd prin propria experiență, cât se întinde sfera voinței în domeniul vieții sufletești și biologice. Mă interesa să văd dacă e adevărat ce afirmă

cărțile asupra actelor reflexe și asupra instinctelor, că anume sunt independente de voință și controlul conștiinței. Experiența mea personală mi-a dovedit că acțiunea voinței și a conștiinței se poate întinde și peste instincte și actele reflexe după o oarecare variabilă. Mă ajutau la aceste adânciri și studiile ce le făcea pe vremea aceea Mircea Eliade la Calcutta, trimis de Universitatea din București, pentru studii orientalistice, iar parte din studii le tipărea în Revista de filosofie din București și-mi parvneau pe această cale. Toate acestea mă interesau să le aflu și să le probez în vederea călugăriei”.⁵ Să studiezi Tantra Yoga și să practici Hatha Yoga în vederea primirii călugăriei este ceva fabulos. Așadar, tânărul Zian Boca s-a pregătit pentru călugărie nu cu lecturi din Filocalie și din spiritualitatea ortodoxă tradițională, ci cu lecturi din: Mircea Eliade care a introdus hinduismul în cultura românească, din Immanuel Kant, Rudolf Steiner, întemeietorul antroposofiei, Ignățiu de Loyola, întemeietorul ordinului iezuiților, din cărți de magie și hipnoză, despre care dă mărturie IPS Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, precum și din alte cărți ce aparțin spiritualității indiene și occidentale. Cu toate că a ajutat pe părintele Dumitru Stăniloae, căruia i-a fost student la Academia Teologică din Sibiu, ca să traducă și să difuzeze primele volume din Filocalia românească, el scriind după “dictatul” părintelui Stăniloae, cum spune doamna Lidia Stăniloae, tânărul Zian n-a receptat și n-a înțeles învățătura plină de har și de înțelepciune dumnezeiască a Părinților filocalici. Potrivit afirmației părintelui Rafail Noica, cultura filocalică este singura cultură autentică, pentru că trece dincolo de mormânt. Toate celelalte „culturi” se sfârșesc cu mormântul, mai ales cele de sorginte păgână. Să fii lângă părintele Dumitru Stăniloae, socotit “Părintele Filocaliei românești” și să cauți elemente de antropologie creștină „studiind mistica comparată a diferitelor religii superioare”, fără să iei în seamă învățătura duhovnicească a Părinților filocalici exprimată în grai românesc în aceste scrieri de o valoare spirituală inegalabilă, arată că ceva nu era în regulă cu starea lui interioară. Ce anume? Ne-o spune în mod indirect părintele profesor Dorin-Zosim Oancea: “O primă concluzie: folosirea unor tehnici ascetice trebuie făcută cu discernământ, în așa fel încât să fie subordonată integral existenței duhovnicești creștine și, în particular, creștine ortodoxe. Face cineva aceasta? Atunci se găsește pe drumul cel bun. În căminul facultății, prin 1928, erau studenți părintele Teodor Bodogae, părintele Arsenie Boca și cu tatăl meu. Și erau colegi de dormitor. Și Arsenie stătea ore în șir în fața unei oglinzi și se uita între ochi; și l-au întrebat:”Ce faci acolo? Păi, zice, uite, fac exerciții de concentrare. Păi, de unde, cum?” Avea o carte de hatha yoga. Învăța o tehnică de acolo. I-a fost păgubitoare? Cred că nu. I-a fost într-un fel păgubitoare, pentru că ajunsese să poarte în anii din urmă ochelari de soare, inclusiv datorită faptului că, avea o privire grea, când se uita spre tine, aveai senzația că te răscolește până în adânc. Era și

⁵ Daniil Stoescu, Biserica de la Drăgănescu – “Capela Sixtină” a Ortodoxiei românești, “ O smerită mărturisire ortodoxă exprimată plastic”, Deva, 2005, p.9-13

necruțător în anumite privințe, dar avea o delicatețe sufletească și n-avea nevoie neapărat de privirea lui grea ca să știe tot ce ai făcut și ce n-ai făcut de-a lungul vieții. Avea capacitatea asta.”⁶

Potrivit acestei mărturii, care în aparență îi este favorabilă părintelui Arsenie Boca, nu numai că era preocupat de “mistica comparată a diferitelor religii superioare”, ci și o traducea în practică. Așadar, tânărul Zian practica hatha yoga încă din anul 1928. Acest lucru spune foarte mult despre starea lui spirituală din timpul liceului și din copilărie. Și nu este acum cazul să argumentăm cu dovezi scripturistice, patristice, filocalice și canonice că între asceza ortodoxă și cea hindusă nu sunt puncte comune și nu este nicio legătură, decât unele asemănări ce țin de partea văzută a acestor două forme de asceză și, de asemenea, mistica ortodoxă nu are nimic comun cu mistica orientală și nici cu cea occidentală. Părintele Rafail Noica zice că în Biserica Ortodoxă termenul “mistică” este neavenit. În ortodoxie se vorbește de viața duhovnicească și nu de mistica ortodoxă.

Dar să vedem ce se spune despre Yoga în Bhagavad Gita, care este “cartea sfântă” a hinduismului. Conform Gitei, yoga nu este o creație omenească, așa cum este spre exemplu știința. Yoga este o revelație “dumnezeiască” (noi zicem demonică), un dar pe care zeul Krishna, numit și “Domnul Yogăi” îl oferă omenirii, prin mijlocirea lui Arjuna. Mai mult decât atât, yoga este o formă de adorare, prin care zeul dorește să fie venerat de către adepții săi. (Iar Sfânta Scriptură învață: „zeii neamurilor sunt demoni”). Zeul Krishna arată că nu doar practicarea yoga, ci fie și numai simplul ei studiu teoretic este socotit o formă de adorare a sa. Iar adorarea este un act pur religios și nicidecum științific și nu întărește voința celui ce practică yoga, ci legătura sa cu zeul-demon. Scopul și punctul terminus al exercițiilor yoga este unirea cu dumnezeul-Krishna, cu inventatorul, creatorul și învățătorul yogăi. De altfel, cuvântul yoga înseamnă “unire cu Dumnezeu”. După cum reiese, din cuvintele zeului Krishna, între Tantra Yoga și Hatha Yoga, este o strânsă legătură și prin amândouă se urmărește adorarea zeului. Krishna zice: “După cum ți-am spus și înainte, o, tu, cel fără de pată, în această lume există două căi: cea a școlii Samkhya, cu yoga cunoașterii și cea a școlii yoga, cu yoga faptei”.⁷

Iată așadar, la ce riscuri s-a expus părintele Arsenie Boca studiind mistica indiană și alte “mistici superioare”. Și dacă el urmărea ca, prin astfel de cunoștințe și practici, să “exercite prin voință un control total asupra simțurilor și instinctelor”, de ce a mai rânduit Dumnezeu Biserica, Sfintele Taine, rugăciunea, virtuțile etc., prin care ni se mijlocește harul Duhului Sfânt? El vrea să “controleze” totul, chiar și pe ceilalți oameni, în timp ce, Fiul lui Dumnezeu întrupat zice: “Fără Mine nu puteți face nimic”. Chiar dacă părintele Arsenie Boca n-a practicat Tantra Yoga, ci doar

⁶ Studiul citat p.341

⁷ Idem, p.259-260

Hatha Yoga, după cum spun admiratorii și susținătorii săi, el a preluat din hinduism multe forme de manifestări religioase și psihologice. Întreg hinduismul și toată Yoga ce este ritualul lăuntric al lui (echivalentul demonic inversat al pocăinței și rugăciunii inimii) are ca esență plăcerea de sine (sublimată sau nesublimată) și răpirea tâlhărească a minții (de la persoană, libertatea cunoașterii și stăpânirii firii la o depersonalizare forțată prin cultivarea tehnică a absorției ei) în senzațiile trupului și imaginație. Iar aceasta se manifestă și se exprimă cel mai pregnant prin plăcerea sexuală (care este simbolul, expresia și sentimentul sublimat prezent chiar în slava deșartă sau malahia sufletească, sau curvia sufletească în sine însuși prin admirația de sine).⁸

Astfel, cel care practică yoga intră și sufletește și trupește sub influența duhurilor malefice, experimentând stări de hipnoză și autosugestie, dar și capacitatea demonică de a hipnotiza și de a sugestiona persoanele care intră în zona de atenție și de interes a celui ce posedă aceste “puteri paranormale”. În felul acesta se dezleagă și misterul acelei priviri hipnotice care urmărește și astăzi din fotografiile și portretele părintelui Arsenie, bine realizate artistic, mulțimi impresionante de oameni creduli. Fără să vrea, părintele Dorin-Zosim Oancea exprimă această privire hipnotică a părintelui prin cuvintele: “Avea o privire grea”.

Părintele Arsenie credea în reîncarnare și zicea că el este reîncarnarea Sfântului Ilie. De altfel, cei ce practică yoga sunt dirijați uneori spre a-și “reaminti” viețile anterioare. Alteori sunt dirijați să mediteze asupra figurii gurului, sub pretextul însușirii valorilor spirituale pe care acesta le întrupează. Prin meditație, adică în cea mai mare măsură prin autohipnoză și autosugestie, persoana este determinată să-și îndeplinească singură lanțurile spirituale cu care se va lăsa târâtă în înșelare și robie. Gurușii utilizează însăși puterea mentală a persoanei respective pentru a o supune. Este ca și cum ar convinge-o să-și scoată ochii cu propriile sale mâini⁹. Este ceea ce spune Sfântul Pavel ucenicului său Timotei: “Iar oamenii răi și amăgitori vor merge spre tot mai rău, rătăcind pe alții și rătăciți fiind ei înșiși”(I Timotei3, 13).

Practicând Hatha Yoga și studiind misticile orientale, părintele Arsenie Boca s-a expus și unui alt mare risc, ce aduce în atenția noastră un element important pentru înțelegerea stării sufletești în care se afla în timpul căutărilor sale din spațiul extra-ortodox și a consecințelor ce nu mai țin de propria sa voință și opțiune. Luminați de Harul Duhului Sfânt, Sfinții Părinți învață că, datorită păcatului strămoșesc, Dumnezeu a pus între om și lumea spirituală un „zid” de netrecut care este trupul. Prin zidul trupului, adică prin simțurile trupesti noi nu putem vedea ființele raționale ce populează lumea spirituală. Cu alte cuvinte, nu putem vedea pe îngeri, pe demoni și sufletele celor care au trecut în lumea de dincolo. Dar nici demonii nu au acces la

⁸ Idem, p. 201

⁹ Idem, p.261

intimitatea noastră sufletească. Ei ne pot ispiti într-un fel sau altul, dar nu au puterea să ne stăpânească. Marii nevoitori creștini, care au fost “mai mult suflet decât trup”, ajungeau uneori la așa-zisa “vedere sufletească” și vedeau pe îngeri și pe demoni, atât cât le dădea și le îngăduia Dumnezeu. Așa a fost cazul Sfântului Antonie cel Mare, care îi vedea pe demoni, în toate mișcărilor lor. Văzându-se priviți de un om în trup pământesc, demonii l-au războit chiar în mod vădit, dar Sfântul Antonie îi biruia cu harul Duhului Sfânt și cu smerita sa cugetare. Fără harul dumnezeiesc și fără smerenie, nimeni nu poate birui ispitele și cursele demonice. În har și în smerenie este salvarea și mântuirea, nu în meditații, lecturi și practici orientale. În mod firesc și normal, cât este în acest trup material, omul nu poate să vadă lumea spirituală. În toate etapele istorice, însă, au fost oameni care au “forțat” simțurile trupesti prin practici șamanice, spiritism etc. În astfel de situații paranormale, în care chiar și preocuparea și gândul la astfel de “performanțe” îndepărtează harul dumnezeiesc, cei ce forțează prin puteri spirituale firești sau nefirești pătrunderea în lumea duhurilor, nu ajung la o “vedere” reală a acelei lumi, cum cred ei, ci creează cadrul favorabil pătrunderii demonilor în viața, sufletul și trupul lor. De fapt, demonii abia așteaptă să le deschidem porțile sufletelor noastre, ca apoi să ne stăpânească, tiranizându-ne și suprimându-ne voința. Cei înșelați în felul acesta de demoni, au impresia că stăpânesc ei acea lume ce-i fascinează, dar în realitate sunt robiți și stăpâniți de aceste duhuri malefice. Uneori, prin cei posedați, demonii se manifestă în chip vădit și simțit, fie îngrozindu-i pe cei din jurul lor, prin manifestări înfricoșătoare, ca în cazul demonizațiilor din Gadara, fie prin spectacole aparent senzaționale, prin care fascinează pe cei slabi în credință.

Din nefericire, astfel de “spectacole” nu lipsesc nici din viața părintelui Arsenie, mai ales după venirea sa din Muntele Athos. De fapt, așa cum vom vedea într-un alt capitol, experiențele “duhovnicești” din Sfântul Munte, de care ucenicii și simpatizanții săi fac mare caz, sunt tot sub semnul înșelării demonice.

După învățătura Bisericii Ortodoxe, o viață duhovnicească autentică este posibilă, fie printr-un parcurs spiritual ascendent, început la Botez și fără prea mari căderi, fie printr-o mare pocăință ce-i urmează unei mari convertiri. Despre aceste două căi vorbește pe larg Sfântul Teofan Zăvorâtul. La părintele Arsenie Boca însă, nu se întâlnește nici una, nici alta. Faptul că dorea cu tot dinadinsul să intre la Aviație în București, după terminarea liceului și că s-a întristat profund de nereușită, arată că nu avea o dragoste față de Dumnezeu și față de Biserică așa de puternică, după cum încearcă să ne convingă ucenicii săi.

Iar mărturia unora că, atunci când se ruga în fața icoanei Maicii Domnului, după episodul cu examenul la Aviație, a auzit un glas din cer, care i-a zis: “Nu mai plânge, Ziane, că te voi înălța eu cu mult mai mult decât avioanele”, nu are nicio relevanță duhovnicească. Dimpotrivă, privită prin prisma lecturilor și practicilor orientale, se

înscrie în seria primelor înșelări demonice. Părinții filocalici sunt foarte categorici în respingerea viselor, vedeniilor și vocilor venite din lumea de dincolo. Și fără sfatul unui îndrumător duhovnicesc nu trebuie permise, sub nicio formă, căci duc la înșelare. A întrebat, oare, Zian pe vreun sfătuitor? Nimeni nu poate certifica acest lucru. De altfel, părintele Serafim Rose, marele convertit al Americii, care trecuse și el prin experiența religiilor și practicilor orientale, dar s-a dezis total de ele printr-o aspră pocăință, spune că de la Sfântul Paisie Velicicovski a cam încetat și din Biserica Ortodoxă acea instituție duhovnicească tradițională dintre avvă (părinte) și ucenic (fiu duhovnicesc), potrivit căreia, ucenicul care ascultă întru totul de părintele său duhovnicesc, merge neabătut pe calea mântuirii. A avut tânărul Zian un astfel de îndrumător? Preocupările sale intelectuale și amestecul acelor “religii superioare” arată că nu a avut. De altfel sintagma: “Religii superioare”, folosită chiar de părintele Arsenie este eretică. După logica lui Petre Țuțea și nu numai, “două religii superioare în același timp, înseamnă că niciuna nu este superioară”. În istoria omului pe pământ, au fost doar trei religii superioare, în etape istorice diferite. De la Adam până la Moise, a fost monoteismul biblic, de la Moise până la Mântuitorul Hristos, a fost religia mozaică și de la Mântuitorul până la sfârșitul lumii, este creștinismul, care în forma lui autentică, așa cum a fost în primul mileniu creștin, se regăsește astăzi în Ortodoxie.

De asemenea, nici faptul că după ce a terminat Academia Teologică din Sibiu, a făcut Belle-Arte la București și ceva cursuri de medicină, nu ne spune prea multe despre “focul” credinței sale. Așa cum au subliniat și au experimentat marii trăitori creștini, ca de exemplu, Sfinții Trei Ierarhi, toate științele și preocupările omenești sunt binevenite și foarte importante, dacă te conduc spre Hristos și se încununează cu Teologia, care este cuvântul sau știința despre Dumnezeu, dar dacă acestea te captivează și te preocupă mai mult decât este necesar, înseamnă că n-ai înțeles prea multe din Teologie.

Desigur că, cele afirmate până acum, au și o notă speculativă și pot fi mai aproape sau mai departe de adevăr. Bine ar fi să greșim, făcând aceste afirmații și dacă părintele Arsenie este sfânt, mai mult ca sigur, ne iartă. Decât să ne înșelăm, primind toate cele spuse despre el ca pozitive și exagerându-i meritele, mai bine să le primim cu rezervă. Când Arhanghelul Gavriil a vestit arhiereului Zaharia nașterea Sfântului Ioan Botezătorul, arhiereul s-a îndoit, dar nu numai că nu a fost pedepsit de Dumnezeu, ci a fost chiar trecut în rândul sfinților.

În ceea ce-l privește pe părintele Arsenie Boca, din nefericire, evenimentele care au urmat după anul 1941 și care se continuă și astăzi, confirmă din plin, atât înșelarea căreia el i-a căzut victimă, cât și înșelarea celor ce se lasă vrăjiți în continuare de “spectacolul” pe care-l oferă și astăzi Prislopul.

Cei mai mulți dintre bărbații și femeile care roiau în jurul său erau "hipnotizați de privirea grea" a părintelui Arsenie și intrau într-o stare de hipnoză, fiind expuși la tot felul de sugestii post-hipnotice, după cum s-a dovedit, în cazul celor care au scris cărți favorabile despre el după moarte, popularizându-i învățăturile și acele fapte "minunate". Dar oamenii duhovnicești și oamenii curați sufletește nu s-au lăsat înșelați de spectacolul pe care-l făcea părintele și nici de zicerile lui. Când l-a întâlnit prima dată la venirea sa în mănăstire, părintele Arsenie Papacioc a fost privit în trapeza mănăstirii cu aceeași "privire grea". Știți ce a gândit și ce i-a zis în gând atunci părintele Arsenie Papacioc? După ce el însuși mărturisește mai târziu, i-a zis în gând: "Sunt băiat citit, nu mă duci tu pe mine cu privirea asta". Și din clipa aceea, părintele Arsenie Papacioc "l-a citit" pe părintele Arsenie Boca și nu s-a îndoit niciodată de faptul că era înșelat. De altfel, cum se va arăta într-un alt capitol, toate evenimentele viitoare aveau să confirme acest lucru. Așadar, nu toți oamenii din jurul lui cădeau victimă acelei priviri hipnotice. Marea problemă pentru călugărul Arsenie Boca din perioada șederii sale la Mănăstirea Brâncoveanu au fost femeile, mai ales fetele. Datorită aspectului său fizic atât de agreabil, după cum se vede și din fotografii, precum și datorită felului inedit, în care îmbina teologia, medicina, filosofia, psihologia, arta, religiile etc., era căutat de multe studente, care veneau din București și din alte orașe din țară ca să-l vadă, să-l asculte și să-i intre în grații. Dacă ar fi avut preocupări duhovnicești reale, acele fete ar fi mers la duhovnici în vârstă, experimentați în viața duhovnicească, de care țara noastră nu ducea lipsă în acea perioadă. Cazul Julietei, viitoarea Maică Zamfira, e semnificativ în acest sens.

În legătură cu începuturile activităților sale pastorale la Mănăstirea Brâncoveanu, avem o mărturie care lămurește în mare parte atât trecutul său spiritual, cât și cele ce urmau să se întâmple. În cartea "Jurnalul duhovnicesc", părintele Paulin Lecca relatează o convorbire pe care a avut-o pe malul lacului de la Sâmbăta cu mitropolitul Nicolae Mladin, fostul său coleg de facultate. Între altele, mitropolitul i-a spus următoarele despre părintele Arsenie Boca: "Eu, însă, îl cunosc. Am venit odată cu el aici. Pe când era încă neîmbrăcat în haina călugărească, se ocupa cu ghicitul în palmă. Femeile din satele vecine ziceau între ele: "Hai la popa vrăjitorul". Când mitropolitul Nicolae Bălan a văzut că vine lumea să-l caute, a zis: "Să-l facem preot, ca să se folosească lumea care vine la el" ... Și așa l-a făcut preot, iar părintele Arsenie se ocupa în continuare cu chiromanția, dar și cu alte științe oculte.¹⁰ Orice comentariu este de prisos. Popularitatea de care s-a bucurat a atras însă atenția securității comuniste și este dus la miliția din Făgăraș și băgat în închisoare. Peste câțva timp este trimis la Canal.

Evenimentul care i-a schimbat oarecum traiectoria vieții, dar nu în bine, a fost întâlnirea cu o studentă de la Teologia din București, numită Julieta. Despre Julieta,

¹⁰ Studiul citat, p.319

însă, într-un alt capitol. Din momentul în care ea s-a aruncat în lacul de la Sâmbăta, ca să-i atragă atenția părintelui Arsenie și a fost scoasă din apă de părintele, drumurile celor doi nu s-au mai despărțit niciodată, decât doar pentru scurt timp. Părintele Arsenie Papacioc avea să zică mai târziu: “Împrietenirea cu Julieta i-a adus căderea”¹¹. Când a vrut să activeze Mănăstirea de la Prislop, părintele Arsenie Boca a mers la București, ca să ceară sfatul părintelui Dumitru Stăniloae. Potrivit relatării doamnei Lidia Stăniloae, părintele Dumitru Stăniloae i-a zis: “Părinte, fă o mănăstire de călugări. Ar fi foarte bine venită acolo. Adună câțiva tineri buni, serioși și întemeiați acolo o mănăstire cu activitate duhovnicească, cu slujbe, predici, educație religioasă... Se pot face traduceri, mai există atâtea manuscrise neexploatate. Poate lua naștere acolo un centru cu adevărat important de care să-ți legi numele și o lucrare spirituală, de folos pentru toată țara”. La început, părintele Arsenie a mers la Prislop cu părintele Dometie, care apoi a fost duhovnic la maicile de la Râmeț și cu diaconul Leonida Plămădeală, viitorul mitropolit Antonie al Ardealului. Părintele Arsenie n-a ascultat de sfatul părintelui Dumitru Stăniloae și, după ce părinții Dometie și Antonie au plecat de la Prislop, a făcut aici mănăstire de maici. Stareță a fost pusă maica Zamfira, adică Julieta de la București. În anul 1959 mănăstirea de maici de la Prislop a fost desființată prin decretul 410, care a lovit puternic monahismul românesc.

Doamna Lidia Stăniloae își continuă relatarea: “Părintele Arsenie n-a mai revenit niciodată la noi. Nici măcar atunci când mănăstirea de maici a fost desființată și el s-a stabilit împreună cu maica Zamfira la București, în casa părinților ei. L-am întâlnit odată pe stradă civil, fără barbă. Nu mai avea nici rasa albă care-i dădea prestanță. Dacă n-ar fi fost acel chip cu trăsături prelungi, caracteristice, nu l-aș mai fi recunoscut. Nu mai era părintele Arsenie cum îl știam, cel care în tinerețe îngenunchea în zăpadă pe o scândură îngustă, rugându-se. Sau cel care, mai târziu, vorbea credincioșilor ce-l ascultau cu venerație: «Măi, ce știți voi? Și așa nu pricepeți ce vă vorbesc eu, păsărește». Devenise o persoană anonimă, un trecător pe străzile Bucureștiului”¹²

Despre felul cum își petreceau viața în București Florin Duțu, un mare admirator al părintelui Arsenie Boca, scrie următoarele: “În urma aplicării decretului 410/1959, când Boca Zian s-a retras din mănăstire, a plecat împreună cu Constantinescu Julieta în București și au rămas împreună până în prezent. Prin anul 1963 și-au cumpărat o casă din contribuția la amândoi (pe strada Gh. Paloș, nr. 24). Din această cauză, printre cunoștințele lor din biserică se consideră că sunt căsătoriți, lucru ce nu este însă adevărat, fiindcă nu au forme legale de căsătorie”...

¹¹ Idem p. 333

¹² Lidia Stăniloae Ionescu, *Lumina faptei din lumina cuvântului: împreună cu tatăl meu, Dumitru Stăniloae*, Editura Humanitas, București, 2010, p. 44-46, 140-142, 146-147).

Și Florin Duțu continuă: “Într-o adresă a Securității din 22 iunie 1963, se spunea că «Boca Zian-Arsenie nu este căsătorit», precum și peste doi ani, la 6 iunie 1965 când, un maior de Securitate, după verificări la starea civilă, menționa că «printre cunoștințele lor din biserică se consideră că sunt căsătoriți, lucru ce nu este însă adevărat fiindcă nu au forme legale de căsătorie”. Presupunerea că ar fi căsătoriți apare în contextul încercării securității de a intra în cercul apropiaților părintelui : “în scopul pătrunderii mai concrete pe lângă Boca Arsenie în vederea obținerii de informații cu privire la concepțiile, legăturile ce le are atât el cât și presupusa sa soție, Julieta Constantinescu, fostă stareță a Mănăstirii Prislop și semnalată că a activat în organizația legionară”. Despre felul în care-și petreceau o parte din timp, același autor scrie: “La Cofetăria Scala au mâncat câte o porție de înghețată și au discutat (20, 57) – merg la cinematograful Republica de pe B-dul Magheru unde, alături de doua individe, care locuiesc la aceeași adresă cu Bratu, au intrat în sala de spectacol la balcon și au ocupat locuri în loje unde au vizionat filmul «Acord final» (23, 15) – filmul se termină și toți merg spre casă, unde ajung la 23.45”. Datele sunt preluate din dosarele Securității¹³.

Într-adevăr, potrivit mai multor informații, părintele Arsenie nu a fost căsătorit cu forme legale de căsătorie cu maica Zamfira, dar cu sminteala cum rămâne? Cine poate controla toate interpretările ce se pot face, pro și contra, într-o astfel de situație? Iar canonul 3 al Sinodului I Ecumenic prevede următoarele: “A oprit desăvârșit marele sinod, nici episcopului, nici prezbiterului, nici diaconului, nici măcar vreunuia din cei ce sunt în cler, a-i fi cu putință să aibă împreună locuitoare femeie, afară decât maică, sau soră, sau mătușă, sau de singure fetele acelea cu care ar putea scăpa de tot presupusul”.

Tâlcuire:

“Cei sfințiți și clericii nu se cuvine a pricinui vreo pricină de sminteală poporului, pentru aceasta și canonul acesta rânduiește, că marele sinodul acesta , cel întâi adică, desăvârșit a oprit, a nu avea stăpânire și voie, nici episcopul, nici prezbiterul, nici diaconul, nici altcineva din clerici sa aibă femeie străină în casa sa, și a locui împreună cu dânsa, afară numai maică, sau soră, sau mătușă, sau singure fetele acelea care nu dau presupus (sminteală)”.¹⁴

În anul 1968, părintele Arsenie Boca a fost găzduit la familia unei surori de-a maicii Zamfira, în satul Drăgănescu, com. Mihăilești, jud. Giurgiu, unde a început pictarea bisericii, la care paroh era preotul Savin Bunescu, cumnatul maicii Zamfira. Între timp, Zamfira s-a mutat la Sinaia. Din anul 1977 părintele Arsenie s-a mutat și el la Sinaia, unde era maica Zamfira, care l-a îngrijit până la moarte. Odată, după

¹³ Studiul citat, p. 117

¹⁴ st. cit. p. 125

Sfânta Liturghie, la biserica Boteanu din Piața Amzei din București, cineva l-a văzut pe părintele Arsenie, așa cum era, îmbătrânit, cu câteva luni înainte de moarte și a plâns. Părintele i-a zis: “Îți spun o taină, pe care nu o pot spune oricui. Și sfinții mor”... Și aceasta a spus-o despre sine.¹⁵

Părintele Arsenie Boca a murit la Sinaia pe 28 noiembrie 1989 și a fost înmormântat cinci zile mai târziu la Prislop, în locul ales chiar de el, în prezența a 2000 de oameni. Canoanele Bisericii Ortodoxe opresc mergerea la cimitirele și mormintele celor care au avut o viață îndoielnică pentru rugăciune și pentru vindecare. Mai grav este faptul când aceștia nu sunt canonizați de Biserică, iar evlavia populară este unul dintre criteriile canonizării numai atunci când este spontană și sub semnul Providenței, nu când este intoxicată cu exagerări și manipulări mediatice.

¹⁵ Pr. Petru Vamvulescu, *Părintele Arsenie Boca, Mărturia mea*, Editura Arad, 2012, p.51

2. Scurtă prezentare a învățaturii părintelui Arsenie Boca

Așa cum era de așteptat, diversitatea lecturilor și siguranța de sine și-au pus amprenta și asupra învățaturii părintelui Arsenie Boca. Acestea n-au excelat prin originalitate și profunzime, ci prin superficialitate. Despre învățăturile sale este greu de făcut un studiu aprofundat. Întrucât nu a stăpânit limbajul teologic, din lectura cărților pe care le-a scris și care s-au scris despre el, reiese că a avut o pregătire eclectică, mai degrabă ecumenistă cu o puternică latură sincretistă, de tip antroposofic și sporadic ortodoxă, atât în teorie, cât și în practică.¹⁶ Contrar îndemnului evanghelic, de a nu sluji la doi domni, el a fost preocupat din timpul școlii de “mistica comparată a diferitelor religii superioare”, lăsându-se influențat de hinduism prin Mircea Eliade, de antroposofie prin Rudolf Steiner, de catolicism prin Ignațiu de Loyola, de spiritism, prin citirea cărților de hipnoză și magie etc. O caracteristică a activității sale este atitudinea fermă prin cuvânt și scris împotriva păcatelor grosolane, împotriva catolicismului, spiritismului, practicilor orientale etc, dar în realitate le-a acceptat pe toate, acreditându-le într-un fel sau altul. Astfel, atacă spiritismul și reîncarnarea, dar spune că în Muntele Athos, Maica Domnului i-a dat ca Duhovnic un călugăr sârb, care trăise cu două sute de ani mai înainte. E vehement, împotriva păcatelor de-a stânga, adică împotriva păcatelor trupești, dar de cele de-a dreapta, care sunt mult mai “subțiri” și mai periculoase, nici nu amintește. Aceasta și pentru faptul că nu a avut un îndrumător duhovnicesc, mulțumindu-se doar cu lecturile din scrierile unor oameni înșelați, din spațiul extra-bisericesc. Nefiind familiarizat cu limbajul Sfinților Părinți, pe care nu i-a citat cum și cât trebuie în scrierile sale, părintele Arsenie a cultivat suficiența de sine și a crezut că are o bună înțelegere antropologică. Fundamentarea învățaturii sale antropologice și pe texte din Sfânta Scriptură nu l-a ajutat cu nimic, deoarece el a interpretat Sfânta Scriptură doar în sens literal, fiind departe de înțelesurile duhovnicești ale Sfintei Scripturi. Aceste idei de antropologie creștină le-a expus în cartea: “Îngerul cu cădelniță de aur”.

În ceea ce privește cunoașterea lui Dumnezeu, învață că “multa știință apropie pe om de Dumnezeu, iar puțina știință îl îndepărtează și de știință și de Dumnezeu”. Spre deosebire de el, Sfinții Părinți învață că adevărata cunoaștere a lui Dumnezeu e prin credință și prin Harul Duhului Sfânt, mijlocit de Biserică prin Sfintele Taine, prin ierurgii și prin cuvântul Evangheliei, iar cea mai înaltă treaptă a cunoașterii sau vederii

¹⁶¹⁶ Studiul citat, p.241

lui Dumnezeu este experiența luminii necreate. Neascultând de nimeni, părintele Arsenie a căutat să se apropie de Dumnezeu, prin “cunoștințe din cât mai multe domenii”, până chiar și din magie.¹⁷

Acest lucru este adevărat și de un admirator al său, bun cunoscător al “sfințeniei” părintelui, care scrie următoarele: “Părintele Arsenie Boca ajunsese, încă de tânăr, la stadiu de mare evoluție spiritală, specifică celebrilor eremiți, existenți în lamaseriile tibetane, înainte de ocuparea Tibetului de către comuniștii chinezi ai lui Mao Zedong”¹⁸

Dacă admiratorii părintelui Arsenie Boca pot spune astfel de aberații despre “sfințenia” lui, putem spune și noi, fără să exagerăm, că multe dintre “proorociile” părintelui sunt răstălmăciri trase de păr prin potriveli, iar altele nu s-au împlinit. Acest lucru este specific duhurilor mincinoase, care de multe ori potrivesc cele spuse de ele, forțând împrejurările, ducând la realizarea lor ca să fie credibile dar, alteori, când voiește Dumnezeu să fie vădite nu reușesc, făcându-se de răs pentru oamenii nehipnotizați și fără prejudecăți. Dar “minunile” hipnotice pot fi continuate și după moartea acelor persoane înșelate, de aceleași duhuri demonice care le-au generat în timpul vieții lor, pentru a continua lucrarea de abatere de la dreapta credință a celor ce “văzând” minunile iau drept bune și învățăturile celui în numele căruia se fac aceste silnice lucrări. Fiindcă după Sfinții Părinți, două sunt cele ce silesc mintea omului: *minunea și adevărul*.¹⁹

Datorită limbajului său eclectic și abordării sale sincretiste, rătăcirile de la învățătura Bisericii Ortodoxe, răspândite în toate scrierile părintelui sau atribuite lui de ucenici, sunt mai greu de depistat. Astfel, are formulări monofizite, nestoriene, ariene, origeniste, pelagianiste, antroposofice etc. Spre exemplificare, amintim câteva din aceste formulări, din care se poate vedea că n-a cunoscut în profunzime învățătura ortodoxă și n-a citat pe Sfinții Părinți care au combătut la vremea lor aceste erezii. Neurmând sfintelor canoane și neavând o așezare cu frică și luare aminte în învățăturile Sfinților Părinți, pornind de la multa predică înainte de a se întări în pocăință, bizuindu-se pe gândirea proprie, a deviat în multele sale cuvinte de la învățătura ortodoxă. Părintele Arsenie spune că Domnul nostru Iisus Hristos a avut o fire sau natură teandrică, ceea ce ar însemna că după întrupare, Mântuitorul Hristos este dintr-o singură fire compusă. Cu alte cuvinte, prin întrupare El S-a schimbat, dintr-o fire simplă într-o fire compusă și astfel nu mai este deoființă nici cu Dumnezeu Tatăl și nici cu noi, oamenii. Această erezie, numită monofizitism, a fost combătută la sinodul al IV-lea Ecumenic. Potrivit învățăturii ortodoxe, Domnul Hristos este o singură Persoană în două firi: firea dumnezeiască și firea omenească, unite în mod neamestecat și neschimbat, neîmpărțit și nedespărțit. Opusul ereziei monofizite este erezia nestoriană. Astfel,

¹⁷ Idem, p. 344

¹⁸ Dan Lucinescu, Părintele Arsenie Boca, un sfânt al zilelor noastre, Editura Siaj, 2009, p.16

¹⁹ Studiul citat, p.373

surprinzător este faptul că părintele Arsenie are și formulări nestoriene. Părintele scrie: "El (Hristos) personal, întrupat în persoană omenească a venit la noi să ne spună toate despre soarta noastră." Potrivit învățaturii ortodoxe, Iisus Hristos este persoana divino-umană și nu "persoană omenească". De aceea Maica Domnului este Născătoare de Dumnezeu și nu născătoare de om. Noi mărturisim un singur Ipostas sau Persoană în două firi desăvârșite a Fiului lui Dumnezeu întrupat. Afirmăm că dumnezeirea și omenitatea au același ipostas și mărturisim că după întrupare se păstrează în El cele două firi.²⁰ Erezia nestoriană a fost combătută la Sinodul al III-lea Ecumenic, din anul 431 de la Efes. Datorită necunoașterii teologiei persoanei, părintele Arsenie a susținut și învățături ariene, combătute la Sinodul I Ecumenic, din anul 325 de la Niceea. Părintele spune: "A-l scrie o carte, chiar bună, a rămas și rămâne o neputință, pentru că Iisus este singurul om care nu și-a dezmințit obârșia divină, iar a scrie o viață a lui Dumnezeu, nici a îndrăzni nu se poate. Singura carte o scriem - și o scriem și fără să vrem - e cartea vieții noastre cu care mergem înaintea Lui". Spunând că "Iisus Hristos este singurul om care nu și-a dezmințit obârșia divină", părintele Arsenie face un amestec eretic între obârșia lui Hristos și obârșiile oamenilor. Această frază strâmbă îl arată pe Iisus Hristos ca fiind o persoană omenească creată precum noi, oamenii, ceea ce este un arianism mascat (având cauzarea de la Tatăl prin facere ca și noi, iar nu prin naștere din El). Prin punerea în comun cu noi prin cuvântul "singurul om" ne face și pe noi oamenii născuți din Dumnezeu, iar nu făcuți, ceea ce ar fi panteism.²¹

Părintele Arsenie a avut și învățătura origenistă despre preexistența sufletelor. Această învățătură eretică a fost combătută la Sinodul al V-lea Ecumenic din anul 553. Părintele scrie: "De faptul că suntem oarecum anteriori față de forma noastră pământească, Dumnezeu ne spune, învățându-l pe Ieremia când acesta încerca să se apere de misiunea cu care-l rostuipe pe pământ: Înainte de a te urzi în pânțece... te-am sfințit și te-am rânduit prooroc printre popoare".(Ieremia 1, 5). Acest citat din proorocul Ieremia a fost denaturat de părintele Arsenie în sens origenist. Versetul autentic din Ieremia este acesta: "Mai înainte de a te zămisli tu în pânțece te știu, și mai înainte de a ieși din pânțece te-am sfințit și te-am rânduit prooroc pentru popoare".(Ieremia 1, 5) Dumnezeu l-a știut pe prooroc înainte de zămisirea sa în virtutea preștiinței, așa cum ne știe pe toți oamenii, dar sfințirea proorocului s-a făcut după zămisirea sa, adică înainte de naștere. Astfel, Dumnezeu nu sfințește o idee, sau un suflet preexistent, cum lasă să se înțeleagă părintele Arsenie, ci o persoană formată din trup și suflet, chiar dacă acea persoană încă nu s-a născut. Și Sfântul Ioan Botezătorul a fost sfințit prooroc tot din pânțecele mamei sale.²²

²⁰ Idem, p.128

²¹ Idem, p.127,131

²² Studiul citat, p.142

O altă erezie pe care a propovăduit-o părintele Arsenie Boca a fost pelagianismul, combătut la sinoadele 4, 6 și 7 Ecumenice.

Părintele zice: “În vremea aceasta, lucrează asupra nevoitorilor puterea cea mai presus de fire a Duhului Sfânt. Dar, să nu uităm, numai după ce ei, prin nevoințele cele de bună voie, au scos toate puterile sufletului din robia lucrării contra firii și le-au adus la lucrarea potrivită cu firea, spre care le erau date. Odată dobândită această convertire și armonie lăuntrică a puterilor, vine și lucrarea cea mai presus de fire și ajută creșterea și rodirea darurilor Duhului Sfânt, potrivit orânduirii lui Dumnezeu cu fiecare.” Sfinții Părinți învață însă că faptele lui Adam, ale omului firesc, sunt patimile de necinste. Așa că omul adamic căzut nu poate singur să scoată “puterile sufletului din robia lucrării contra firii și să le aducă la lucrarea potrivită cu firea.” Iar virtuțile le lucrează singur Dumnezeu în cei ce voiesc. De la cei ce voiesc, numai intenția este folosită de Dumnezeu ca pe o unealtă spre scoaterea la iveală a virtuților.²³

De asemenea, părintele Arsenie Boca este adeptul unui ecumenism de tip protestant, care urmărește să ne unim într-un sobor și să facem fapte bune, indiferent de confesiune, căci nimeni nu are cu adevărat deplinătatea credinței. El zice în acest sens: “Se vorbește de unirea Bisericilor, deci de ajungerea la sobornicitate. La sobornicitatea Bisericii ajung cei ce renunță la confesionalism”. Așadar, după afirmația părintelui Arsenie, Biserica Ortodoxă trebuie să renunțe la credința ei ca să devină “apostolească și sobornicească”. El nu știe că Biserica Ortodoxă este “una, sfântă, sobornicească și apostolească Biserică”.

Dar părintele Arsenie Boca a avut nu numai învățături eretice, ci și învățături păgâne, tot din neînțelegerea tainei persoanei. El credea în reîncarnare. Despre Sfântul Ioan Botezătorul scrie: “Dar Ioan era reîntruparea lui Ilie? Cu duhul și puterea lui Ilie n-ar putea merge și altcineva, de pildă Ioan? A fost un singur suflet, odată în Ilie, a doua oară în Ioan? Ar fi prin urmare vieți succesive? Reîncarnarea ar avea baze în Revelație? Astea-s întrebările și misterul”. Despre îngerii spune: “Deci îngerii pot reveni pe pământ în trupuri pământești, ori de câte ori sunt trimiși? Reîncarnarea lor (deși numai unul, Ilie sau Ioan, pune problema așa – ca să nu generalizăm) nu mai e propriu-zis doctrina indiană a reîncarnării... Reîncarnarea se referă la oameni - și deosebirea între om și înger e o deosebire de natură, nu numai de desăvârșire.”

Chiar și numai din aceste citate, se poate vedea că părintele Arsenie nu propovăduia reîncarnarea indiană, cel puțin la arătare, fiind preot ortodox, ci doctrina arseniană a reîncarnării lui Ilie ca o excepție și a întrupării îngerilor, învățatură ce iarăși aduce aminte de Origen. Astfel, părintele Arsenie devine din cal troian al ecumenismului și cal troian al hinduismului, poate fără să vrea. În viziunea hindușilor forțați de karma, oamenii trebuie să renască în vieți succesive, să-și ispășească, fără să

²³ Idem, p.143

știe, vinovății din viețile trecute, până când, învățând să se dezlipească de dorința vieții, nu mai contractă legături care să-i reclame, prin karma, la ispășiri. În cazul în care doctrina aceasta ar exprima adevărul, toată iconomia mântuirii omului, descoperită nouă prin Iisus Hristos ar fi inutilă. Dacă mântuirea s-ar realiza așa cum învață hindușii, însăși venirea lui Hristos pe pământ n-ar mai fi avut rost.²⁴ Una din cauzele rătăcirilor de la învățătura ortodoxă, este faptul că părintele Arsenie interpretează Sfânta Scriptură “după literă”, adică în sens literal și mai puțin în sens duhovnicesc. Împotriva reîncarnării, Sfântul Pavel spune clar: “Și precum este rânduit oamenilor o dată să moară. Iar după aceea să fie judecata”.(Evrei, 9, 27)

Deci nu este rânduit să fie vieți succesive întrerupte de moarte. Părintele Arsenie vede greșeala reîncarnării doar în diferența că sufletul omului trece prin trupuri succesive, pierzându-și memoria și deci pocăința devenind inefficientă. Dar problema cea mai gravă a reîncarnării este că depersonalizează pe om, dorind ca atmanul să se topească în impersonalul brahman. Și din acest punct de vedere, doctrina arsenistă a reîncarnării nu numai că păstrează erezia, dar o agravează. Nu numai că persoana lui Ilie se prefacă în Ioan, ca mai apoi să se prefacă în părintele Arsenie Boca, după credința celui din urmă alimentată de vedenii, cum vom vedea în continuare, dar și persoanele îngerești, nemaiținând cont Dumnezeu de firea lor îngerească, se prefac în persoane omenești. Implică în hulele sfinției sale și pe Dumnezeu pe Care Îl face din Ziditor în “distrugător” al persoanelor și al firilor, tot cum învață hindușii, mahomedanii, mormonii etc., că adică Dumnezeu ar fi și autorul răului și al distrugerii. Astfel în arsenism, pe lângă anularea persoanelor avem de-a face și cu anularea firilor, transmigratia sau cum o numește chiar părintele Arsenie, promotorul acestei erezii, transformarea sau strămutarea lor. Strămutarea îngerilor își găsește echivalentul în hinduism în teoria avatarurilor.²⁵

Cu privire la Biserica Catolică, părintele Arsenie Boca spunea că este “aproape fără greșală”. De aceea, după afirmația lui, Biserica Ortodoxă și cea Catolică sunt “două strane ale aceleiași Biserici”. Așadar, câtă deosebire între învățătura părintelui Arsenie și învățătura Sfântului Marcu Eugenicul al Efesului, stâlpul și apărătorul ortodoxiei la sinodul de la Ferrara-Florența. Sfântul Marcu spune astfel despre rătăcirile catolice: “Învățăturile dascălilor apuseni, nici nu le cunosc, nici nu le primesc, încredințat fiind că sunt înșelătoare, în materie de credință ortodoxă nu există concesie. În problemele de credință nu încap pogorământul și iconomia, deoarece pogorământul provoacă împuținarea credinței. Asta ar fi egal cu a spune: “Taie-ți capul și du-te unde vrei”.²⁶ Din nefericire, părintele Arsenie avea o înțelegere greșită chiar despre dogma Sfintei Treimi despre care spune: “Trinitatea este un număr sacru, divin,

²⁴ Studiul citat, p.149-150

²⁵ Ibidem

²⁶ Idem, p.414

un număr care simplifică, plenitudinea, victoria asupra luptei și diviziunii, ecumenismul și societatea perfectă, în care nu este opoziție între personalități, între ipoteze și ființa unică. Misterul creștinismului este misterul unității, în dualitate găsindu-și soluția în Unitate-Trinitate. Iată de ce creștinismul are ca bază dogma hristologică a naturii teandrice a Fiului și dogma Trinitară.” Din această afirmație reiese că modelul ecumenismului dorit de el este tocmai... Sfânta Treime! De altfel, tot din cele afirmate mai sus se vede că “Trinitatea” în înțelesul preacuvioșiei sale nu este același lucru cu Sfânta Treime, în care nu încap dualitate, fiindcă ființa dumnezeiască e simplă, nu este compusă.²⁷

Părintele Arsenie Boca s-a pronunțat cu “autoritate” și cu “siguranță de sine”, dar greșit, nu numai în problemele teologice, ci și în cele medicale. Așa cum s-a spus la timpul potrivit, el a audiat doar câteva cursuri la Facultatea de Medicină, în timp ce făcea Belle-Artele la București. Cu toate că studiile de medicină au fost nesatisfăcătoare, părintele avea să se pronunțe, cu o siguranță nejustificată, în probleme de genetică, familie, relații familiale etc., pe care le interpretează după capul său, sau “după îndemn de sus”, adică după îndemnul demonilor. Datorită ignoranței medicale, el a elaborat o doctrină eronată a faptului, că toate bolile sunt cauzate de păcat, că toate păcatele duc la modificarea genelor, care sunt judecata noastră, că împreunarea trupească este vitamina vieții și condiția sănătății etc. El creează o antropologie în care plăcerea sexuală este o sursă de sănătate, atacând în felul acesta, indirect, fecioria și furnizând argumente, părut sfinte, pentru desfrânarea în căsnicie. Deși el nu propovăduia direct contracepția, unii preoți de azi și majoritatea ucenicilor lui, chiar dintre monahi și monahii, propovăduiesc porunca sa ca toți să învețe, să predea, să practice această antropologie stricată și stricătoare. Ei zic așa: “Pentru a nu ne îmbolnăvi, să ne împreunăm trupește cât mai des, că așa zice Sfântul Ardealului”. Dar cum aceasta nu se poate face fără a avea mulți copii, iar doctrina sfinției sale nepropovăduind lăsarea în voia lui Dumnezeu, ci că sănătatea femeii constă în a avea doar 3-4 copii, nu în câți hotărăște Dumnezeu, au găsit ca soluție contracepția. Aceasta părintele o respingea la arătare, ca și pe celelalte învățături eretice, dar o sădea în ascuns ca mesaj, ca învățătura lui otrăvită să fie bine acoperită în ambalajul sfințeniei. El critică fățiș înfrânarea în căsătorie, care este drumul legiuit de Sfinții Părinți și prin care se poate pune rânduială și în ceea ce privește numărul copiilor într-o familie. El spune că înfrânarea în familie duce la îmbolnăvirea femeii și la stricarea genetică.

Această părere total greșită a părintelui Arsenie Boca este combătută de Sfântul Paisie Aghioritul prin următoarea afirmație: “A venit aici un medic străin, care merge la conferințe mondiale și spunea că înfrânarea este cea mai bună pentru organism. Sămânța este foarte întăritoare. Tinerii care au multe legături, și pe unii ca aceștia îi cunoaștem ușor, îmi spuse, dacă își rup vreun os nu se vindecă ușor pentru că nu au

²⁷ Studiul citat, p.147

măduvă, deoarece aceasta s-a făcut ca apa. Când vin tineri aici la mine, eu îi cunosc. Ochii lor devin ca...(și mi-a arătat cum), memoria le slăbește mult și ajung mai rău decât bătrânii.”²⁸ Așadar, câtă deosebire între felul în care gândea părintele Arsenie Boca înfrânarea în căsătorie și felul în care o înțelegea părintele Paisie Aghioritul, un adevărat sfânt al zilelor noastre.

Făcând caz de cunoștințele sale de biologie, de endocrinologie și de neurologie, pe care le interpretează în stilul său caracteristic, fără a întreba și asculta de sfaturile specialiștilor în domeniul medical, părintele Arsenie Boca face afirmații și mai grave la adresa familiei. El zice: “Abuzul atinge pe soț, refuzul atinge pe soață și pe soț. Cum aceasta? Așa-i făcut omul de către Dumnezeu: bărbat și femeie, un singur trup. Cu cunoștințele contemporane de biologie, de endocrinologie și de neurologie putem înțelege clar, acest lucru.” Apoi induce ideea că femeile care nu au relații cu bărbații au probleme mintale și psihice. De aceea, în viziunea lui, femeia este “atârnătoare” de bărbat. Ca să fundamenteze „medical” aceste idei, părintele Arsenie spune: “Prostata sintetizează săruri ale acidului glutamic. Acestea sunt substanțe absolut necesare sistemului nervos atât al bărbatului cât și sistemului nervos al femeii. Dar nu le prepară decât bărbatul. Aici e explicația fundamental-biologică în temeiul căreia femeia e atârnătoare de bărbat. Fără substanțele lui endocrine ea regresează nervos, mintal etc. Aici începe să se înțeleagă și abuzul și refuzul.” Acestei “geniale” explicații fundamental-biologice prin care părintele argumentează “atârnarea” femeii de bărbat, care este nu numai o mare rătăcire de la credință, ci și o aberație contrazisă de știință, îi răspunde un om de știință specializat în ovare. Acesta, nedumerit de contradicțiile față de învățătura Bisericii Ortodoxe și față de medicină din scrierile părintelui Arsenie Boca, spune următoarele: “Cu siguranță am mai multe cunoștințe în domeniu decât a avut vreodată Arsenie Boca. Există legătură între sistemul endocrin și nervos al unei persoane, de-a lungul întregii vieți, de la copil până la bătrân, dar nicidecum nu există legătură între sistemul endocrin al unui bărbat și cel nervos al unei femei, nu există așa ceva, femeia nu are nevoie să ia hormoni din lichidul prostatic al bărbatului, așa aiureală nu s-a pomenit vreodată în istoria medicinei. Însă Arsenie Boca a vrut neapărat să o facă pe femeie “atârnătoare” de bărbat și să o sperie că dacă nu acceptă va avea probleme mentale și nervoase. Asta se cheamă pe lângă minciună, manipulare și lipsă de iubire față de femeie. Și văd bine că multora de aici le face plăcere să fie manipulați, este mai comod și mai puțin dureros decât a privi adevărul în față și a avea puterea de a înfrunța dezamăgirea acolo unde este cazul.” La rândul ei, o femeie ce nu avea relații cu bărbații, care a citit cele scrise de părintele Arsenie în legătură cu atârnarea femeii de bărbat avea să zică: “Am simțit imediat lipsa de iubire din astfel de afirmație dincolo de neadevărul evident dacă priviți nu numai femeile singure din lume, dar și călugărițele. Ca atare eu am spus doar că de la o astfel de afirmație, mincinoasă și

²⁸ Idem, p.186

manipulatoare, nici nu m-a mai interesat altceva spus de domnia sa (adică de părintele Arsenie). Asta nu înseamnă că-i doresc să fie pedepsit într-un fel, nu-i doresc decât Raiul”.²⁹ Uluitoare observație și mărturisire, în același timp!

Potrivit propriei sale mărturisiri, părintele Arsenie “avea problema voinței în stăpânirea simțurilor”. Dar în loc să alerge la Hristos Domnul prin rugăciuni și lecturi din Sfânta Scriptură și din scrierile filocalice, a studiat “mistica comparată a diferitelor religii superioare, ca să vadă prin proprie experiență, cât se întinde sfera voinței în domeniul vieții sufletești și biologice”. Și cum se vede din învățăturile și faptele sale, nu voința sa avea să stăpânească simțurile și instinctele sale biologice, ci simțurile și instinctele îi vor robi voința. Voința omului este în firescul ei atunci când se supune necondiționat voinței lui Dumnezeu, exprimată prin sfătuirea și răspunsul duhovnicului, pe care părintele nu l-a avut nicidecum, atunci când se exprimă arbitrar și autonom. Și mai grav este însă faptul că părintele Arsenie Boca nu a rămas și nu s-a limitat la “propriile sale experiențe”, ci și-a extins acțiunea și asupra miilor de pelerini care-l căutau fascinați și hipnotizați de “privirea sa grea” și continuă să și-o exercite și astăzi prin scrierile sale. Iar o altă cauză pentru care este așa de mediatizat “fenomenul Prislop” și cazul “Arsenie Boca”, este faptul că “teologia” lui, plină de rătăcirii de la învățătura Bisericii Ortodoxe, este în ton cu “religia” momentului de tip new-age, iar afirmațiile lui de factură medicală sunt “binevenite” în contextul orientării post-moderniste a lumii de astăzi.

²⁹ Studiul citat, p.221-222

3. Mărturiile duhovnicilor contemporani despre părintele Arsenie Boca

Personalitatea complexă și atât de marcantă în peisajul spiritual românesc din secolul trecut a părintelui Arsenie Boca, nu putea să treacă neobservată de contemporani. Unii l-au venerat până la idolatrizare, alții l-au denigrat până la privarea de libertate, iar oamenii înțelepți, clerici sau mireni, au scris sau au vorbit despre el numai cât a trebuit și ce a trebuit, ca să nu cadă în judecarea aproapelui, să nu smintească pe nimeni și nici să-i lase pe cei neștiutori în înșelare. În cele ce urmează, pentru a nu cădea într-o extremă sau alta, ne vom referi numai la mărturiile acestor oameni înțelepți, care l-au cunoscut personal și care au girul adevărului. Sfinții Părinți au spus că „două sunt cele ce silesc mintea omului: minunea și adevărul.” Astfel, în timp ce admiratorii părintelui Arsenie caută să convingă și să silească mintea celorlalți prin minunile atribuite părintelui Arsenie sau inventate de ei și puse pe seama părintelui, încercăm și noi să convingem cât mai mulți oameni prin adevărul celor spuse de martorii oculari sau de alți contemporani ai părintelui. Începem șirul mărturiilor cu mărturia părintelui Dumitru Stăniloae, cel mai mare teolog român din secolul al XX-lea, numit și “Părintele Filocaliei românești.”

Părintele Dumitru Stăniloae a apreciat ajutorul pe care i l-a dat părintele Arsenie Boca la tipărirea și difuzarea primelor volume ale Filocaliei. El a scris după “dictatul” părintelui Stăniloae și a îndemnat pe credincioși să cumpere Filocalia. Părintele Stăniloae zice despre părintele Arsenie: “Mi-a fost foarte apropiat ca student la Sibiu. Venea la mine și stătea luni de zile uneori. După aceea s-a făcut călugăr, a stat în București pe la un frate al meu... Era o taină în el, era un om care spunea cu hotărâre, nu spunea cu ezitări, cum spun alți oameni și cum și eu îmi dau seama că nu pot defini lucrurile...” Când un grup de credincioși s-a întâlnit cu părintele Stăniloae și a cerut binecuvântare, părintele i-a întrebat unde se duc. Ei i-au răspuns că merg la Mănăstirea Sâmbăta. “Pe jos? Dar e foarte departe,” a zis părintele. “Trebuie să fie vreo optzeci de kilometri.” „Da, părinte, dar trenurile sunt scumpe. Și vrem neapărat să fim acolo de Sfântul Ilie, fiindcă părintele Arsenie începe să vorbească păsărește și apoi se urcă cu căruța de foc la cer”. Părintele a spus cu mâhnire: “Săracii oameni. Sunt naivi și dornici de extraordinar; interpretează fiecare cuvânt așa cum vor ei. Ar trebui să fim mai atenți la felul în care ne exprimăm în fața lor și să mai renunțăm la spectaculozități ieftine”. Apoi a zis abătut: “Așa se nasc rătăcirile periculoase în popor”. Orice comentariu este de prisos. Părintele Stăniloae știa mult mai multe lucruri despre cele ce se petreceau la Sâmbăta și a intuit începutul acelor „rătăcirile periculoase în popor”, care se continuă și

astăzi.³⁰ În prefețele primelor volume din Filocalie, părintele Stăniloae a vorbit și despre contribuția pe care părintele Arsenie a adus-o la tipărirea lor. Când a vrut să reînființeze Mănăstirea Prislop, Părintele Stăniloae l-a sfătuit să o facă de călugări și să facă din ea un centru de cultură și spiritualitate românească în Ardeal. Dar părintele Arsenie n-a mai ascultat de el și a făcut-o de maici. Iar după 1959 când s-a mutat la București în casa părinților maicii Zamfira, nu l-a mai căutat nicodată pe părintele Stăniloae, cu toate că și el venise la București cu câțiva ani mai înainte. După mărturia doamnei Lidia Stăniloae, părintele “nu i-a mai aprobat felul de viață, iar părintele Arsenie n-a vrut să accepte critica și observațiile tatei.” Și sentimentele părintelui Stăniloae în urma acestei îndepărtări se pot descrie prin două cuvinte: “dezamăgire profundă”.³¹

La rândul său, părintele Teofil Părăian, care l-a cunoscut foarte bine din perioada când a fost călugăr la Sâmbăta, spune: “Nu am un cult pentru el.” Tot părintele Teofil zice: “Lumea îl lua că-i sfânt, dar avea psihologie într-însul, nu glumă și se vede după cum lucra.”³² Dar despre părintele Iustin Pârvu se spune că a fost “mai puțin rezervat față de înșelatul Boca”.³³

În “Jurnal duhovnicesc”, părintele Paulin Lecca face niște dezvăluiri senzaționale despre părintele Arsenie Boca, ce vor aduce multă lumină în ceea ce privește viața, activitatea și învățătura sa. Când a vrut să intre ca viețuitor în Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta, părintele Paulin Lecca a fost trimis de părintele Arsenie să-și ia licența în Teologie, pe care n-o dăduse după terminarea facultății. Dar după ce a luat licența, părintele Arsenie nu l-a mai băgat în seamă. Întâlnindu-se după câțiva ani cu Nicolae Mladin, viitorul Mitropolit al Ardealului, cu care fusese coleg la Facultatea de Teologie, îi povestește acestuia o întâmplare petrecută la Mănăstirea Bistrița. Auzind că părintele Arsenie este la Bistrița, Paulin Lecca s-a dus de la Govora cu gândul să-l întâlnească și să se facă ucenicul lui. Dar Arsenie l-a primit cu răceală și dispreț. Când Paulin a plecat însă, i-a dat două plicuri și i-a spus să nu le desfacă, ci să le dea părintelui Pandoleon de la Govora. Dar când a trecut prin Govora Băi, milițenii i-au luat plicurile și le-au desfăcut. După ce i le-au restituit, s-a uitat și el într-un plic. În el era o carte de Rudolf Steiner, în care se vorbea despre clarviziune, aură etc. Aceasta este una dintre dovezile clare că era preocupat de antroposofie. În acest context, părintele Nicolae Mladin îi vorbește lui Paulin Lecca despre începuturile pastorale ale părintelui Arsenie Boca la Sâmbăta, când se ocupa cu “ghicitul în palmă, fiind numit de femei: popa vrăjitorul”. Și tot el spune că părintele Arsenie s-a ocupat cu chiromanția și cu alte științe oculte și după ce a fost hirotonit preot de către mitropolitul Nicolae Bălan. În 1933-1934, mitropolitul Bălan îl trimisese la București să facă Belle-Arte, pentru că avea talent la caricaturi.

³⁰ Studiul citat, p.306-307

³¹ Idem, p.310

³² Idem, p.364

³³ Idem, p.362

Un alt episod important pe care-l relatează părintele Paulin Lecca este cel legat de fata demonizată, numită Florica. Această fată avea “vedenii”, despre care cei neștiutori ziceau că este “extaz”. Înainte însă de a intra în transă, ea zicea: „Doamne-Doamne” și cădea pe spate. Când părinții de la Antim au făcut utrenia la miezul nopții, a venit în biserică și Florica. Părintele Adrian Făgețeanu a început să citească psalmii utreniei, iar Florica s-a așezat în genunchi și a început convorbirea cu duhurile de dincolo, vorbind destul de tare. Atunci părintele Adrian s-a oprit din citit și a zis: “Dacă psalmii lui David sunt inspirați de Duhul Sfânt, ce duh vorbește prin Florica de mă întrerupe din citit? Au doar Dumnezeu, nu este un Dumnezeu al rânduiei și al păcii?” Această întrebare a dat mult de gândit celor din biserică. Într-o altă împrejurare, Florica le-a spus că va veni Patriarhul Alexei al Moscovei la noi în țară și că regele Mihai va fi alungat de comuniști. Acestea s-au întâmplat întocmai. Dar diavolul vorbea prin Florica numai despre lucruri exterioare și de suprafață și nu despre vreo lucrare lăuntrică de pocăință și smerenie. Apoi părintele Paulin Lecca a luat binecuvântare de la părintele stareț Vasile și, împreună cu părintele Adrian, au plecat cu Florica la părintele Arsenie Boca în Ardeal. Când i-au vorbit prima dată de părintele Arsenie, Florica a răspuns: “Duceți-mă la iubitul meu Arsenie!” – deși Florica nu-l cunoștea și nici nu auzise de el. Ca să o determine să mărturisească tot ce are pe suflet, ei i-au spus fetei că părintele Arsenie citește gândurile. De asemenea, erau convinși că părintele își va da imediat seama că fata este înșelată de diavol. Dar spre mirarea lor, părintele Arsenie nu numai că nu i-a prevenit, ci o aproba imprudent pe fată, într-un mod inacceptabil.

După câțva timp, s-a auzit că Florica a damblagit. Zăcea într-o casă dincolo de pârâu. Dorind să vadă ce s-a întâmplat, părintele Paulin a văzut “o mulțime de fete și de femei” îndreptându-se spre acea casă. A înțeles că acolo este și părintele Arsenie, care stătea cu fața spre Florica și cu spatele spre ușă. Când s-a întors spre ușă și l-a văzut pe Paulin, părintele Arsenie “a oprit bâlciul”. Apoi Florica s-a umplut de buboale pe tot trupul și, căzând pe podele, făcea spume la gură și crize ca epilepticii. Părintele Paulin a plecat de acolo și a venit la Mănăstirea Frăsinei. Mai târziu a aflat că Florica s-a dus la Brașov, unde a devenit prostituată. Ajuns la Frăsinei, părintele i-a scris părintelui Arsenie o scrisoare cu următorul conținut: “Preacuvioase părinte Arsenie, aveți milă de Sângele pe care Domnul nostru Iisus Hristos L-a vărsat pentru noi toți, aveți milă de turma pe care o păstoriți și aveți milă de sufletul frăției voastre”. Apoi zice: “poate mai târziu o fi ascultat, dar sigur nu sunt, fiindcă n-am văzut o lepădare publică a sa de toate acele rătăcirii spirituale și erezii steineriene”.³⁴

Într-o altă împrejurare, părintele Arsenie i-a zis lui Paulin: “ Fă ce poți, restul îl împlinește Dumnezeu”. Mai târziu acesta a înțeles că aceste cuvinte sunt din *Urmarea lui Hristos*, de Toma de Kempis, unul dintre reprezentanții misticii speculative germane, alături de Meister Eckhart și Jacob Böhme. Așadar, nu-l interesa mistica ortodoxă, pe

³⁴ Idem, p.315-319

care o prezintă părintele Dumitru Stăniloae în cartea *Ascetica și mistica creștină* sau în *Filocalie*, ci e preocupat de mistica protestantă, catolică, hindusă etc. Acest lucru reiese și din mărturia lui Nichifor Crainic. Într-un proces-verbal de interogatoriu la securitate, el spune: “Afară de aceasta, am tradus și comentat cartea *Exercițiile* lui Ignațiu de Loyola, fiind foarte curios să cunoască această metodă de viață spirituală. Arsenie Boca m-a rugat să i-o traduc și să o comentez”.³⁵

Dintre toți contemporanii, cel mai vehement, mai critic, mai obiectiv și mai bun cunoscător al vieții și activității părintelui Arsenie Boca a fost părintele Arsenie Papacioc. Acesta l-a “citit” de la prima întâlnire pe Arsenie Boca și de atunci ochiul său critic nu s-a înșelat niciodată. Părintele Arsenie Papacioc spune: “Eu care l-am cunoscut pe Arsenie, acum când sunt întrebat de credincioși dacă este bine să-i citească *Acatistul*, vreau, nu vreau, trebuie să le spun câte ceva ca să nu se smintească, să nu-și pervertească credința. Eram odată mai mulți tineri la el, la Sâmbăta de Sus și ne-a spus printre altele: «Vedeți locurile acestea, pe aici am fost acum 300 de ani cu duhul lui Ilie». Pentru că am văzut și auzit atâtea lucruri neortodoxe de la el, când am fost călugărit și mi s-a pus numele Arsenie m-am întristat, înțelegând că mulți mă vor lua drept ucenicul lui. Apoi, când m-am întâlnit cu el la București, când era dat afară din mănăstire și mi-a zis «Acum tu rămâi în locul meu!», eu i-am răspuns «Nu, fiecare cu locul lui»”³⁶. Aceeași atitudine tranșantă a avut-o părintele Arsenie Papacioc față de el și într-o altă întâlnire la București. Părintele povestește: “După ce m-am eliberat din închisoare am mai avut o întâlnire cu el, tot la București. Se căsătorise Veronica și m-a întrebat ce zic. Zic: «Un prunc la anul, blând și mic, să crească mare și voinic, și noi să mai vorbim un pic...și la botez». Asta e Veronica cu Gigel, un prunc la anul. Știți, după Coșbuc. «Nu», zice. «Nu cred. Cred că face din tactică». «Nu există tactică între bărbat și femeie, părinte. Există numai iubire. Lasă, nu ne păcălim. Lasă-ne, nu ne mai jucăm cu astea», știți?!”

Felul în care Arsenie Boca încearcă să justifice căsătoria maicii Veronica de la Mănăstirea Vladimirești cu Gigel arată preocuparea lui de a convinge pe ceilalți că și el adoptă acea relație dubioasă cu maica Zamfira din tactică. Dar nici cu părintele Arsenie Papacioc nu i-a mers. De fapt, orice justificare de acest gen nu poate fi credibilă în fața nimănui. Și cu atât mai grav pentru cei care fac o “virtute” din grija părintelui pentru “fiica sa duhovnicească”, pe care a salvat-o în felul acesta de mai multe ori de la sinucidere. Așa zic admiratorii lui, dar cu sminteala și călcarea canoanelor cum rămâne?

Alte mărturii despre Arsenie Boca aflăm din convorbirea care a avut loc în anul 1996 în chilia protosinghelului Varsanufie Lipan la Mănăstirea Sihăstria, între părintele Arsenie Papacioc, Cleopa Ilie, Ioanichie Bălan, Arsenie Popa, monahul Iachint și alții. Părintele Arsenie Papacioc spune despre el că “avea boala sfințeniei și a proorociei,

³⁵ St. cit. p. 244

³⁶ Idem p. 332

săracul și a intrat duhul ăsta al mândriei în el”³⁷. La rândul său, Părintele Cleopa Ilie, la care se spovedeau mitropolitul Nicolae Bălan, mitropolitul Nicolae Mladin, mitropolitul Antonie Plămădeală și episcopul Andrei Magerul, cunoștea bine nemulțumirile acestora față de părintele Arsenie Boca și de aceea, îi scrie acele scrisori cu smerenie, în care îl roagă să vină la Mănăstirea Slatina, ca să se folosească duhovnicește. Dar el nu a venit la Slatina. Pe aceeași linie se înscrie și mărturia părintelui Iachint, ucenicul de chilie al părintelui Cleopa Ilie, care acum este la Mănăstirea Sfântul Pavel de la Muntele Athos. El a scris o scrisoare către Editura Babel, care a editat mai multe cărți scrise de ucenicii și admiratorii părintelui Arsenie Boca. Iachint scrie: “Părinții noștri: Cleopa, Arsenie Papacioc, Adrian Făgețeanu, Paulin Lecca și alții, care l-au cunoscut pe părintele Arsenie Boca, nu au spus tot, au spus câte ceva ca să ne liniștim, să nu ne smintim căutând să-l scoatem sfânt. Iată, cine ține cu tot dinadinsul să-l scoată sfânt pe părintele Arsenie Boca, îi arată a fi bârfitori și invidioși pe acești Părinți care nu au căutat decât slava lui Dumnezeu... Odată părintele Cleopa mi-a mărturisit de ce nu dădea binecuvântare la oameni să-i citească Acatistul părintelui Arsenie Boca și băga cuvântul, ca să nu se smintească aceștia: «Nu citiți Acatistul căci nu e canonizat». Înțelegerea sfinției sale cu privire la părintele Arsenie Boca era precum a majorității Părinților duhovnicești, care l-au cunoscut, aceea că: «Împrietenirea cu Julieta i-a adus căderea»”³⁸

La aceste mărturii ale părinților duhovnicești contemporani cu părintele Arsenie Boca, adăugăm și câteva afirmații ale doamnei Lidia Stăniloae, care l-a cunoscut foarte bine încă de când era mică și care cunoștea tot atât de bine și părerea părintelui Stăniloae, tatăl ei, despre părintele Arsenie. Părintele Stăniloae îi repeta mereu părintelui Arsenie: “Cel mai mare pericol pentru un călugăr este de a se lăsa smintit de laudele celorlalți. Fugi cât poți atunci când cineva începe să te privească cu admirație, să te laude. Oricât ar părea de nevinovată, faima pe care oamenii o construiesc în jurul tău are consecințe fatale”. Din păcate, de cuvintele părintelui Stăniloae de prevenire nu s-a ținut seama. Au fost, desigur și alte asemenea cazuri. Mulți au eșuat în drumul de ascensiune spirituală pentru că s-au lăsat ademeniți de trufie, de perfidia slavei deșarte. Și doamna Lidia Stăniloae continuă șirul amintirilor: “Peste câțiva ani am mai fost cu tata în Munții Făgărașului, între timp, părintele Arsenie plecase la Prislop. Tata, căruia îi ceruse sfatul, se împotrivi proiectului de a face acolo o mănăstire de maici. Mi-aduc aminte că părintele Arsenie a venit la București în acest scop. Au discutat îndelung amândoi. Tata avea o expresie foarte severă, de puține ori îl văzusem atât de categoric. Nu era de acord, îi spusese părintelui Arsenie că acest lucru ar putea da loc la o sumedenie de ambiguități și neînțelegeri... Vreau să accentuez încă o dată, cu toată răspunderea, ca una care am fost de față la aceste împrejurări, că tata a ținut mult la părintele Arsenie, atâta vreme cât acesta s-a menținut în limitele îndatoririlor de mai

³⁷ St. cit. p. 119

³⁸ Idem. p. 332-333

sus, încadrându-se strict în concepțiile și prescripțiile Sfinților Părinți și ale tradiției monahale. Și a așteptat de la el realizarea unei înnoiri a religiozității populare, în acest cadru bine conturat. Dar de la un anumit moment, când părintele Arsenie a adoptat alt mod de a vedea lucrurile, relațiile dintre ei s-au răcit, tata nu i-a mai aprobat felul de viață, iar părintele Arsenie n-a vrut să accepte critica și observațiile tatei”³⁹.

La aceste mărturii ale părinților contemporani părintelui Arsenie Boca, adăugăm și mărturia părintelui Gheorghe Anițulesei. Cu toate că nu l-a cunoscut personal, părintele a înțeles din lecturi și din felul în care se desfășoară fenomenul de la Prislop, atât starea spirituală, cât și influența pe care părintele Arsenie a exercitat-o și încă o mai exercită asupra oamenilor. Predica părintelui Anițulesei este un adevărat semnal de alarmă, care pe mulți ne-a responsabilizat și ne-a făcut să ne gândim cât mai serios la ceea ce se întâmplă în jurul nostru. El citează mai multe paragrafe din scrierile favorabile părintelui Arsenie, din care reiese, nu atât sfințenia părintelui, cât naivitatea și lipsa de discernământ a admiratorilor săi. Între altele, părintele Anițulesei zice: “Un lucru foarte frumos care mi-a plăcut mie într-o carte, mărturie a părintelui Pantelimon despre Arsenie Boca, la pagina șaptezeci și șapte. Această mărturie mi-a plăcut, pentru că am văzut cum «gura păcătosului adevăr grăiește» și apoi am văzut cum mila lui Dumnezeu se arată către oamenii care sunt rătăciți. Spune așa: «La sfârșitul lui noiembrie, pe 28 noiembrie (ziua morții lui Arsenie Boca) se petrec lucruri ciudate și minunate la Prislop. Pe scoarța unor copaci apare semnul crucii. Câteodată, o lumină albă-aurie te însoțește până la peștera Sfântului Ioan de la Prislop.»”. Sfântul Ioan este prăznuit pe 13 septembrie, nu pe 28 noiembrie. Mila lui Dumnezeu pentru rugăciunile Sfântului Ioan de la Prislop arată, pentru că atunci se adună multă lume și se face un mare pelerinaj, fraților, nu la Boca, ci la Sfântul Ioan este sfințenia adevărată, dar orbii nu văd. Vedeți ce înseamnă lucrul acesta? Trece lumina pe lângă mormânt, spune ucenicul lui Arsenie Boca și merge la peșteră. Spune că nu aici, acolo e sfințenia. Dar dacă ești orb sufletește, nu vezi. De aceea, cred că multe din minunile și vindecările care se fac acolo sunt milostivirea și rugăciunile Sfântului Ioan de la Prislop pentru acei oameni naivi, creduli și care umblă după minuni sau sunt disperăți. Ucenicii zic că de la Boca sunt acestea. Nu umblați după minuni, că n-o să vă întrebe Hristos la Judecată câte icoane care plâng ați văzut. N-o să vă întrebe Hristos la Judecată câte cruci pe copaci ați văzut. O să întrebe Hristos aceasta: “Ai ținut dreapta credință? Ai ținut poruncile? Te-ai împărtășit cu Sfintele Taine ale lui Hristos? Astea sunt pentru mântuire, fraților, nu minunile. Poți să vezi minuni ca Iuda Iscarioteanul și să mergi în fundul iadului. De aceea, mai degrabă v-ați ruga acolo la Prislop la mormântul lui Arsenie Boca să-l ierte Dumnezeu de toate păcatele și de toate smintelile pe care le-a făcut în Biserică pentru că, iată, multe sminteli a făcut și mă tem că acatistele și paraclisele pe care le fac unii și așa zisele icoane și câte și mai câte nebunii, înmulțesc

³⁹ St. cit. p. 308-310

muncile lui în iad, mă tem. Pentru că vai și amar de omul acela, cum zice Scriptura, care are slava mai mare decât îi sunt faptele. Iar către episcopi și preoți, spun un singur lucru: să nu încurajeze acest curent care poate duce la apariția unei secte sau a unei schisme în Biserică. De aceea, să băgăm de seamă în privința aceasta.

Mai este o mentalitate pe care o auzim la unii călugări din aceștia mai fanatici, care spun că poporul trebuie să decidă pentru canonizare. Dacă e atât de multă lume acolo, trebuie numaidecât canonizat... Eu am să le spun un lucru, că șmecheria asta nu ține. Ei au îndoctrinat poporul cu aceste cărți care sunt cu fel de fel de povești și baliverne ale lor, acum și cu ajutorul televizorului l-au manipulat și după ce l-au manipulat și l-au intoxicat, de acum îi spun: "Hai poporule, de decide!". Ce să mai decizi, când mintea ta s-a tulburat. Cum poți să mai decizi, când nu ești lucid? Da, poporul a decis de-a lungul timpului. Dar poporul cu conștiință dogmatică ortodoxă. Nu poporul intoxicat, ci luminat de Dumnezeu. Ori acest popor, care din nefericire este intoxicat, nu cred că are puterea să decidă și au fost nenumărate cazuri în istorie când câteva persoane au decis împotriva majorității în Biserică... Lumea, care merge acolo, nu are mentalitate ortodoxă... mulți dintre dânșii nu au cu adevărat o viață ortodoxă, nu prea au treabă cu adevărata asceză și mistică ortodoxă, ci sunt disperați după traiul bun și după tot felul de minuni."⁴⁰

⁴⁰ St. cit. p.341-342

4. Manifestările paranormale „arseniste”, în lumina învățaturii ortodoxe

De la început trebuie subliniat faptul că termenul “paranormal” nu este folosit aici în sensul său concret, așa cum este definit în dicționar, ci într-un sens larg, cu referire la acele manifestări care nu sunt comune și unor oameni “normali” sau obișnuiți. Iar părintele Arsenie Boca, într-adevăr, a depășit în multe situații hotarele normalității. Sfinții Părinți spun că trei sunt stările proprii oamenilor: starea firească, suprafirească și nefirească. Starea firească sau normală implică și ea prezența și lucrarea harului Duhului Sfânt, e comună celor mai mulți oameni și diferă de la om la om doar prin felul în care fiecare persoană umană experimentează în viața sa hotarele și rânduielele puse de Dumnezeu firii omenești. Starea suprafirească este experimentată prin harul Duhului Sfânt de cei desăvârșiți, adică de sfinți. Iar starea nefirească este proprie oamenilor păcătoși, care resping conlucrarea cu harul dumnezeiesc, nu se supun legilor și rânduielelor firii sau naturii umane, pervertindu-le și nu se supun nici rânduielelor lui Dumnezeu, batjocorindu-le. Aceștia se dezumanizează și se îndrăcesc.

Întrucât nu suntem oameni duhovnicești, încercăm să prezentăm în cele ce urmează, de pe poziții “normale”, acele manifestări ieșite din comun ale părintelui Arsenie Boca, pe care admiratorii săi le socotesc adevărate minuni. Așa cum s-a mai spus, adevărul și minunea sunt cele două realități care au marea putere să “constrângă” mintea omului a se autodetermina într-un fel sau altul, spre o înțelegere sau alta. Și dacă unii încearcă să convingă cât mai mulți oameni făcând recurs la adevăr, alții, dimpotrivă, fac recurs la minuni, considerându-le dovada cea mai evidentă a sfințeniei. Dar Sfinții Părinți n-au raportat niciodată sfințenia unui om, numai la darul facerii de minuni. De altfel, Sfântul Ioan Botezătorul nu a făcut minuni și este cel mai mare om născut din femeie, după Maica Domnului. Iar Sfântul Ioan Gură de Aur îndemna pe creștini să facă fapte bune, nu să facă minuni. Cine face minuni, le face cu puterea lui Dumnezeu, deci rămâne dator lui Dumnezeu, dar cine împlinește virtuțile, le face și cu voia și conlucrarea sa și îndatorează pe Dumnezeu. Omul virtuos este mai mare decât omul care face minuni.

Dar și problema minunilor este foarte discutabilă. Mulți oameni vorbesc de minuni, fără să știe ce sunt minunile. Minunile autentice nu se fac la întâmplare, ca să impresioneze, după voia omului, sau în chip magic. Ele se fac după voia lui Dumnezeu, sunt imprevizibile și au întotdeauna un scop religios-moral. Au fost și oameni păcătoși

prin care s-au făcut mari minuni, căci Dumnezeu lucrează când, cum și prin cine vrea. Și Iuda a făcut minuni prin puterea dată lui de Domnul Hristos, dar nu s-a sfințit tămăduind boli și alungând pe demoni, iar minunile făcute de el, cu toate că sunt certificate de Sfânta Scriptură, nu i-au certificat și sfințenia. Așadar și în cazul părintelui Arsenie, așa-zisele “minuni” pe care i le atribuie admiratorii săi nu sunt dovada sau criteriul sfințeniei lui.

Felul minunat și imprevizibil în care Dumnezeu lucrează în lume reiese și din următoarea întâmplare istorisită de Sfântul Serafim de Sarov lui Motovilov. Sfântul Serafim spune: “La rugămintea unei mame văduve, căreia îi murise copilul, o prostituată încă necurată după săvârșirea păcatului, fiind adânc mișcată de durerea văduvei, a strigat cu lacrimi: «Nu pentru o biată păcătoasă ca mine, ci pentru lacrimile unei mame întristate după fiul ei și cu tărie, încrezându-mă în bunătatea Ta cea plină de iubire și în puterea Ta cea nemărginită, Hristoase Dumnezeule, înviază-i fiul, o Doamne!». Iar Domnul l-a înviat”.

Așadar, minunea nu este, în toate cazurile, o dovadă a sfințeniei celui prin care se face. Dar, oare, toate vedeniile, prezicerile, arătările de dincolo, îndemnurile “de sus”, aparițiile și disparițiile, crizele, vorbirile cu cei de dincolo, vindecările, teleportările etc. atribuite părintelui Arsenie Boca, sunt minuni adevărate sau false? Rezistă ele testului adevărului mărturisit de Biserică? Noi ne facem datoria de conștiință de a le prezenta oarecum critic, punându-le alături, fie de adevăratele minuni, fie de cele false. De la început, trebuie subliniat faptul că, darul facerii de minuni, ca să fie dobândit și menținut, presupune din partea nevoitorului creștin, atât o conștiință dogmatică clară și justă, cât și o viață morală ireproșabilă. Părintele Sofronie Saharov spune în acest sens: “E de ajuns să schimbăm un element din conștiința noastră dogmatică pentru a vedea, imediat, cum se modifică starea noastră duhovnicească și evoluția noastră lăuntrică. Dimpotrivă, cea mai mică abatere de la adevăr din viața noastră lăuntrică, va schimba viziunea noastră dogmatică”.⁴¹

Din cele prezentate până acum despre părintele Arsenie Boca, atât pe baza celor scrise de el sau despre el, cât și pe baza mărturiilor duhovnicilor contemporani, el nu a avut nici una, nici alta, la măsura facerii de minuni. Întrucât conștiința dogmatică și viața morală se condiționează reciproc, cel care are o credință eretică, nu poate avea o viață duhovnicească autentică și cel care experimentează o viață păcătoasă, fără pocăință sinceră și profundă, cade și din credință. Iar părintele Arsenie a avut multe învățături și formulări eretice, iar sub aspect moral, viața lui este plină de manifestări interpretabile. Cu alte cuvinte, ortodoxia credinței și ortopraxia vieții lui n-au fost la înălțimea darului facerii de minuni, dacă-l comparăm cu sfinții Bisericii Ortodoxe, despre care dau mărturie Patericul, Proloagele, Viețile Sfinților și Filocalia. De altfel,

⁴¹ Maxime Egger, Moscova-Paris, *De la credința copilăriei la pasiunea picturii*, în vol. *S-a dus să-l vadă precum este*, trad. de Aniela Siladi, Editura Renașterea, Cluj-napoca, 2013, p. 72

înțelegerea și capacitatea unora dintre admiratorii săi de a discerne între adevăratele și falsele minuni lasă mult de dorit. Cei mai mulți dintre ei sunt lipsiți de discernământ duhovnicesc și nu își dau seama că îi fac un mare rău chiar părintelui prin afirmațiile și atitudinile lor exagerate.

Toți Sfinții Părinți ne învață să nu credem în vise și în vedenii și să nu le primim. Părintele Arsenie, dimpotrivă, credea în ele și întregul său edificiu spiritual este clădit pe vise și pe vedenii. De altfel, toată lucrarea lui lăuntrică era condusă de vedenii. Părinții filocalici învață, însă, că această lucrare lăuntrică trebuie condusă de rațiune luminată de harul dumnezeiesc, în funcție de împlinirea poruncilor și de ascultarea față de duhovnic. Toți sfinții au luptat cu păcatul și nu primeau vedeniile. Sfântul Varsanufie zice: “Nu are diavolul putere să arate nici pe Mântuitorul Hristos, nici Sfânta Împărtășanie. Ci ne amăgește luând chipul unui anumit om, sau forma pâinii obișnuite, însă nu poate lua forma crucii și nu îndrăznește s-o folosească deoarece prin aceasta și-a pierdut puterea și a fost vânat de moarte. Pe Mântuitorul Hristos însă nu L-am văzut și nu L-am cunoscut întrupat și diavolul se străduiește să ne înșele și să ne convingă că este cel arătat de el, ca să credem adevărată această amăgire și să pierim. Când vezi în visul tău forma Crucii să știi că visul este adevărat și vine de la Dumnezeu. Ai grijă însă ca visul să-ți fie tâlcuit de Sfinții Părinți și să nu crezi în ce spune cugetul tău”⁴². Potrivit celor spuse de Sfântul Varsanufie, căderea și înșelarea părintelui Arsenie au fost determinate, în primul rând, de faptul că a crezut și s-a încrezut în cei care au instrumentat astfel de vise și vedenii, adică în demoni, iar în al doilea rând, pentru că nu le-a spus duhovnicului sau altor părinți ca aceia să i le tâlcuiască, încrezându-se în ceea ce îi spunea cugetul său. Aceste greșeli i-au fost fatale și l-au dus la cea mai cumplită înșelare. De fapt, după cuvântul Sfântului Ignatie Briancianinov, toți oamenii se nasc și vin din “pământul întunecat al înșelării”. La rândul său, părintele Mihail Stanciu de la Mânăstirea Antim din București scrie despre înșelare: “Ca o cauză și ca o consecință clară a decăderii morale și spirituale a “omului modern”, închis în propria suficiență ce nu mai lasă loc lui Dumnezeu, boala aproape molipsitoare a societății secularizate din zilele noastre este, precum bine se vede, individualismul (egoismul, iubirea de sine). Omul individualist poate ajunge treptat să fie posedat de duhul diavolului și, uneori, chiar fără să-și dea seama. Ucenicii și “proorocii” diavolului sunt, deci, oamenii care-l urmează pe diavol în viața lor, copiind de la începătorul răutății și al hulei mândria și închipuirea de sine, îmbolnăvindu-se sufletește tot mai mult și îmbolnăvind-i și pe alții. Or, neopăgânismul și autolatria omului contemporan sunt plăgi nevindecabile fără smerenia creștină și fără harul lui Dumnezeu... Aproape toate formele de “medicină complementară” aduc în doctrina lor erezii contrare Adevărului creștin trăit și mărturisit de Biserică, precum antropocentrismul, preexistența sufletului, reîncarnarea și predestinația lui astrală, energetismul reduționist dualist

⁴² St. cit. p. 424

(yin-yang) necunoscut și nerecunoscut de nici un Sfânt Părinte al Bisericii, nici de vreun onest om de știință, alienarea conștiinței morale a omului, relativizarea valorilor infinite ale omului și libertății lui, impersonalizarea harului divin și chiar a lui Dumnezeu și promovarea “iluminațiilor” păgâni... Unii pozează în mari creștini, tipărind cărți ortodoxe (cu note și interpretări personale clar eterodoxe) și instalându-se fie în biserici, fie pe lângă sfinte moaște, arătând celorlalți că sunt preocupați de rugăciunea inimii. Mândria iradiază din ei ca dintr-un cuptor... Foarte mulți vindecători au primit investirea cu aceste puteri de vindecare (atenție!!!) în vis sau în transă, prin glasuri sau prin arătări de “îngeri”, de păsări, de lumini colorate sau de flăcări etc. Aceștia ascultă numai de ce le zice “duhul” prin vedenie, manifestând neascultare și ostilitate (chiar declarată) față de ierarhia sacramentală a Bisericii. Chiar și unii monahi și clerici pot cădea în această înșelare demonică, inventând teorii și practici noi, neortodoxe, promovându-le printre adepți și creînd dezbinare între creștini. Faptul că ies din Tradiția și cuminența Ortodoxiei, din buna rânduială și ascultare ierarhică întemeiată de Mântuitorul Hristos în Biserică, îi demască decisiv ca pe niște falși prooroci. De unde se vede că nu Duhul dragostei, al unității și al păcii din Biserica lui Hristos îi ajută pe ei, ci tocmai duhurile întunerului, care nu suportă pocăința, smerenia și ascultarea în Hristos. “Dracii slavei deșarte” sunt în visuri prooroci. Ei închipuiesc ca niște vicleni cele viitoare și ni le vestesc mai dinainte. Împlinindu-se vedeniile ne minunăm și ne înălțăm cu gândul ca și cum am avea darul preștiinței. Iar cei ce ascultă de dracul acesta, el s-a făcut adeseori “prooroc”. Iar față de cei ce-l disprețuiesc, el pururea minte. Căci fiind duh, el vede cele din lăuntru aerului acesta și cunoscând pe cineva că moare, “proorocește” prin visuri celor mai ușurei la minte”⁴³.

Înainte de a trece la prezentarea “manifestărilor paranormale” ale părintelui Arsenie Boca, am citat acest lung pasaj, care poate fi privit ca o „ogindă” sau o „radiografie spirituală” foarte clară și precisă a omului contemporan înșelat de demoni. Din nefericire, cele spuse de părintele Mihail Stanciu se potrivesc într-un tot și părintelui Arsenie Boca, în așa fel încât, el „întrupează” în mod evident toate aspectele înșelării. Ca să nu rămânem doar la afirmații teoretice, vom trece la exemplificări concrete, cele mai multe fiind extrase chiar din scrierile lui sau din cele scrise de alții despre el. Vom începe cu mult trâmbițata venire a părintelui Arsenie în Muntele Athos, în primăvara anului 1938. Referindu-se la aceasta, ucenicii și admiratorii săi o văd ca pe un moment crucial al activității sale, după care el se mișcă și acționează numai „după îndemn de sus”. Să fie, oare, așa?

În primul rând, trebuie subliniat faptul că el a stat în Athos doar trei luni, timp în care a fost mai mult „pelerin” pe la mănăstirile athonite. Astfel, cele trei luni de „voiaj” athonit se pot compara oare cu cei douăzeci și doi de ani petrecuți de Arhimandritul Sofronie Saharov în muntele Athos, dintre care nouă ani în sihăstrie într-o totală izolare

⁴³ St. cit. p. 81-82

și-ntr-o asceză desăvârșită? Iar înainte trăise ani de zile în mănăstirea Sfântul Pantelimon, sub îndrumarea duhovnicească a Sfântului Siluan Athonitul, de care făcea ascultare totală și care avea adevărată vedere duhovnicească. Am amintit pe arhimandritul Sofronie și nu miile de monahi atoniți, adevărați stâlpi ai ortodoxiei și monahismului ortodox, pentru că între el și părintele Arsenie Boca a fost și ceva comun. Pentru scurt timp, în cazul arhimandritului Sofronie, ceea ce nu se poate spune și de părintele Arsenie, căutările și drumurile lor spirituale s-au întâlnit în spațiul hindus, lăsându-se vrăjiți de mistica și cultura orientală. Părintele Sofronie avea 17 ani când a descoperit fascinația Orientului și a făcut progrese rapide în meditație. El gândea că absolutul nu poate fi personal, iar veșnicia nu poate fi cuprinsă de „psihica” iubirii evanghelice. Și a stat înstrăinat de Hristosul copilăriei sale și fascinat de filosofia, meditația și practica yoga, în jur de șapte ani, nu ca părintele Arsenie Boca toată viața. Dar părintele Sofronie avea să regrete mult rătăcirea de a se apropia de cultura orientală, de această „aberație”, în care vedea influența directă a demonilor. El nu și-a iertat niciodată această „apostazie” de la credință care, așa cum spune mai târziu, „l-a aruncat în bezna întunericului” și risca „să-l arunce în neființă”. Prin astfel de meditații și practici yoghine, spune el, Dumnezeu i-a îngăduit să trăiască „căderea asemănătoare celei lui Adam”.⁴⁴ Asta da conștiință și mărturisire ortodoxă. Și încă nimeni nu face atâta caz de sfințenia Arhimandritului Sofronie Saharov și de canonizarea lui, cu toate că în anii petrecuți în Muntele Athos și apoi la Essex în Anglia a avut de mai multe ori experiența luminii necreate.

Dar să vedem ce spune însuși părintele Arsenie Boca de experiențele sale „duhovnicești” pe care le-a trăit în Muntele Athos. Convorbirea din Athos are loc între diaconul Zian (Arsenie) Boca, monahul Dometie și monahul Porfirie.

Părintele Zian zice: “Mama mea, Cristina, avea ochii albaștri, ea m-a hărăzit din pânțele ei să mă fac preot (*mândria mamei și a fiului, căci ea l-a hărăzit, nu Dumnezeu*). Acum mi-am adus aminte de ea că nu i-am scris de peste un an de zile. I-am spus că vreau să mă călugăresc și s-a supărat (*decu nu era așa de duhovnicească cum ar vrea să ne convingă admiratorii părintelui*). Nu-i mai scriu pentru că vreau să o învăț să uite de mine. Nu știu dacă e bine sau rău, voi ce ziceți?”. Porfirie răspunde: „Nu știu, tu ești cu mai multă școală ca mine. Ori îi scrii, ori nu-i scrii, ea tot se gândește la tine”. (*Dar duhovnicia nu se învață în școală, ci în comuniune cu duhovnicul, nu cu oameni neexperimentați duhovnicește, cum s-au dovedit Dometie și Porfirie*). Dometie i-a zis: „Trimite-i o scrisoare că se va bucura să primească din Grecia și se va lăuda la vecini cu băiatul ei care a ajuns la Sfântul Munte, grădina Maicii Domnului” (*cam așa sunau sfaturile „duhovnicești” ale lui Dometie și Porfirie, ceea ce arată că nici diaconul Zian nu era departe cu înțelegerea*). Și Zian i-a spus lui Dometie: “Așa o să fac, dacă zici tu, Dometie.”

⁴⁴ Maxime Egger, studiu citat, p.48

Apoi cei trei vorbesc de niște monahi din Athos, cărora li s-ar fi arătat Maica Domnului și pe unul l-a luat sub mantie și l-a dus pe vârful Athonului ca să completeze numărul celor șapte pustnici, care se roagă pentru pacea lumii și trăiesc fără mâncare. (Așadar, discuția deja sugerează duhurilor ce fel de înșelare să adopte în funcție de contextul gândirii celor trei persoane). Diaconul Zian continuă istorisirea: „Eu tăceam și ascultam pe acești părinți, minunați athoniți...Soarele apunea dinspre vârful muntelui. În lumina lui puteam vedea undeva pe peretele muntelui o chilie atârnată ca un cuib de rândunea. Se vedea și o figură de om care intra și ieșea în acel cuib minunat atârnat de peretele muntelui...” Dometie zise: „Am ajunat toată ziua, mi-e sete, cred că am vedenii, văd mereu o făptură acolo sus pe zid la chilia aceea și știam că e părăsită! Este curios sau este o minune. Acum parcă are figură de leu, acum parcă de om, voi nu vedeți?” (*Așadar o adevărată nălucire drăcească*).

Porfirie a zis: „Să te lămurească diaconul Zian că el este pictor, eu sunt un simplu călugăr fără școală”. Atunci s-a auzit o bubuitură, ca atunci când s-a rostogolit un bolovan pe pietrele de jos. O voce tulburătoare rosti: “Zian Boca din România să-i scrii mamei tale scrisoarea, că dacă nu, va muri și o ai pe suflet. Știu că ești fecior și nu te-ai atins de femeie dar ești mândru că ești pictor și că ai tăiat cadavre în facultatea de medicină din București, va trebui să postești, să te rogi și să tai o sută de bețe de castan ca și canon.” „Noi tocmai ne opinteam toți trei să împingem un bolovan mare pe două bețe de castan puse ca role. Dar să împingi la deal este neasemănat de greu. Am simțit deodată că se ușurează povara și bolovanul merge la deal ca tras cu o funie de sus de către cineva sau de o mașinărie cerească”. Dometie sesiză și el ce se întâmplă și exclamă: “Născătoare de Dumnezeu! A venit sfântul”. „Într-adevăr, lângă noi era o făptură parcă om, parcă fiară, cu barba mare până la pământ și un păr ca o coamă de leu (*era nălucire drăcească, dar niciunul nu s-a închinat*) și împingea cu noi la bolovan. El era cel care făcea ca bolovanul să meargă parcă tras de cineva de sus. Rosti «Cuvine-se cu adevărat să te ferim pe tine, Născătoare de Dumnezeu» ” (*deci diavolul îndrăznește să spună această rugăciune cu un scop precis: să-i înșele pe cei trei și îi îndeamnă și pe ei să o zică*).

Zian continuă: “Eram ca în rai. Patru făpturi care pe buza unei prăpăstii o preacinsteam pe Maica Domnului. Mintea, însă, îmi zbura în satul meu natal, în Vața de Sus (*deci o preacinstea cu buzele și nu cu mintea, ceea ce nu se întâmplă în vedeniile adevărate*). O vedeam pe mama îngenunchiată la icoana Preacuratei Fecioare Maria cum se roagă și cum plânge cu poza mea în mână (*iată imaginația transmisă de diavol și se lămurește de ce practica Arsenie Boca ghicitul după fotografiile aduse de creștini, de care dă mărturie părintele Teofil Părăian*). Făptura de lângă mine, cu barba lungă, îmi zise: «Pe mama ta o cheamă Cristina și e văduvă. Când te-a adus pe lume, te-a afierosit Domnului în biserică». M-am cutremurat, că aveam lângă mine un sfânt, un prooroc, care-mi știe trecutul și numele (*dar diavolul reproducea ceea ce spusese el cu*

puțin timp mai înainte; de asemenea, surprinde lipsa totală de discernământ a diaconului Zian și a celorlalți călugări).

Porfirie întrebă: “Părinte, cum te cheamă și cine ești?”. Străinul nu răspunde la întrebare, dar continuă schimbând subiectul: “Nu vă temeți de părintele stareț Arsenie că nu vă pedepsește pentru că nu v-ați dus la vecernie. Știați că cei nouă stâlpi ai Athosului vin anul acesta de Sfintele Paști să slujească Sfânta Liturghie în Schitul Prodromul?... Anul acesta de Paști va ninge pe vârful Athonului. O să ne vedem de Înviere. Frate Zian, nu uita să-i scrii mamei tale”. Și străinul s-a făcut nevăzut. “Eu nu mă mai puteam minuna de cele ce se petreceau. Parcă mă atrăgea ca un magnet să mă uit după acel străin”. Era deja noapte. Se auzi vocea făpturii care tocmai plecase, a preabunului părinte: “Privegheați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită”. “Nu știam cum îl cheamă, dar eram atras înspre în sus și am început să urc repede. Poteca se lumina de o lumină albăstruie ca de arc electric (*lumina necreată nu are aceste proprietăți*), lumina care venea de la făptura minunată ca de la un rug ce ardea pe munte deasupra noastră...”.

Porfirie zise: “Sunt de zece ani pe Sfântul Munte și nu am trăit nicio minune până astăzi, (*deci persoana vizată era diaconul Zian*) dar astăzi mi s-a arătat mila lui Dumnezeu prin acest sfânt. Stai, Preasfinte și nu fugi, căci vedem lumina ta ca pe un far călăuzitor și putem urca muntele fără să cădem în prăpastie”.

“Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, vorbi și Dometie în psalmi. Frate Ziane, azi ai primit botezul cu foc și cu proorocie, căci ți s-a vorbit de sus” (*iată cum îndeamnă diavolul pe Zian la mândria cea mare și prin gura oamenilor*).

“Eu nu vorbeam nimic, eram cuprins de o sfântă emoție!” (*Emoțiile nu pot fi sfinte, ele sunt o lucrare a sufletului înfierbântat de plăcerea de sine. Numai duhul omului se bucură de Domnul, cum zice însăși Maica Domnului. Deci Zian nu avea niciun discernământ*). “...Sfântul mergea înaintea noastră, dar parcă sărea ca o roată de foc, ca o pasăre înroșită... Ajunși în poarta care tocmai se închidea, ne trezi din revelație vocea bărbătească a părintelui stareț Arsenie Mandrea, venit el însuși să închidă poarta mânăstirii... Am alergat la spălător și ne-am spălat cu apă rece. M-am dus în camera mea și m-am întins pe patul tare, athonit, pe burtă, ca ciobanii... Sufletul îmi era însă luminat și fericit. Astăzi pe Sfântul Munte al Athosului am trăit prima minune, am întâlnit un sfânt, o pară de foc. Mi-am zis în gând “Tatăl Nostru” și mi-am însemnat patul, făcând cu mâna dreaptă semnul sfinte cruci. Apoi m-am cufundat într-un somn adânc”.⁴⁵

După cum se vede chiar din mărturia lui, diaconul Zian a nesocotit sfatul și îndemnul Sfântului Varsanufie de a lăsa duhovnicului responsabilitatea interpretării

⁴⁵ St. Cit. p. 23-27

unor vedenii în care își fac apariția ființe de dincolo. În cazul de față, el nu i-a povestit părintelui stareț, duhovnicul său, pe care Dumnezeu i l-a trimis chiar în seara aceea, cele întâmplate cu câteva momente mai înainte. Și în felul acesta s-a predat fără șansă de salvare înșelării demonice, care s-a continuat apoi toată viața, primind fără discernământ și fără sfat tot ceea ce i se poruncea prin “îndemn de sus”, adică prin îndemn din iad. Acest lucru s-a confirmat și printr-o altă vedenie ce a avut loc tot în muntele Athos, pe care el însuși a relatat-o ucenicilor săi.

Fiind nemulțumit de duhovnicii pe care i-a avut până în anul 1938 (dar, în realitate, nu duhovnicii fac mari pe ucenici, ci ucenicii fac mari pe duhovnici), diaconul Zian s-a rugat stăruitor Domnului Hristos să îi scoată în cale un duhovnic mare și iscusit și care să-l inițieze în tainele duhovniciei (Vorbește de “inițiere” ca și cum duhovnicia n-ar fi o harismă și o stare spirituală dobândită prin credință, pocăință, virtute și har, ci ca și cum s-ar iniția în misterele păgâne). Acest lucru e recunoscut de toți că fără îndrumarea unui mare duhovnic, monahii nu pot înainta în viața duhovnicească, la fel preoții și credincioșii de rând. Părintele Arsenie a fost auzit odată la Brâncoveanu, mărturisind despre inițierea deosebită pe care a avut-o la Athos. Se știe că părintele nu făcea cu ușurință mărturisiri despre tainele vieții sale duhovnicești. După ce văzu că părea că nu-i ascultată rugăciunea lui către Mântuitorul, s-a rugat Maicii Domnului cu multă stăruință și lacrimi, ca să ceară de la Domnul Hristos să îi împlinească dorința. După un timp, i s-ar fi arătat Maica Domnului, care l-a luat de mână și l-a dus sus, într-un vârf înalt din Athos și acolo l-a dat în mâna unui duhovnic sârb, care trăise cu 200 de ani mai înainte. Acesta l-a inițiat, i-a descoperit multe taine adânci ale duhovniciei și ar fi primit de la acesta, prin lucrarea Duhului Sfânt, darul “înainte vederii”, pe care-l va folosi uneori, după ce devine duhovnic la Brâncoveanu. Despre acest lucru de taină mărturisește și ierodiaconul Dometie de la Brâncoveanu, frate de mânăstire la început, când era părintele Arsenie la Sâmbăta de Sus.⁴⁶

Și această vedenie se înscrie tot pe linia înșelării demonice. Marilor duhovnici nu li s-au *descoperit multe taine adânci de duhovnicie* de către nimeni, ci s-au prihănit pentru toate păcatele vieții, s-au smerit și au cerut mila și iertarea lui Dumnezeu și pentru ei și pentru fiii lor duhovnicești. Căutând un *mare duhovnic*, părintele Arsenie a nesocotit și a osândit pe *micii duhovnici*. Și pentru că i s-a dat un duhovnic sârb, care a trăit cu două sute de ani mai înainte, a lăsat să se înțeleagă că nici un duhovnic viu nu era vrednic să-l spovedească și să-l sfătuiască. De aceea, nici n-a cerut sfatul cuiva. În spovedanie, Mântuitorul Hristos iartă prin mijlocirea preotului duhovnic. Iar duhovnicul nu se poate substitui niciodată lui Hristos și nu trebuie idolatrizat. Această vedenie este drăcească și pentru faptul că prin ea se acreditează spiritismul, de care părintele Arsenie nu era întru totul străin. Iar în Viețile Sfinților nu există nici un caz în care cineva dintre cei vii să aibă un duhovnic din lumea cealaltă.

⁴⁶ Mărgăritare Duhovnicești – St. Cit. p. 34-35.

Aceste două vedenii din Muntele Athos arată starea de înșelare în care ajunsese diaconul Zian datorită lecturilor și practicilor sale yoghine și lasă să se înțeleagă rătăcirile viitoare și lucrarea demonică ce se continuă și astăzi în numele lui. Arhimandritul Sofronie Saharov, despre care s-a amintit în paginile anterioare, spune că pentru cel care cade în cursa și vraja religiilor orientale și exersează meditațiile și practicile yoghine, este aproape imposibilă salvarea. El s-a salvat printr-o profundă pocăință, zicând că după darul vieții, cel mai mare dar pe care i l-a dat Dumnezeu a fost darul sau harul pocăinței, pe de o parte, iar pe de altă parte, prin ascultare desăvârșită de Sfântul Siluan Athonitul și de alți duhovnici contemporani. Lipsit de pocăință și de ascultare, părintele Arsenie a ajuns din primitor de vedenii, făuritor de alte vedenii. Cu alte cuvinte, a intrat în jocul demonilor.

O influență nefastă asupra formării lui spirituale a avut-o Mircea Eliade; prin cărțile și prin articolele sale el a introdus în spațiul cultural românesc și în istoria religiilor gândirea hindusă. Însuși părintele Arsenie Boca spune: *Mă ajutau la aceste adânciri și studiile ce le făcea la vremea aceea Mircea Eliade la Calcutta, trimis de Universitatea din București pentru studii orientalistice. Iar parte din aceste studii le tipărea în Revista de filosofie din București și-mi parveneau pe această cale. Toate acestea mă interesau să le aflu și să le probez în vederea călugăriei. Grație interviului cu Stelian Popescu, scris de Gabriel Stănescu, ne-a parvenit și testamentul lui Mircea Eliade, în care el spune:*

- 1. După moartea mea, doresc să fiu incinerat (și a fost incinerat în Chicago, unde trăise).*
- 2. Vreau să fiu slujit de un preot (pastor) neoprotestant și de culoare neagră.*
- 3. Manuscrisele să fie lăsate lui Culianu. (Așadar, Mircea Eliade nu s-a dezis de hinduism nici în clipa morții.)⁴⁷*

O etapă tristă din viața părintelui Arsenie Boca, dar plină de manifestări paranormale, a fost aceea când a trebuit să stea în închisoarea din Făgăraș și apoi la Canal. Potrivit mărturiei lui Dan Lucinescu, consemnată în cartea *părintele Arsenie Boca, un sfânt al zilelor noastre, când au venit securiștii să-l ridice de la Sâmbăta de Sus, spre a fi dus la miliția din Făgăraș, mașina securității n-a mai pornit. Spre stupoarea tuturor, scrie autorul, motorul se rotea, fără însă să pornească. Șoferul avea fața transpirată, în timp ce ceilalți doi se schimbaseră la față, intrând în panică. Părintele le vorbi calm, spunându-le că va merge cu ei fără probleme, dacă îl vor lăsa câteva minute să-și termine o treabă. Părintele apăru peste puțin timp așa cum spusese, urcându-se de bună voie în mașina al cărui motor refuza să funcționeze... Părintele îi făcu semn șoferului să învârtă cheia, iar când acesta, neîncrezător, o roti ușor la dreapta, motorul începu să duduie, în timp ce securiștii intrară în panică... Aceeași situație s-a întâmplat*

⁴⁷ Studiul citat, p. 262

și cu o altă mașină a securității, care venise la Maglavit să-l ridice pe ciobanul vizionar Petrache Lupu, de unde reiese faptul că aceleași duhuri acționau atât la Sâmbăta, cât și la Maglavit. Pe la Maglavit trecuseră aproape trei milioane de oameni, fascinați de spectacolul ce s-a brodat în jurul aceluși cioban, care susținea că a văzut pe *Moșu*. Despre fenomenul de la Maglavit a scris arhitectul Mihai Urzică în cartea *Minuni și false minuni*.

Când au ajuns la Făgăraș, securiștii l-au închis într-o celulă pe părintele Arsenie. El a pus Sfânta Evanghelie pe măsuta din celulă și s-a rugat în genunchi. Ofițerul de serviciu și un gardian au făcut inspecția obișnuită și, uitându-se prin vizeta ușii, l-au văzut pe părintele rugându-se. Deschizând ușa celulei, au constatat cu stupeoare că celula era goală. Nevenindu-le să creadă acea realitate, au ieșit din celulă, au închis ușa și, privind iar pe vizetă, au văzut pe părintele la rugăciune. Așadar, părintele era sau nu era înăuntru în carne și oase? Au dat telefon la comandantul securității din Făgăraș, au venit și alte cadre de la regionala de partid și o comisie de doctori din Brașov, dar cercetările întreprinse de aceștia au decurs la fel ca cele anterioare, văzându-l pe părintele Arsenie prin vizetă, dar care dispărea când se deschidea ușa celulei. Până la urmă, autoritățile au hotărât să-l pună în libertate.⁴⁸

Despre cele întâmplate la Canal, unul dintre apropiații părintelui povestește: *În Dobrogea, la Canal, unde a fost dus a doua oară părintele, era foarte greu. Aveau normă zilnică de săpat, iar ei erau oameni nevoiași, nemâncăți și nu puteau să sape...Și nu se știe cum făcea cu puterea lui, că întotdeauna reușeau să sape, să isprăvească. Noaptea însă, dispărea, nimeni nu știa în ce fel...Într-una din nopți, s-au pus să-l vadă, căci el își oficia Sfânta Liturghie în timpul nopții. L-au văzut în afara închisorii, mișcând din buze și rugându-se. Au vrut atunci ca să-l scoată din rugăciune, să-l trezească. Dar nu puteau să facă nimic, era de neclintit. Ușile mari cu lacăte grele se deschideau în fața lui, atât noaptea, când pleca, cât și dimineața când se întorcea...Când era arestat la Canal, a cerut permisiunea gardianului de a-i acorda trei ore de odihnă (până la ora 17). După un timp gardianul, trecând în control, a sesizat absența părintelui, după care a dat alarma generală. Nu l-au găsit, dar la ora 17 părintele a apărut unde îl lăsase gardianul. A fost întrebat unde a fost, la care părintele le răspunde că a fost la înmormântarea mamei sale. S-a dat telefon la primarul din satul părintelui (Vața) confirmându-se înmormântarea și prezența părintelui.⁴⁹*

Pe cât par de incredibile aceste manifestări paranormale ale părintelui Arsenie Boca, pe atât sunt de înșelătoare. La fel ca el fac și învățătorii și gurușii hinduși. Un caz asemănător întru toate este cel istorisit în cartea: *Din Tibet în Muntele Athos, la părintele Paisie*. Eroul cărții este un tânăr grec, numit Georgakis, care a stat 14 ani în Tibet într-o mănăstire budistă, fiind dus acolo la vârsta de 4 ani de bunicul său. Performanțele spirituale ale lui Georgakis, ce fusese botezat dar nu știa nimic de

⁴⁸ Studiul citat, p. 365-366

⁴⁹ Studiul citat, p.370-372

Domnul Hristos, se aseamăna cu cele ale părintelui Arsenie. Vedea pe demoni aieva și vorbea cu ei. Călătorea prin văzduh, purtat de demoni și se deplasa cu mare viteză dintr-un loc în altul. Printr-un ritual anume, demonii îi slujeau. A fost dus la Chicago, în Suedia, unde a întâlnit pe părinții lui și în casa părinților a cunoscut un preot ortodox grec, care i-a vorbit de Hristos, fiind îndrumat spre părintele Paisie Aghioritul. Cunoștea toate limbile de pe pământ, fără să le învețe și avea cunoștințe din toate domeniile. Toate acestea, prin mijlocirea demonilor. Apoi merge în Muntele Athos și, ajutat de rugăciunile părintelui Paisie, avea să rămână sub ascultarea unui duhovnic dintr-o mănăstire athonită.

Un caz asemănător mai este întâlnit și în viața Sfântului Leon al Cataniei. În timpul păstoririi Sfântului Leon, era în Sicilia un vrăjitor, numit Eleodor, care făcea cu ajutorul diavolului multe semne și minuni. El fusese creștin și, lepădându-se de Hristos, i s-a dat cel mai puternic și mai viclan demon să-i slujească. Auzind de vrăjile lui nemaiîntâlnite, împăratul de la Constantinopol a trimis un om de încredere ca să-l prindă pe Eleodor și să-l aducă la Bizanț. Călătoria până în Sicilia a durat trezeci de zile. Eleodor s-a înfățișat singur trimișilor și i-a dus pe aceștia la o baie și le-a zis să intre într-însa ca să se scalde, dar să nu facă cruce și nici să nu pomenească numele lui Hristos. Când au intrat să se spele, s-au aflat în baia împărătească din Constantinopol și s-au spăimântat. Împăratul însă a poruncit să-i taie capul. Eleodor a cerut un pahar de apă ca să bea, s-a făcut că bea și intrând în pahar s-a făcut nevăzut, zicând: *Rămâi sănătos, o, împărate, de data asta, că eu mă duc în cetatea Cataniei și acolo să mă cauți.* Împăratul a trimis iarăși ca să-l aducă la Constantinopol. Eleodor s-a învoit și de data aceasta și a zis trimișilor să intre într-o barcă. Apoi a lovit marea cu toiagul și într-o zi au ajuns la Constantinopol. Împăratul a condamnat pe Eleodor să moară de foame, dar el a făcut să fie foamete și lipsă mare în tot imperiul. Când călăul a vrut să-i taie capul, s-au arătat două cercuri pe umerii lui care au sărit sus, la acoperiș și l-au desfăcut. Iar pe acolo a fugit vrăjitorul, zicând: *Fii sănătos, împărate, și te mântuiește, caută-mă pe mine iarăși în Catania ca și mai înainte.*

În timpul unei sărbători, Sfântul Leon săvârșea Sfânta Liturghie în biserică. Eleodor a intrat în sfântul lăcaș și a început să zică hule și bârfeli spre răs. Atunci Sfântul Leon l-a legat tare de grumaji, cu omoforul său și, rugându-se lui Dumnezeu, l-a tras la locul celor osândiți. Aici a făcut un foc mare și au intrat împreună în foc. Eleodor s-a făcut cenușă, iar Sfântul Leon a ieșit din văpaie nevătămat, spre spaima celor care erau de față. Focul nu s-a atins nici de veșmintele lui.⁵⁰ În istoria creștinismului, manifestări *paranormale* ca cele amintite de admiratorii și ucenicii părintelui Arsenie Boca la închisoarea de la Făgăraș sau la Canal, nu se întâlnesc în viața niciunui sfânt din Biserica Ortodoxă, ci numai în viața gurușilor hinduși, a vrăjitorilor și a unor inițiați ce aparțin altor culte creștine sau curente new age-iste.

⁵⁰ Studiul citat, p.367-369

Tot în legătură cu părintele Arsenie Boca, ucenicii și admiratorii săi mai semnaleză și un alt fenomen semnificativ, ceea ce arată că el acoperă o paletă foarte largă și diversă de manifestări spirituale, ce nu au nimic comun cu spiritualitatea și credința ortodoxă. Este vorba de capacitatea sa de a hipnotiza și de a transmite sugestii post-hipnotice. Așa cum reiese din viața părintelui dar și din alte cazuri, această capacitate nu exclude, ci implică autohipnoza și autosugestionarea. Părintele Petru Vamvulescu, în cartea *Părintele Arsenie Boca, mărturia mea* scrie următoarele: *Părintele Arsenie, când m-a văzut, după ce am intrat, s-a dat jos de pe schele și mi-a zis: Bine ai venit, Petre. Mi-a zis pe nume! Părintele purta ochelari fumurii. Atunci s-a întâmplat minunea cea mai mare. Am văzut venind, de la ochii sfinției sale, spre ochii mei, două funii de foc! Eu m-am minunat tare, însă el mi-a reprodus gândul și mi-a zis: De ce zici așa, Petre? Doamne, ce ochi minunați are părintele Arsenie! Uite, sunt ochi ca și ochii tăi. Apoi și-a luat ochelarii de la ochi. Luminile cerești au dispărut, însă eu nu le voi uita niciodată! În ochii părintelui Arsenie am văzut lumina cea adevărată, pe care au văzut-o Sfinții Apostoli pe Tabor, la Schimbarea la Față, și care se arată la Ierusalim, aprinzând Sfântul Mormânt al lui Hristos, la Sfânta Înviere în fiecare an. De aceea, după mai mulți ani, părintele Arsenie îmi zicea că nu e cazul să merg la Ierusalim, ci să-L rog pe Dumnezeu, pe Maica Domnului să-și facă Ierusalim ceresc în inima mea. Prin darul lui Dumnezeu și prin milostivirea oamenilor, am fost de mai multe ori la Ierusalim. Am fost și de Înviere, la pogorârea Sfintei Lumini, la Sfântul Mormânt de la Ierusalim, însă nu am văzut mai mult lumina cea adevărată decât cum am văzut-o venind din ochii părintelui Arsenie!* După cum se vede, în virtutea capacității sale hipnotice, el făcea noi victime pentru a înșela cât mai mulți oameni și pentru a arunca alte săgeți blasfemiatoare la adresa Mântuitorului Hristos. Dacă lui Petre îi zice să nu meargă la Mormântul Domnului de la Ierusalim, celorlalți oameni le spune prin ucenicii săi devotați: *Veniți la mormântul meu și vărsați o lacrimă, iar eu mă voi ruga pentru voi!*

Dar și ucenicii lui, alte victime ale hipnozei, recunosc faptul că îi domina spiritual. Iată o astfel de mărturie: *Ajuns la mănăstire, am văzut în cele din urmă, grupul mare de tineri, băieți și fete, toți studenți, care formau un cerc de sute de persoane, în livada mănăstirii, în jurul unui mamelon. Pe acela stătea, ca pe un scaun, un bărbat tânăr, extrem de frumos, îmbrăcat cu o sutană albă din lână de miel și încins cu o curea lată de piele neagră, pe care era o cataramă cu un x mare pe ea. Părul era negru lucitor, cu o barbă relativ mică, totul încadrând o figură frumoasă, din care țâșneau două jeturi ca de laser, din ochii de un albastru ce nu-l puteai privi. Personal, nu aveam intenția de a audia pe acest personaj care frapa, apărându-mi în minte întrebarea dacă acest bărbat este sau nu un impostor, care farmecă sutele de studenți din jurul său. (Nedumerirea minții este prima etapă în sugestionarea hipnotică.) M-am plasat la o distanță de peste o sută de metri de acel grup, care-l asculta în extaz pe preotul călugăr, sprijinindu-mi umărul de pomii tineri din jurul meu. Eram extrem de curios, ce putea spune acest călugăr cu studii universitare, unui grup mare de tineri, studenți la rândul lor, apreciați*

în mediul lor ca elite. Am fost mirat de ceea ce povestea cel din vârful mamelonului, recunoscând că era vorba de o nuvelă a scriitoarei suedeze Selma Lagerlof, pe care o citisem mai de mult, tradusă în franceză sub denumirea "La flamme"(Flacăra).Grupul de studenți urmărise cu emoție acea nuvelă, așteptând cu nerăbdare discuțiile cu părintele Arsenie. Spre mirarea acestora, el le spuse că vor discuta cu prima ocazie, având ceva de făcut.

Eu l-am văzut cum coboară de pe mamelon și în loc să se ducă pe aleea ce ducea spre stăreție, se îndrepta în direcția în care eram eu. M-am dat repede la o parte, dar părintele Arsenie mi-a pus o mână pe umăr, întrebându-mă: Ei, Dane, spune drept, mai crezi că sunt un impostor? (Al doilea moment al sugestionării este câștigarea încrederii prin vădirea numelui și gândului. Diavolul știa numele din buletin, iar gândul îl cunoștea pentru că el îl insuflase). Știam sigur că nimeni de acolo nu mă cunoaște, fiind pentru prima dată la mânăstirea Sâmbăta, iar sora mea, destul de timidă și retrasă, nici nu mai era prin preajmă... Părintele a continuat să mă țină cu mâna de umăr, spunându-mi că ar vrea să stăm puțin de vorbă, mergând prin livada mânăstirii, către biserică (în felul acesta, părintele Arsenie a trecut la al treilea moment, care este sugestionarea hipnotică propriu-zisă). După cum se vede, sugestionarea hipnotică a funcționat, iar domnul Dan a scris la vremea potrivită o carte, prin care a mărit și mai mult faima părintelui Arsenie, dar odată cu faima lui a mărit și confuzia și rătăcirea în mintea cititorilor. Tot el scrie: "Părintele Arsenie ajunsese încă de tânăr la stadiul de mare evoluție spirituală, specifică marilor eremiți, existenți în lamaseriile tibetane înainte de ocuparea Tibetului de către comuniștii chinezi ai lui Mao Zedong".⁵¹ Prin această afirmație, autorul adeverește proverbul "Gura păcătosului, adevăr grăiește". Într-adevăr, Arsenie Boca este ca un "eremit din Tibet" sau ca orice altceva, dar numai preot, călugăr și creștin ortodox nu este. Izbitor și evident este apoi faptul că nu părintele Arsenie alegea "victimele", ci demonii care îl stăpâneau și pe el. Întâi demonii au inspirat lui Dan gândul că Arsenie este "un impostor", apoi au dezvăluit lui Arsenie numele și gândul tânărului. Ca apoi și prin Arsenie și prin Dan să amplifice apostazia de la adevărata credință, menținând și diversificând fenomenul de la Prislop. De altfel, scenariul de la Sâmbăta este același cu cel de la Drăgănescu, în care apare Petre, precum și cu cel din muntele Athos, în care monahii Porfirie și Dometie au un rol secundar, dar necesar, în vederea înșelării lui Arsenie și a cultivării mândriei lui.

Un alt scenariu de acest gen, dar mult mai evident și mai semnificativ, este cel legat de întâlnirea dintre Arsenie Boca și Dorina Arnioni, o elevă din clasa a VIII-a. Întâlnirea a avut loc în anul 1974, în satul natal al Dorinei. Părintele a fost trimis la ea, după "îndemn de sus". Era în ziua prăznuirii Sfântului Ilie Tesviteanul. În acea zi, el nu fusese la biserică și venise în Ardeal cu maica Zamfira. Dorina luase și o diplomă de merit, ceea ce arată că nu a fost aleasă întâmplător de duhuri, ci pentru a se folosi în

⁵¹ St. Cit. p. 56-57

viitor de capacitatea ei intelectuală. Acest lucru s-a și adevărat mai târziu. Pentru Dorina, gândul că este vrednică să fie aleasă de Dumnezeu, indus și de duhuri prin părintele, i-a fost fatal.

Când a întâlnit lângă pârâu pe Arsenie și pe Zamfira, a fost surprinsă, văzându-i "îmbrăcați tare ciudat, mai mult în haine femeiești, însă în zona capului emanau lumină". Așa scrie ea într-o carte pe care mai târziu a închinat-o părintelui Arsenie (și în acest caz, se poate observa primul moment al sugestionării, care este nedumerirea minții). Dorina spune: "Am dat bună ziua și întrebarea a venit: «Locuiești acolo sau aici?» «Aici». Și atunci o lumină așa, neobișnuită, m-a străfulgerat! Ochii persoanei din fața mea, inițial negri, apoi verzi, s-au făcut albaștri! (se vede că era o lumină demonică, ce emana și lucra prin ochi) Și mi-a zis atât: «Pentru tine am venit!...». L-am mai fixat o dată cu privirea, întrebându-mă: «Cum pentru mine? Ce importanță am eu? Sunt un individ oarecare...Sunt așa de neînsemnată! Cum să vină pentru mine?». Și la început m-am gândit că vor bani... Surpriza a venit îndată:«Pentru tine am venit!», a spus părintele. Era părintele Arsenie cu măicuța Zamfira... Părintele a zis: «Am venit să-ți spun prin ce ai să treci... Te cheamă cu A, cu D și cu C. Adică Arnioni Dorina Constanța» (iată și aici al doilea moment ca și în cazul lui Petre și al lui Dan, care este câștigarea încrederii). «Hotărăște-te dacă vrei sau nu să îți spun prin ce ai să treci! Eu am venit pentru tine. Voi da socoteală... ». În momentul în care a zis «Voi da socoteală. Eu am venit, e treaba ta dacă vrei», am înțeles că nu mă forțează (dar nu era de ajuns să-i câștige doar încrederea, trebuia și consimțământul ei, ca diavolul să intre și să o stăpânească).

Și am luat-o pe drum încet. Maica Zamfira s-a despărțit de noi și s-a dus la cineva în sat, să-l aștepte. Fă cruce cu bani de hârtie! Parcă înainte zisese că nu vrea bani. Și am întrebat: "Dar ați zis că nu vreți bani! – Eu nu vreau. Dar ți-am spus că știu că ai! Ai în buzunarul drept o hârtie de zece lei..." Părintele mi-a arătat cum să țin mâinile când mă rog și în momentul în care părintele a ridicat mâna, aveam senzația că e mâna lui Iisus! Aveam senzația că văd urmele cuielor în palme. (Iată, dar și celebrele stigmat, de care se face mare caz în catolicism, dar care sunt tot prin lucrarea înșelătoare a demonilor). ... "Casa asta va fi a ta. Și mi-a arătat casa." (Prima parte a sugestiei hipnotice – să cumpere casa)... Și dintr-o dată mi-a spus: Acum nu mă atinge! Așteaptă puțin! S-a lăsat ușor pe spate, a dobândit o paloare ca de mort, a vibrat puțin și am crezut că a leșinat. Vibrația respectivă m-a dus cu gândul la faptul că sunt bolnavi pe care trebuie să-i zgâlțâi ca să-și revină. (Crize de demonizare, identice cu aceasta, a avut acea fată, Florica, despre care a vorbit părintele Paulin Lecca în "Jurnalul duhovnicesc", ce a ajuns în cele din urmă prostituată la Brașov. Specific acestor crize este faptul că cei posedați cad pe spate, cu fața în sus și își pierd cunoștința. De asemenea, Mahomed a avut astfel de crize, când păștea cămilele lângă Marea Moartă). Soția lui, pe care o chema Khadija, s-a înfricoșat la început, dar un călugăr eretic alungat din Constantinopol în părțile Arabiei, i-a spus lui Khadija că și proorocii Vechiului Testament

făceau astfel de crize când primeau mesajul de la Dumnezeu și atunci Khadija a început să vestească arabilor că Mahomed e prooroc și arhanghelul Gavriil (în realitate un demon în chipul arhanghelului) îi descoperă noua religie, islamul, iar el este profetul lui Allah.

...Părintele a stat așa o vreme, nemișcat, vibrând, după care a surâs, dintr-o dată și a zis: “Nu e cazul! Am avut puțină treabă! Ce treabă a avut am înțeles după ce ne-am întors cu părintele, când am ajuns la femeia care cântă la strană aici și care are casa pe colțul spre Prislop, unde de fapt, o lăsase pe măicuța Zamfira. Vibrația respectivă sunt absolut convinsă că a fost dorința măicuței, care trecuse de limita așteptării, și probabil se îngrijora de părintele, că întârzie să ajungă. Sunt absolut convinsă că părintele stăpânea tehnica teleportării. (Iată cum de la mistică mahomedană ajungem la cea din science-fiction sau lucrări demonice cu măști științifice). Nu pot să demonstrez, dar sunt absolut convinsă, pentru că femeia asta, când ne-am întors, a zis: “Dorinuța, unde l-ai dus pe părintele? Că tot așteaptă ălalalt aici și de la o vreme se duse după voi.” Deci, după ce părintele și-a revenit din mini-leșinul acela, în care plecase să o liniștească pe maică, mi-a surâs și ochii i s-au făcut din nou de cer. (Cât timp se află în trup pământesc și nici după aceea, nici un om nu are abilitatea și capacitatea de a fi în două locuri în același timp. Numai Dumnezeu e omniprezent).

Atunci părintele mi-a pus o întrebare de genul: „Crezi în lumea cerului?” „Da!” „Dar ce te face să crezi că există Rai?” Apoi vine întrebarea: “Ai putea depune mărturie pentru lumea noastră?” (Iată acum pentru ce a venit el la Dorina. Interesul lui personal și principala sugestie hipnotică era ca ea să “depună mărturie pentru el, de fapt să împliească scenariul demonilor. Și se vede că această sugestie a funcționat după câțiva ani, căci Dorina Arnioni a scris cartea despre Arsenie Boca). “Lumea noastră însemnând ce?” “Lumea slujitorilor Cerului”, a precizat părintele. “Deci pentru ce să depun mărturie?” “Pentru lucrarea Cerului în lume”. “ - Asta poate depune oricine... toți pot să depună.” “ - Care toți?” “Toți oamenii din lume pot depune mărturie despre esența lor divină”. (Omul nu este însă de esență divină, iar părintele nu a corectat-o, fie din neștiință, fie pentru faptul că așa credea și el, influențat de hinduism.)

...”Și din ce vom trăi? Voi scrie cărți?... Că noi făceam compuneri deosebite și mă tot laudau dascălii că voi ajunge departe cu scrisul. „Vei scrie o singură carte și asta profesională, pe care ți-o va scrie fetița care îți va fi trimisă”. Mi-a spus inclusiv faptul că fetița va trece două cumpene grele... Și-a fost foarte clar când mi-a ghicit, poate e impropriu spus, mi-a tradus gândul cu mâinile de pictor, spunându-mi: “Da, pictez biserica din Drăgănescu”. În momentul în care a rostit “Drăgănescu”, m-a întrebat: “La școală v-a spus ceva? Ai auzit de Arsenie?” “ - Da, am auzit că a fost un preot la mănăstire...(Deci fata trebuia să știe de Arsenie nu de Hristos, ceea ce, de fapt era esența sugestiei hipnotice).

După mărturia lui Dan Lucinescu, părintele Arsenie “avea puteri spirituale deosebite, care-i uluiau pe cei care-l cunoșteau de aproape. Printre aceste puteri era și învingerea gravitației, fiind văzut stând în picioare la altar în timpul Sfintei Liturghii, cu picioarele la 30-40cm deasupra podelei.”⁵² Dar “aceste puteri spirituale deosebite” nu sunt semnul sfințeniei, pentru că levitația este des întâlnită în spațiul extra-bisericesc și numai în mod excepțional la sfinții din Biserica Ortodoxă, cum a fost cazul Sfintei Maria Egipteanca. La Sfânta Maria, faptul că se înălța de la pământ când se ruga, după mărturia Sfântului Zosima, era semnul despătimirii, deoarece ea ajunsese prin pocăință profundă și de lungă durată “mai mult suflet decât trup”. La părintele Arsenie, însă, nu avem nicio dovadă a unei astfel de pocăințe ci, dimpotrivă, levitația apare la el ca urmare a practicării și însușirii culturii yoghine. Hindușii ajung la așa “performanțe” prin puterea demonilor, după cum a dat mărturie și grecul Georgakis și alții.

Semnificativ în acest sens este și cazul lui Iosif din Copertino, numit și “Sfântul zburător al Euharistiei”. El a trăit în secolul al XVII-lea și a făcut parte din ordinul franciscanilor. Uneori, când săvârșea Liturghia la anumite sărbători, scotea un strigăt, se ridica în aer și zbură până la tabernacol pe care-l îmbrățișa adorându-l pe Domnul și Mântuitorul său. Într-o zi din anul 1650, prințul german Frederic de Bruncwich, în vârstă de 25 de ani, care era luteran, a venit la Assisi pentru a-l vedea pe Iosif din Copertino. A doua zi dimineața, au mers toți pelerinii în biserică, unde Iosif celebra Sfânta Liturghie. Deodată, în momentul în care trebuia să rupă Ostia, el scoase un strigăt pătrunzător și zbură prin aer înapoi, la o distanță de cinci pași de altar. Apoi scoțând al doilea strigăt, reveni la altar și reuși să rupă Ostia fără mare efort. Când, la cererea prințului, superiorul voi să afle motivul strigătelor scoase de Iosif, acesta îi răspunse superiorului: “Cei pe care i-ați trimis la Liturghia mea în această dimineață au inimă dură, ei nu cred tot ceea ce crede Biserica, mama noastră. De aceea Mielul lui Dumnezeu s-a întărit astăzi în mâinile mele încât eu nu-l puteam rupe”. Prințul a mai asistat la o Liturghie. În momentul în care Iosif ridica Sfânta Ostie consacrată, el scoase un strigăt și fu ridicat în aer unde rămase vreo zece minute. Pe Ostie se vedea o cruce neagră. După Liturghie, prințul a primit mai multe sfaturi, iar în anul următor a renunțat la luteranism și a devenit catolic.⁵³ În Biserica Ortodoxă însă, astfel de cazuri nu se cunosc, iar faptul că părintele Arsenie ar fi stat în aer la 30-40 cm de podea nu are nicio relevanță duhovnicească. Dimpotrivă, este încă o dovadă că el s-a îndepărtat pe multe planuri de duhul și spiritualitatea Bisericii Ortodoxe. Iată, așadar, unde l-au dus lecturile din filosofia și cultura orientală, din Rudolf Steiner, din Ignațiu de Loyola, întemeietorul ordinului iezuiților, din cărțile de hipnoză, precum și din zecile de cărți de magie găsite mai târziu în chilia lui de la Sâmbăta de Sus.

⁵² *Părintele Arsenie Boca un sfânt al zilelor noastre*, Editura Siaj, p.26

⁵³ Studiul citat, p.57-58

Urmărind traiectoria vieții lui pământești și mai ales a vieții spirituale, un lucru devine din ce în ce mai clar. Marea primejdie pentru țară și pentru Biserică nu este persoana lui, cu bune și cu rele, ci fenomenul pe care l-a generat după moarte. Cu alte cuvinte, el a fost pionul principal într-un scenariu mult mai perfid decât pare, într-un scenariu diabolic. Puterile întunericului s-au folosit de el, ca să pună în aplicare un plan de slăbire a credinței ortodoxe în țara noastră și nu numai. Acest plan se aseamănă izbitor cu ceea ce ni se descoperă de acel nevoitor ortodox rus în anul 1905, despre care se vorbește în cartea “Marșul distrugătorului”. Lupta împotriva Mântuitorului Hristos și a Bisericii Ortodoxe se dă în plan istoric prin atacuri orientate împotriva clerului, împotriva oamenilor de știință dreptcredincioși, împotriva rânduielii familiei tradiționale și a nașterii de copii, prin tot felul de provocări feministe, ce urmăresc scoaterea femeii din firescul ei și mai ales prin fenomene paranormale. Din nefericire, Arsenie Boca a fost preot, dar a renunțat ușor la preoție și a nesocotit sfatul unor oameni de bine, cum ar fi al părintelui Arsenie Papacioc, care l-a îndemnat de mai multe ori să revină în mănăstire. Cu toate exagerările ce s-au spus despre cunoștințele lui în zona medicinei și a științelor oculte, el acoperă totuși în conștiința multor oameni neavizați și dimensiunea științifică a vieții. Acceptând în mod condamabil relația cu Julieta, viitoarea maică Zamfira, indiferent de ce a fost sau n-a fost între ei, Arsenie Boca lovește familia tradițională în fundamentele ei biblice și patristice, inducând direct ori indirect alternativa concubinajului. Aduce apoi în discuție planningul familial, care este în afara moralei ortodoxe. Influența nefastă pe care Zamfira a avut-o asupra lui, nu este departe de tendințele feministe atât de idealizate în mass media zilelor noastre. Iar experiențele sale paranormale, consemnate în scrierile lui și în cele despre el, dau apă la moară spiritismului, ocultismului, magiei, practicilor yoga etc. care țin de cultura new age-istă a momentului. Toate acestea arată că Arsenie Boca a făcut pact cu diavolul în mod voit și s-a înscris fără rezerve în acel plan sau scenariu de grăbire a apostaziei generale de la credința ortodoxă, descoperit în cartea “Marșul distrugătorului” .

De asemenea, semnificativ este și faptul că toți cei care au fost aleși prin “îndemn de sus” și supuși sugestiei post-hipnotice prin practica hipnozei și-au făcut datoria la timpul potrivit și prin cărțile lor despre Arsenie Boca, au contribuit masiv la menținerea și amplificarea fenomenului de la Prislop. Din miile de oameni care l-au cunoscut și au trecut prin fața lui, duhurile malefice au selectat doar câteva persoane, cărora le-au „inspirat” anumite gânduri despre el, apoi i-au transmis lui anumite mesaje prin care să “îmbolmojească” acele persoane, după cum s-a exprimat părintele Gheorghe Anițulesei și în felul acesta și Arsenie Boca și biografii săi să facă slujbă bună ispitorului. Să dea Dumnezeu să nu fie așa, dar cele ce se petrec la Prislop și-n țară nu prea lasă loc de îndoială. Și mai grav este faptul că “minunile” hipnotice pot fi controlate și după moarte de aceleași duhuri care le-au generat în timpul vieții celui

înșelat, pentru a continua lucrarea de abatere de la dreapta credință a celor ce, văzând minunile, iau drept bune și învățăturile celui în numele căruia se fac aceste silnice lucrări. Căci așa cum s-a mai spus, două sunt cele ce silesc mintea omului: minunea și adevărul. Unii admiratori ai părintelui Arsenie au zis că viața, opera și scrierile lui ar trebui studiate și în școlile teologice ortodoxe din țară. Noi credem că mai potrivit ar fi să se studieze în școlile antroposofice steineriene sau în ashramurile hinduse, care au fost transformate în Occident în “universități” și în care gurușii și-au luat numele de “rectori”.

5. Pictura bisericii de la Drăgănescu

Dacă prin cele scrise sau spuse Arsenie Boca vizează mai mult planul ideatic al vieții, prin pictura de la Drăgănescu și prin alte tablouri, cel puțin curioase ca mesaj, el caută să sedimenteze cât mai bine și mai trainic în memoria vizuală a privitorilor mesajele altor ființe, pe care și el le-a primit ca “îndemn de sus”. Picturile de la Drăgănescu n-au nimic comun cu pictura tradițională bizantină, specifică Bisericii Ortodoxe. Așadar, aceste “îndemnuri” nu vin de la Dumnezeu ci de la cel rău. În perioada Evului Mediu și în cea următoare se vorbea de așa-zisa “artă a memoriei”, potrivit căreia o idee ce este însoțită de o imagine care să o exprime vizual, se reține foarte ușor și nu se mai șterge din memorie. Dar imaginea să exprime cât mai fidel ideea, iar ideea respectivă să explice cât mai fidel imaginea. Arta memoriei a făcut întotdeauna casă bună cu magia și cu ocultismul. Așa că “nimic nu este nou sub soare” nici în ceea ce privește preocuparea părintelui Arsenie pentru inovații și abateri de la rânduiala și învățătura Bisericii. Iar pictura de la Drăgănescu este dovada cea mai concretă și mai indubitabilă a derapajelor sale eterodoxe. Mulți au spus multe despre această pictură. Cele spuse sunt contradictorii. Un lucru este însă cert: erminia și felul în care este executată nu rezistă în fața dreptarului tradițional ortodox. Întrucât Dumnezeu este Același “ieri, azi și în veac” și nu este al “neorânduiei, ci al rânduiei”, cel care l-a îndemnat pe Arsenie Boca să picteze astfel nu este de “sus” ci “de jos”.

Satul Drăgănescu este în comuna Mihăilești, județul Giurgiu. Preot la biserica din parohia Drăgănescu era părintele Savin Bunescu, cumnatul maicii Zamfira. Pictura a fost începută în anul 1968 și la ea a lucrat unsprezece ani pentru că, pe alocuri, din pricina lumânărilor, pictura s-a afumat. Admiratorii săi spun că, încercând să actualizeze mesajul Evangheliei, părintele a introdus în pictura de aici, pe lângă scenele clasice, deja consacrate și compoziții de-a dreptul șocante care au un rol vădit catehetic și care se adresează oamenilor din zilele noastre. Interzicându-i-se să predice, o face acum într-alt chip, cu ajutorul penelului și al culorilor. Așa motivează arseniștii „compozițiile de-a dreptul șocante” de pe pereții bisericii de la Drăgănescu. Iar când spun că pictura de aici “vorbește cel mai bine despre el”, într-adevăr, au perfectă dreptate. Dar pictura vorbește tot de rău și nu de bine despre el. Și iată de ce.

Pictura bisericii de la Drăgănescu este o pictură sincretistă, ecumenistă și ezoterică. Motivul pentru care mitropolitul Nicolae Bălan l-a trimis la București să facă Belle-Arte a fost pentru că el avea un talent deosebit la caricaturi. Dacă în timpul călugăriei și-a exprimat prin predici și manifestări paranormale achizițiile sale culturale și spirituale din Filocalie, din cultura hindusă, antroposofică etc., după ce a fost scos din mănăstire în 1959, a experimentat un alt mijloc de exprimare a ideilor sale sincretiste: penelul și culorile. Așadar, “aceeași Mărie, dar cu altă pălărie”. Să vedem însă, ce învață și ce a rânduit Biserica în legătură cu pictura bisericască, rânduială ce are la bază adevăratul “îndemn de sus”, receptat și exprimat în canoanele Bisericii Ortodoxe de Sfinții Părinți în Sinoadele Ecumenice și în sinoadele locale.

A venit odată la Drăgănescu un ierarh de la Patriarhie, care a poruncit părintelui Arsenie să șteargă imaginile neortodoxe pictate în biserică. Părintele Arsenie i-a dat sculele să șteargă ce nu-i convine căci, zicea părintele: “N-am pictat nimic, decât cu poruncă de sus, pentru catehizarea poporului, care zace în întuneric”. De aceea nu l-a putut înțelege întru totul nici Sorin Dumitrescu, un pictor, de altfel, talentat. Dar pe lângă talent, mai trebuie ceva “de sus”, pe care nu-l are oricine. Părintele Arsenie nu a pictat la metru pătrat, după tipare, ci cu descoperire de sus, nu numai cu documentare, ci mai ales cu rugăciune și post și, uneori, vorbind cu sfinții pe care îi picta.⁵⁴ Despre aceste “descoperiri de sus”, canonul 9 al sinodului VII Ecumenic spune: “...Iar câte prin visuri și prin zadarnice descoperiri ale unor oameni, oriunde se află altare așezate, cu tot chipul unele ca acestea se vor netrebniți.” Iar canonul 83 de la Cartagina spune: “Toate altarele (bisericele) care se ridică undeva în urma visurilor și ale falselor descoperiri ale unor oameni de rând, în tot chipul trebuiesc distruse”.⁵⁵

În legătură cu păstrarea tradiției picturale românești, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât la sfârșitul secolului al XIX-lea următoarele:

⁵⁴ Studiul citat, p.109

⁵⁵ Ibidem

1. "Prea Sfinții Episcopi eparhioți să supravegheze cu dinadinsul în jurisdicțiunea lor ca pictura și ornamentațiunea, care se va introduce de acum înainte, fie prin bisericile vechi, fie prin cele noi sau reînnoite, să fie conform stilului bizantin deja în uz în Biserica noastră Română (deci părintele Arsenie ar fi trebuit să asculte și aici de episcopul ce l-a oprit de a picta erezii).
2. Să pună îndatorire preoților și episcopilor tuturor bisericilor ca înainte de a se contracta zugrăvirea unei biserici să se prezinte la aprobarea prealabilă a Chiriarhiei tablourile ce au a se introduce în biserică, cu modelurile lor de zugrăveală (Preotul Savin Bunescu, cumnatul maicii Zamfira, trebuia să se sfătuiască cu episcopul locului când a îngăduit părintelui Arsenie să-și picteze ideile lui inovatoare și necanonice).
3. Să oblige pe preoți a nu primi în biserică spre sfințire decât numai icoane care sunt aprobate și recomandate de Chiriarhie.
4. Biserica a cărei pictură, arhitectură și ornamentațiune s-a făcut contra acestor dispozițiuni este și rămâne închisă (în virtutea acestei dispoziții, biserica de la Drăgănescu ar trebui păstrată ca muzeu, în care un ghid să explice tuturor unde s-a abătut părintele Arsenie Boca de la Ortodoxie).⁵⁶

Contrar acestei rânduieli și hotărârii tuturor sinoadelor în acest sens, un admirator al părintelui scrie următoarele: "Pentru că pictura de la Drăgănescu are o desăvârșită asemănare cu părintele nostru Arsenie, suntem încredințați să credem că acesta ne vorbește și ne va vorbi de acum înainte, pentru totdeauna în locul sfinției sale" (așa este, dar nu de bine). Astfel, biserica de la Drăgănescu seamănă cu Arsenie Boca. Prin ea nu ne vorbește Iisus Hristos, ci el, care s-a pictat pe sine în locul Mântuitorului. Aceasta ne este o frază metaforică, nu este o figură de stil, ci surprinde esența picturii de la Drăgănescu. Cei care au analizat critic această pictură, spun că biserica a fost pictată de Arsenie Boca după diferite fotografii personale, așa cum arăta în diferite etape ale vieții. Este impresionant faptul că nicio fotografie ce ne-a rămas cu chipul lui nu lipsește de pe pereții bisericii. Se pictează ca Sfântul Vasile cel Mare, ca Sfântul Paisie de la Neamț, ca Sfântul Ioan Botezătorul, ca Sfântul Gheorghe, ca Sfântul Nestorie, ca Sfântul mucenic Ștefan, ca Francisc de Assisi etc. și în foarte multe locuri ca Domnul Iisus Hristos. Mesajul este cam așa: "eu (autorul picturii) țin locul Atotțitorului".⁵⁷

Astfel, pictura de la Drăgănescu contravine întru totul Regulamentului pentru zugrăvirea bisericilor, care prevede următoarele:

1. La zugrăvirea oricărei biserici și la reînnoirea picturii învechite și șterse din bisericile cele vechi, este admis numai stilul bizantin întrebuițat în Biserica Ortodoxă.

⁵⁶ Studiul citat, p. 113

⁵⁷ Idem, p. 110

2. Nu sunt permise în biserici tablouri sau icoane care la vedere ar înfățișa pe sfinți în mărimi nenaturale sau cu figuri diforme.
3. Icoanele sculptate în relief, în orice materie, fiind contra uzului ortodox din vechime, nu sunt admise în biserici.
4. Tablourile sau icoanele care ar înfățișa pe sfințele martire sau cuvioase în costum și în ținute moderne lumești, în chipuri care n-ar inspira respect, nu se admit în biserici.
5. Icoana aceluiași sfânt în expresiunea fizionomiei, în trăsăturile caracteristice trebuie să fie identică în toate bisericile țării. Icoana Mântuitorului, a Maicii Domnului, icoanele sfinților în orice mărime, în orice loc, în orice biserică, trebuie să fie desăvârșit uniforme, spre a fi cunoscute de toată lumea ortodoxă, chiar și când n-ar avea inscripțiune (ideea părintelui Arsenie de a face pe Mântuitorul după chipul pictorului este eretică).
6. Nu e permis sub niciun cuvânt a zugrăvi pe evangheliști fără simbolul respectiv, cu atât mai mult, nu e permis a zugrăvi simbolul singur, fără icoana evanghelistului (în felul acesta vederea treptelor de la începutul înșelării din Sfântul Munte a părintelui Arsenie este dezvăluită ca fiind drăcească, fiindcă au apărut doar simbolurile singure ale evangheliștilor).
7. Cultul ortodox având semnificație determinată și precisă și răspunzând la un scop bine știut, icoanele și tablourile de pictură în biserici trebuie să ocupe locul anumit, spre a fi în armonie cu ideea specială, avută la întocmirea cultului și la alcătuirea planului pentru clădirea bisericilor (iată cum este greșită și inovația tuturor temelor moderne cu sateliți și bule introduse de Arsenie Boca).
8. Tablourile de pictură și icoanele zugrăvite pe pereți și pe bolți trebuie să fie executate lămurit spre a se da predicatorului puțința ca, la serbarea respectivă a praznicului, să întoarcă privirea ascultătorilor la cele înfățișate și despre care vorbește în panegiric sau discursul său.

În cap. II al Regulamentului pentru zugrăvirea bisericilor, se arată locul destinat fiecărei icoane, după erminia bizantină. În cap. III se vorbește despre facerea zugrăvelii și primirea lucrării îndeplinite. Iar în cap. IV se inserează diverse dispozițiuni. Între altele, se prevăd:

“Art. 29 – Sub niciun motiv nu se va permite zugrăvirea de icoane depărtate de uniformitatea tipurilor admise, nici chiar a icoanelor mici, pentru trebuințele fiecărui creștin.

Art. 30 – Orice abatere de la dispozițiunile acestui regulament va atrage după sine nulitatea lucrării (Din păcate, experiența lăuntrică a părintelui Arsenie nu este comună Sfinților Părinți și, de aceea, roadele ei văzute sunt învățăături scrise și

pictate diferite de ale Bisericii Ortodoxe. Acesta este încă un motiv pentru care nu poate fi luat ca model ortodox și deci nu poate fi canonizat).⁵⁸

O altă problemă controversată legată de pictura de la Drăgănescu este pictarea în biserică a episcopului arian Wulfila și a lui Francisc de Assisi, întemeietorul ordinului franciscanilor. Wulfila e pictat în altarul bisericii cu aureolă de sfânt și părtaș la împărtășirea cu Hristos, împreună cu Sfântul Ierarh Atanasie cel Mare și cu ceilalți Sfinți Ierarhi. Wulfila a trăit în sec. al IV-lea și a fost hirotonit episcop al goților de episcopul filoarian Eusebiu al Nicomidiei. El a tradus biblia în limba gotică și a încreștinat pe goți în formă ariană, erezia fiind favorizată de Valens și Constanțiu, care au încercat să facă arianismul religie de stat. Din nefericire, arianismul goților lui Wulfila a fost acceptat apoi de toate popoarele germanico-orientale care au intrat în teritoriile Imperiului Bizantin în sec. al V-lea.⁵⁹

Un alt personaj controversat din biserică de la Drăgănescu este Francisc de Assisi. Cercetând datele biografice ale lui Francisc de Assisi, un lucru vrednic de atenție legat de mistica acestui ascet romano-catolic este manifestarea stigmatelor pe trupul său. Romano-catolicii văd această manifestare aparte ca fiind pecete a Duhului Sfânt. În cazul lui Francisc, aceste stigmate ar fi luat pe trupul lui forma semnelor suferințelor lui Hristos. Dar stigmatele lui Francisc nu reprezintă un fenomen rar printre nevoitorii din lumea romano-catolică. În general, stigmatele par să fie o trăsătură a misticii romano-catolice, atât înainte de Francisc, cât și după el. În cazul lui Francisc de Assisi, trebuie arătat că Biserica romano-catolică a arătat o mare cinstire față de stigmatele lui. Fenomenul a fost primit ca o mare minune, fiind sanctificat de papă la doi ani după moarte. Principalul motiv al beatificării au fost stigmatele miraculoase de pe trupul lui, care au fost acceptate ca o dovadă a sfințeniei. Legat de stigmate, curios este faptul că în viețile sfinților Bisericii Ortodoxe nu există niciun caz de acest fel. De altfel, apariția stigmatelor în lumea catolică este o realitate incontestabilă, dar nu și o dovadă de sfințenie, ci de înșelare.

Stigmatele lui Francisc de Assisi, datorate vedeniilor sale, sunt urmare a unei rugăciuni. Este vorba de o rugăciune puternică prin care acesta cerea să simtă și el patimile lui Hristos în trupul și în sufletul său. În rugăciunea sa, Francisc cerea să aibă parte de acele suferințe nu numai în sufletul său, ci și în trupul său. Astfel, predându-se pe sine unei rugăciuni extatice, el nu renunța la trup, ci chema asupra-i niște simțăminte pământești, adică trupești, cu alte cuvinte o suferință fizică. Rugăciunea lui Francisc nu a rămas fără răspuns. Cronicile spun că "Francisc s-a simțit cu totul transformat în Hristos". Această preschimbare nu era numai în duh, ci și în trup, nu numai la nivelul simțămintelor duhovnicești și psihologice, ci și la nivelul celor trupești. Cum s-a petrecut această vedenie? Întâi de toate, într-un fel neașteptat, Francisc văzu

⁵⁸ Studiul citat, p. 115.

⁵⁹ Studiul citat, p. 269.

ceva ca un serafim cu șase aripi, coborându-se din cer la el. Asta a fost întâia parte a vedeniei. Apoi, după ce serafimul se apropie, Francisc, însetat de Iisus și simțindu-se “transformat în Hristos”, începu să-L vadă pe Hristos în serafim, pironit pe o cruce. Potrivit cronicarului, “acest serafim veni așa de aproape de sfânt, încât Francisc putu desluși pe serafim chipul Celui răstignit”. Aceasta este a doua parte a vedeniei. Francisc recunoscă chipul lui Hristos în serafim atunci când acesta se coborî la el. Atunci simți patimile lui Hristos pe trupul său, dorința lui de a le simți fiind împlinită. Aceasta e a treia parte a vedeniei. Începură apoi să apară stigmatele pe trupul său. Se părea că rugăciunea lui înfocată și stăruitoare primea în cele din urmă răspuns. Aceasta este a patra parte a vedeniei. După cum se vede, nu întâmplător părintele Arsenie are evlavie la Francisc de Assisi. Amândoi au fost foarte amatori de vedenii și s-au lăsat influențați de vedenii. Acestea, însă, nu sunt de la Dumnezeu.

Experiența lui Francisc de Assisi este deosebită și de mare interes pentru creștinii ortodocși, deoarece nu întâlnim nimic de felul acesta în tradiția Bisericii Ortodoxe, cu lungul ei șir de nevoitori și nici în istoria experiențelor mistice ortodoxe. De fapt, toate lucrurile de care a avut parte Francisc prin stigmatele sale reprezintă chiar acele manifestări împotriva cărora ne-au prevenit, în repetate rânduri, Părinții Bisericii Ortodoxe. Trăirile trupești ale lui Francisc pot fi explicate ca fiind lucrarea închipuirii minții sale, care lucra odată cu extazul spiritual. Este greu de spus, în acest caz, ce predomina în rătăcirea lui Francisc: mândria lui religioasă sau psihismul (închipuirea mentală). În orice caz, psihismul era destul de puternic. Acest lucru este adevărat de aspectele neobișnuitei vedenii pe care a avut-o Francisc după ce s-a simțit preschimbat cu totul în Iisus, fiind un caz foarte grav de înșelare sau rătăcire, ce-și are rădăcinile, după Sf. Nil, în slava deșartă.⁶⁰ Sfântul Nil zice: ”Să nu dorești, nici să cauți vreun chip sau înfățișare la vremea rugăciunii. Să nu tânjești după vedenii ale simțurilor sau după îngeri sau puteri sau după Hristos, căci îți vei pierde mintea, luând lupul drept păstor și închinându-te vrăjmașilor draci. Începutul rătăcirii minții este slava deșartă, care face mintea să încerce și să-și închipuie Dumnezeirea în oarecare chip sau înfățișare”.

Sfântul Ignatie Briancianinov scrie în privința lui Francisc de Assisi: ”Părerilor și vedeniilor mincinoase le urmează întotdeauna , potrivit legăturii firești și de lucrare dintre minte și inimă, simțiri amăgitoare, desfătătoare ale inimii; ele nu sunt altceva decât lucrarea unei patimi subțiri, a dulceții și slavei deșarte. Cei molipsiți de către această înșelare se fac propovăduitori ai unei învățături ascetice mincinoase, câteodată și ereziarhi, spre veșnica pieire a lor și a celor apropiați lor... Ca pildă de carte ascetică scrisă în acea stare de înșelare numită “părerere” putem da lucrarea lui Toma de Kempis, numită “Urmarea lui Hristos”. Ea răsuflă o patimă subțire a dulceții și o cugetare semeață, care naște în oamenii orbiți și plini pe deasupra peste măsură de patimi, o desfătare pe care ei o socot gustare a harului Dumnezeiesc... În pustnicie, au ajuns,

⁶⁰ Studiul citat, p. 218.

asemenea lui Malpas, la cea mai vârtoasă înșelare demonică: Francisc de Assisi, Ignațiu de Loyola și alți nevoitori catolici, recunoscuți de ei ca sfinți. “Atunci când Francisc a fost răpit la cer, scrie scriitorul vieții acestuia, Dumnezeu Tatăl, văzându-l, S-a întrebat, fiind pentru o clipă în nedumerire, cui să dea întâietate, Fiului Său Celui după fire, sau fiului după har, Francisc”. Ce poate fi mai cumplit, mai hâd decât această hulă, ce poate fi mai întristător decât această amăgire? ”⁶¹ De altfel, Francisc suferea cumplit de mândrie, după cum se vede din cuvântul său de despărțire către franciscani, atunci când a rostit: ”Acum mă cheamă Dumnezeu și vă iert pe toți, fraților, atât pe cei de aproape, cât și pe cei de departe, de toate greșelile și răutățile și vă șterg păcatele atât cât îmi stă în putere”⁶². Din această succintă prezentare a vieții și faptelor lui Francisc de Assisi se poate vedea că nu întâmplător părintele Arsenie avea evlavie la el și l-a pictat la Drăgănescu. Cum se vede, aveau înțelegeri și dorințe comune, dar și sfătuitoari comuni.

Pictura bisericii de la Drăgănescu este un fel de „testament” spiritual în imagini al părintelui Arsenie Boca, în care își immortalizează atât chipul văzut, pictându-se pe sine în diverse ipostaze ale vieții, cât și chipul nevăzut, adică crezul său interior. Luându-se pe sine ca model pentru icoanele Mântuitorului Hristos și ale mai multor sfinții, el calcă toate canoanele și regulamentele pentru pictarea bisericilor din spațiul ortodox. Iar credința lui, exprimată în imagini fie ele și religioase, este o credință sincretistă ce generează tot felul de confuzii în mintea privitorilor. Pictând pe episcopal arian Wulfila și pe Francisc de Assisi cu aureole de sfinți, alături de Sfinții Ierarhi care au fost „stâlpii Ortodoxiei” în secolul al IV-lea, el amestecă grâul cu neghina, credința adevărată cu erezia. De asemenea, imaginea ce sugerează înfrățirea bisericii Sfânta Sofia de la Constantinopol cu biserica Sfântul Petru de la Roma nu predică împlinirea idealului creștin: „ca toți să fie una”, ci crezul lui dintotdeauna că Biserica Ortodoxă și Biserica Romano-Catolică sunt cele două străni ale aceleiași Biserici.

Dar părintele Arsenie mai are și alte picturi „vizionare” care, alături de picturile de la Drăgănescu, completează tabloul său testamentar. Acestea descoperă foarte sugestiv modul său de a se exprima și cum, de fapt, s-a exprimat întotdeauna. A citat din scrierile Sfinților Părinți, mai ales din Părinții filocalici, a combătut la arătare păcatele grosolane și cu numele pe eretici și pe păgâni, sădind în noi încrederea că este un mare apărător și propovăduitor al moralei creștine și al credinței ortodoxe, dar când vrea să ne învețe Ortodoxia ne predă tocmai învățăturile lor rătăcite ca fiind bune ducându-ne, prin derută, spre o mai mare rătăcire. Sfinții Părinți ai Bisericii Ortodoxe n-au făcut și n-au învățat în felul acesta ci, dimpotrivă, au apărat și au mărturisit credința ortodoxă la arătare și au combătut pe eretici și învățăturile lor rătăcite tot la arătare. Ei au trăit cum au învățat și au învățat cum au trăit. Ortodoxia credinței și ortopraxia vieții

⁶¹ Studiul citat, p. 275.

⁶² Studiul citat, p. 283.

au fost pentru toți sfinții Bisericii semnul văzut al sfințeniei lor și nu păratele „minuni” și evlavia oamenilor, care astăzi este foarte ușor de manipulat prin mass media și, cum se vede, este lipsită de discernământ.

6. Atitudinea părintelui Arsenie Boca față de hinduism, spiritism, antroposofie și catolicism

În cele ce urmează nu ne propunem să analizăm învățătura părintelui Arsenie despre hinduism, spiritism, antroposofie, catolicism etc., ci să scoatem în evidență modul în care a fost influențat de preocupările și lecturile de sorginte orientală și occidentală. El însuși spune că a avut astfel de preocupări „studiind mistica comparată a diferitelor religii superioare, ca să vad prin proprie experiență, cât se întinde sfera voinței în domeniul vieții sufletești și biologice. Mă ajutau la aceste adânciri și studiile pe care la făcea pe vremea aceea Mircea Eliade la Calcutta, trimis de Universitatea din București pentru studii orientalistice”. Dar, după cum se vede din cele ce au urmat, nici el n-a intuit și nici alții nu i-au spus de urmările nefaste ale unor astfel de preocupări. Într-adevăr, toate culturile, toate filosofiele, religiile, practicile etc. au și ceva ademenitor și cu „față umană”, dar numai creștinismul a rezolvat mântuitor problema omului și-n această viață și pentru cea veșnică. De aceea, a înlocui sau a compara pe Iisus Hristos cu altcineva, Biserica Ortodoxă cu altceva, pe Sfinții Părinți cu gurușii sau cu „profeții” ocultismului modern, asceza ortodoxă cu asceza yoghină, pe eremiții ortodocși cu eremiții tibetani etc. este un lucru foarte grav și inacceptabil pentru un creștin ortodox. Nimeni nu poate sluji la doi domni și nu poate sta la două mese. Desigur, nu este al nostru a judeca pe semenii, mai ales când aceștia nu se mai pot apăra, fiind trecuți în Țara de dincolo. Dar pentru a nu duce și pe alții în înșelare și pentru a clarifica mai mult sau mai puțin lucrurile, vom continua cu alte dezvăluiri din viața părintelui Arsenie, care pe el nu-l ajută spunându-le și pe noi nu ne zidește aflându-le. Le vom spune doar ca să ne ferim de marile căderi ale momentului pe care părintele, după cum se vede, nu le-a intuit la vremea sa. Până acum s-au făcut afirmații foarte grave la adresa ortodoxiei, învățăturii și credinței lui, precum și la adresa moralității vieții lui. Noi nu știm care i-a fost starea sufletească în momentul morții și nu este în purerea noastră a judeca pe oameni, ci doar faptele și învățăturile lor, care ne pot influența în bine sau în rău.

Dacă unii ucenici și admiratori ai părintelui Arsenie spun unele lucruri senzaționale despre el, numai ca să-i scoată în evidență „capacitățile” sale spirituale nemaîntâlnite, noi nu putem subscrie acestor afirmații laudative, nu pentru că avem ceva cu ei sau cu părintele, ci pentru că nu rezistă în fața testului prin care Biserica filtrează astfel de afirmații. Într-adevăr, părintele a avut și calități deosebite, precum și acțiuni foarte utile la vremea lor, dar cum să accepți exagerări ca aceasta: „Luminile

cerești au dispărut, însă eu nu le voi uita niciodată! În ochii părintelui Arsenie am văzut lumina cea adevărată, pe care au văzut-o Sfinții Apostoli pe Tabor, la Schimbarea la Față și care se arată la Ierusalim, aprinzând Sfântul Mormânt al lui Hristos, la Sfânta Înviere, în fiecare an”. Sau ca aceasta: „Părintele Arsenie ajunsese încă de tânăr la stadiul de mare evoluție spirituală, specific marilor eremiți, existenți în lamaseriile tibetane, înainte de ocuparea Tibetului de către comuniștii chinezi ai lui Mao Zedong”.

Practicând Hatha yoga chiar din perioada liceului, după cum reiese din mărturia părintelui Dorin Zosim Oancea, părintele Arsenie și-a deschis sufletul lumii de dincolo nu după rânduială duhovnicească, ci după coordonate oculte, ceea ce a dat posibilitate duhurilor malefice să pună stăpânire pe simțurile sale. Așa a ajuns să vadă pe demoni cu ochi trupești, când era cu cei doi călugări neexperimentați duhovnicește: Porfirie și Dometie în Muntele Athos, sau când a primit ca duhovnic pe acel „călugăr” sârb, care era tot un demon în chipul unui călugăr. Și spun Sfinții Părinți că toți cei care văd cu ochi trupești pe demoni, mult se vatămă sufletește. Dar părintele Arsenie n-a rămas doar la nivelul unor simple și copilărești exerciții yoghine ci, după cum el însuși spune, era preocupat și de mistica hindusă. Cu alte cuvinte, a vrut să vadă prin „propria experiență (deci nu doar să lectureze), cât se întinde sfera voinței în domeniul vieții sufletești și biologice”. Dar orice mistică presupune nu doar experiență personală, ci și unire cu cineva. Mistica ortodoxă este unirea nevoitorului creștin cu Dumnezeu prin harul Duhului Sfânt. Experimentând mistica hindusă, părintele Arsenie cu cine s-a unit? O spune Bagavad Gita: cu zeul Krishna. Și cum „zeii neamurilor sunt demoni” cum spune Sfânta Scriptură, cine adoră pe Krishna se leapădă de Hristos Dumnezeu, chiar dacă nu este conștient de acest lucru și chiar dacă nu exprimă în cuvinte această apostasie de la credința ortodoxă.

Dar lucrurile nu se opresc aici. Când părintele spune: „Mă interesa să văd dacă e adevărat ce afirmă cărțile (hinduse mai ales) asupra acestor reflexe și asupra instinctelor, că anume sunt independente de voință și controlul conștiinței” lasă să se înțeleagă că traducea în viață cele citite experimentându-le, prins de vraja autoîndumnezeirii. De aici tendința de a-și atribui puteri spirituale neobișnuite, care-l scot pe Hristos din ecuația vieții lui, ajungând în cele din urmă să picteze chipul Mântuitorului după chipul său, uitând că, în realitate, omul este făcut „după chipul” Fiului lui Dumnezeu. Lecturile din cărțile hinduse aduc în centrul preocupărilor părintelui Arsenie și viața biologică, nu numai pe cea sufletească. Concepția potrivit căreia omul deține controlul prin voință asupra actelor reflexe și asupra instinctelor nu este ortodoxă. Mântuitorul spune: „Fără Mine nu puteți face nimic”. Iar Sfinții Părinți învață că numai prin harul Duhului Sfânt omul poate să-și supună voința sa voinței lui Dumnezeu și să-și stăpânească actele reflexe, instinctele și patimile. Fără har, omul e învins înainte de a începe lupta duhovnicească. Dar demonii dau iluzia celor înșelați că se pot salva singuri, fără ajutorul lui Dumnezeu.

În spațiul hindus, yoga e practică ca un act pur religios și nu doar ca un simplu exercițiu de concentrare sau de meditație. Iar tantra este considerată astăzi de unii exegeți sinteza hinduismului și totodată cea mai nouă și mai completă formă de manifestare, o veritabilă renaștere a hinduismului. Așa cum în creștinism există cele două căi prin care se consideră că se poate obține mântuirea, cea monahală și cea familială, la fel și tantra spune că există două căi prin care se poate obține eliberarea finală: calea mâinii stângi (Vamachara), ce implică sexualitatea și cea a mâinii drepte (Dakshinachara), cea a abstenenței. Totuși și în Vamachara sau calea mâinii stângi continența sexuală este o componentă fundamentală, intrinsecă ritualului, care ia locul abstenenței din tradiția ortodoxă și care are implicații fiziologice. Inițiatul se străduiește să obțină continența sexuală, păstrarea sămânței, transmutarea și sublimarea ei, pentru a obține o sănătate de fier, viață lungă, vitalitate și virilitate, charisma și chiar puteri paranormale. De aici vedem că nu orice control al voinței este duhovnicesc, deși părintele Arsenie căuta cu orice preț să-și controleze voința, indiferent de religia care-i oferea acest control al voinței. Această viziune hindusă asupra vieții biologice pare să fi influențat și relația sa cu maica Zamfira. Dar iată ce spune Sfântul Ioan Scărarul despre păcăleala că poți învinge patima curviei viețuind lângă femei, pentru o părută mântuire a lor și simțirea unei false nepățimiri însămânțată de viclenii draci: „Vulpea se preface că doarme, iar dracul se preface că e neprihănit. Dar cea dintâi, ca să înșele pasărea, iar cel din urmă ca să piardă sufletul. Să nu crezi trupului în toată viața ta. Și să nu-i dai îndrăzneală, până nu te vei întâlni cu Hristos. Nu îndrăzni să crezi că înfrânându-te, nu vei cădea. Căci un oarecare, nemâncând nimic, a fost aruncat din cer”. Astfel, părintele Arsenie transformă războiul nevăzut într-unul văzut, de aceea pune la baza credinței știința și la baza plăcerilor personale vedeniile. Dar omul lăuntric se lucrează numai prin paza minții, care implică voința omului și prezența și lucrarea harului Duhului Sfânt. Cine pleacă de la știință și de la practici păgâne pentru a-și modela viața în Hristos este într-o mare rătăcire și nu poate dobândi harul dumnezeiesc. Iar cine slujește legii trupesti, naște păcatul cu fapta ca materie și modelează consimțirea minții cu păcatul ca formă, prin plăcerile corespunzătoare simțurilor.⁶³

Mulți dintre cei care l-au cunoscut personal, erau uimiți de manifestările lui „paranormale” pe care, fără discernământ duhovnicesc, le socoteau adevărate minuni și semne văzute ale sfințeniei lui. În spațiul hindus însă, astfel de performanțe „paranormale” se întâlnesc la tot pasul. În „Autobiografia unui yoghin” se vorbește de yoghinul Babaji. Acesta devenise „zeu” nemuritor și era „dascăl al dascălilor” și „gurușul gurușilor”. Lua chipul unui om tânăr și li se arăta din timp în timp, peste secole, unor ucenici marcanți. Zbura prin aer, trecea prin ziduri, se făcea invizibil, vindeca bolnavi, învia morți și, într-un cuvânt, era unul dintre zeii hinduismului. Or, aceste manifestări n-au nimic comun cu adevăratele minuni ale sfinților din Biserica Ortodoxă, iar cine face

⁶³ St. cit. p. 203-204

astfel de fapte ca să fie văzut și apreciat de oameni s-a îndepărtat cu totul de duhul autentic al Ortodoxiei. Așadar, vorbirea cu duhurile, levitația, teleportările, citirea gândurilor, apariția și dispariția fizică, trecerea prin ușile încuiate la Canal, vindecările, premonițiile etc. Întâlnite adeseori în viața părintelui Arsenie Boca și de care dau mărturie chiar biografii și admiratorii săi, sunt performanțe hinduse și nu ortodoxe, cu toate că cei fără discernământ duhovnicesc le atribuie mării sale credințe și nevoițe. Dar nu credința și nevoința după Evanghelie, ci după Bagavad Gita.

O altă dovadă a rătăcirii sale de la credința ortodoxă este acceptarea teoriei reîncarnării, care este tot de sorginte hindusă. Ca principiu general, el respinge reîncarnarea, dar o primea ca pe o excepție. O respinge ca principiu general, să nu fie vădit ca practicant și propovăduitor al hinduismului însă, în urma unor vedenii, o primește ca pe o excepție, deoarece este convins că și el este reîncarnarea Sfântului Prooroc Ilie Tesviteanul. Părintele Arsenie Papacioc mărturisește că a auzit aceasta chiar de la părintele Arsenie Boca, care o striga în gura mare, să o audă cât mai mulți, să-l laude, să-l iubească și să i se închine ca unui prooroc sfânt aflat în viață. Părintele Arsenie Papacioc zice: „Eu care l-am cunoscut pe Arsenie, acum când sunt întrebat de credincioși dacă este bine să-i citească acatistul, vreau nu vreau trebuie să le spun câte ceva ca să nu se smintească, să nu-și pervertească credința. Eram odată mai mulți tineri la el, la Sâmbăta de Sus și ne-a spus, printe altele: „Vedeți locurile acestea, pe aici am fost acum trei sute de ani cu duhul lui Ilie”.⁶⁴

Înșelați de duhurile malefice sunt nu numai cei ce practică yoga și studiază mistică hindusă, spre a o experimenta, ci și cei care n-au o viață creștină autentică, pentru a fi acoperiți și apărați de energia necreată a harului Duhului Sfânt. Mircea Eliade, savant de referință în Istoria religiilor și Părintele Serafim Rose, marele convertit la Ortodoxie al Americii din secolul trecut, au relatat două evenimente asemănătoare în legătură cu experiența călătoriei în timp și a unor practici hipnotice mijlocite de niște fachiri pe lângă Singapore. Mircea Eliade prezintă în modul cel mai admirativ aceste experiențe și fără nici un discernământ duhovnicesc în cartea „Nopti la Singapore”, în timp ce Părintele Serafim Rose a înțeles perfect înșelarea drăcească la care erau supuși acei oameni prin lucrarea pe care demonii o făceau folosindu-se de un fachir. Cuprins de neliniște și de teamă, un călugăr rus din grupul celor prezenți acolo, a început să zică rugăciunea lui Iisus: „Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ma pe mine, păcătosul”. În momentul acela tot ansamblul imaginar ce-i uimise până la extaz pe cei din fața fachirului s-a năruit, iar fachirul a căzut de pe scaunul pe care ședea. Când a plecat de acolo, călugărul s-a uitat înapoi și a surprins privirea plină de ură a fachirului, îndreptată asupra lui, cu toate că înainte mima o totală indiferență față de el și o profundă meditație. De altfel, cei care săvârșesc tot felul de acte magice în care se face apel la puterea duhurilor întunericului, cer celor din jur să nu facă semnul crucii și

⁶⁴ St. cit. p. 166

să nu amintească numele lui Iisus Hristos. În vedeniile sale nici părintele Arsenie Boca nu se închină, nu se roagă Mântuitorului după rânduielile Bisericii, căci amestecă credințele și religiile și nu cere sfatul duhovnicilor din timpul său.

Dacă părintele Arsenie a fost „văzător cu duhul”, cum susțin toți admiratorii și ucenicii săi, de ce n-a văzut și n-a înțeles pericolul pe care hinduismul îl reprezintă pentru creștinism în general și pentru Biserica Ortodoxă în special? El ar fi trebuit să știe că, de exemplu, gurul Vivecananda avea o strategie precisă când a venit în occident, la începutul secolului al XIX-lea. El a devenit celebru în Anglia și mai ales în America și a scris mai multe cărți despre Hinduism. Ca „prooroc” sau „văzător cu duhul”, părintele Arsenie trebuia să-i știe testamentul său și să avertizeze lumea creștină de pericolul pe care-l reprezintă pentru ea hinduismul, nu să ne dea nouă lecții de mistică hindusă, folosindu-se de cuvinte bisericesti. Dar diavolul nu i-a spus taina testamentului lui Vivecananda, ci-i spunea lucruri de doi bani, ce gândea Petre de la Drăgănescu despre el, sau Dan de la Sâmbăta de Sus, Dorina Arnioni de lângă Prislop etc. De altfel, același demon care le inspirase gândurile, a descoperit și părintelui gândurile inspirate și numele celor care apoi vor fi supuși sugestiei hipnotice. Și, după cum se știe, aceștia au fost prinși în mreaja înșelării, scriind mai târziu despre el numai lucruri „minunate”. Într-o emisiune difuzată la un post de televiziune, era întrebat de reporter părintele Nicolae B., care l-a cunoscut personal pe părintele Arsenie Boca, dacă a fost martorul unei fapte „minunate” săvârșite de el. Atunci părintele a povestit despre o întâmplare petrecută la Sâmbăta de Sus. Venise cu un grup de studenți teologi, ca să-l vadă pe părintele Arsenie, care știa de venirea grupului. Fiind ocupat, a întârziat puțin. Un student din grup, după ce a fumat o țigară a zis: „Acum să vedem dacă Sfântul știe că am fumat”. După un timp părintele Arsenie a venit și s-a îndreptat spre cel ce fumase și adresându-i-se cu nume și prenume, l-a întrebat: „Te mai îndoiești de faptul că știu că ai fumat?” Toți au rămas uimiți de cele spuse de părintele. Analizând însă această întâmplare în contextul celorlalte întâmplări de acest gen, e ușor de înțeles că toate se desfășoară după același scenariu. Demonii i-au inspirat fumătorului ce să gândească și ce să zică, el deja fiind prins în mreajă cu patima fumatului, apoi a descoperit părintelui Arsenie, care se dovedește un receptacol docil, numele, prenumele și ce a zis acel student.

Dacă ar fi avut adevăratul dar al vederii duhovnicești ar fi știut și ne-ar fi spus ce scrie în testamentul lui Vivecananda. Cum se vede însă, întrucât părintele îi citea cărțile hinduse, același duh îi stăpânea pe amândoi. Testamentul lui Vivecananda, care a murit în 1930, a fost descoperit de cineva într-o bibliotecă din Mongyr. El spune despre testament că era „o carte cu puține pagini, pe care însă n-o mai văzusem, și nici nu mai auzisem vreodată de ea. De altfel, n-am mai întâlnit-o până astăzi nicăieri altundeva. Am început deci să o citesc. Foarte curând am rămas stupefiat de conținutul ei! Era mărturisirea existenței unui efort sistematic, concertat cu precizie de-a lungul mai

multor etape, cu scopul schimbării politice și, în cele din urmă, a cotropirii lumii occidentale creștine de către concepțiile orientale. Punctul terminus al acestui plan era **distrugerea definitivă a creștinismului**". Iată dar cât de pașnici și de sinceri sunt gurușii hinduși, care au împânzit lumea. Iar părintele Arsenie a făcut mereu casă bună cu hinduismul, devenind un „cal troian” pentru Biserica Ortodoxă. Dacă ar fi fost atât de „sfânt” și de „ortodox” cum se credea și cum îl văd majoritatea oamenilor, de ce nu ne-a spus el care era planul final al hindușilor și nu numai, potrivit testamentului lui Vivekananda. Să urmărească ei, pas cu pas distrugerea creștinismului și tu „văzător” fiind, să taci din gură, înseamnă că te alături dușmanilor și te faci părtaș la distrugerea propriei tale Biserici. Iar dacă n-ai știut, înseamnă că ești „văzător” doar cu numele. A spune unor neavizați cum îi cheamă și ce gândesc despre tine, ca să-i impresionezi și să-i sugestionezi pentru realizarea unui scenariu ce se continuă și astăzi, este înșelare și lucrare demonică. În felul acesta, părintele a intrat în jocul necruțător al demonilor, asemenea marilor apostazi din veacurile anterioare.⁶⁵

Dar lucrurile nu se opresc aici. Gurușii stăpânesc foarte bine și arta pervertirii și a deturnării sensurilor. Raționamentul lor este simplu: „În lumea occidentală știința se bucură de autoritate, deci ar fi util să adoptăm masca științei”. Așa s-a întâmplat, de exemplu, în cazul psihiatriei contemporane, al cărei fondator este Karl Jung. El nu a făcut nicio descoperire inovatoare, așa cum ar fi multă lume tentată să creadă. Karl Jung a colectat pur și simplu toate „revelațiile” hinduismului despre sufletul omenesc, despre structura și funcționarea lui, a convertit definițiile sanscrite într-un limbaj simplu și accesibil, le-a cosmetizat cu o terminologie științifică și le-a prezentat societății occidentale ca pe niște descoperiri. Pe măsură ce ele sunt receptate cu entuziasm în medii tot mai largi, Jung elaborează lucrări al căror caracter metafizic devine din ce în ce mai explicit, pentru ca la sfârșitul vieții să-și mărturisească public atașamentul față de hinduism.⁶⁶ Câtă lume a fost avizată asupra farsei jucată de Jung? Un cititor pasionat al cărților sale este deja influențat, acomodată cu o întregă suită de concepții hinduse. Demersul acesta continuă și astăzi cu succes, adică îmbrăcarea hinduismului într-o haină științifică, pentru a fi mai ușor digerabil. Având în vedere lecturile din cultura hindusă și exercițiile de tip yoga, se poate spune că prin părintele Arsenie Boca hinduismul caută să se îmbrace și în haină ortodoxă. Astfel, la noi se practică acum o viclenie mai cumplită. Întrucât în România Biserica Ortodoxă se bucură încă de susținerea populară și de autoritate, ar fi util pentru unii să adopte masca Ortodoxiei chiar printr-un fost ieromonah ortodox, adică prin părintele Arsenie Boca.⁶⁷

Din nefericire, părintele Arsenie a fost preocupat și de antroposofie, spiritism și magie, pe care le-a acreditat într-un fel sau altul. Mitropolitul Nicolae Mladin spune

⁶⁵ St. cit. p. 403

⁶⁶ Idem. p. 404

⁶⁷ St. cit. p. 260

despre el, după cum consemnează părintele Paulin Lecca în „Jurnal duhovnicesc”, că și-a început activitatea la Sâmbăta de Sus ghicind femeilor în palmă și nu a renunțat la chiromanție și la alte practici oculte nici după ce a fost hirotonit preot. Tot Paulin Lecca vorbește de preocupările lui pentru antroposofie și de faptul că citea pe Rudolf Steiner. De aceea, părintele Paulin zice: „Din dragostea preacuvioșiei sale pentru practicarea și însușirea învățăturilor lui Rudolf Steiner i se trage, poate și pictarea arianului Wulfila, cu aureolă în altarul bisericii Drăgănescu”.⁶⁸ Ocultismul sau esoterismul este falsă știință cultivată de mințile înfierbântate, prin care ocultii spun că posedă un simț superior celor obișnuite și prin care ei ajung să cunoască rădăcinile adevărurilor. În realitate nu este decât o înșelăciune a diavolului, care a înșelat pe oameni sub diferite forme ale idolatriei, spiritismului și a altor practici, pornind de la anumite realități fizice sau psihice, pentru ca pe temeiul unui adevăr parțial, să ducă la o rătăcire și mai mare a minciunii înșelătoare. Ocultismul se manifestă parțial sub alte nume, osândite de Biserică. Orice nume ar purta, trebuie demascat și osândit, fiindcă orice fel de rătăcire cu cât conține mai mult adevăr în ea, cu atât este mai periculoasă. Acesta este și unul din motivele pentru care este foarte greu să te pronunți în ceea ce privește învățătura și activitatea părintelui Arsenie Boca. Și în ceea ce privește atitudinea sa față de spiritism, situația rămâne neclară. Prin predici și prin scris el a combătut vehement spiritismul, dar l-a acreditat în contextul așa-ziselor „vedenii”. După propria sa mărturie, rugând insistent pe Maica Domnului, ea i s-ar fi arătat aievea și i-ar fi dat ca povățuitor duhovnicesc pe un călugăr sârb, care a trăit cu două sute de ani mai înainte. Or, această poveste de adormit copiii duhovnicești este curat spiritism. În Vechiul Testament, cei care chemau sufletele morților și intrau în legătură cu duhurile care se substituiau acelor suflete, erau uciși cu pietre. Iar în Noul Testament, canoanele Bisericii pedepsesc aspru pe cei care se ocupă cu spiritismul, cu necromanția, chiromanția etc.

Tot greșită a fost pentru părintele Arsenie și abordarea teologică și practică a relației dintre Ortodoxie și Catolicism, dintre ortodocși și catolici. Pentru el, Biserica Ortodoxă și cea catolică sunt „două străni ale aceleași Biserici”. Tot lui îi aparține afirmația: „Biserica catolică este aproape fără greșală”. De aceea, primea la Sfânta Împărtășanie și pe greco-catolici. Semnificativ este faptul că dintre toți sfinții Biserici catolice a fost atras mai ales de Ignațiu de Loyola și de Francisc de Assisi. Ignațiu de Loyola a întemeiat ordinul iezuiților, iar Francisc de Assisi ordinul franciscanilor. Aproximarea părintelui Arsenie de acești călugări catolici nu este întâmplătoare. Exercițiile lor spirituale erau foarte apropiate de meditația și practica hindusă și se fundamentau pe puterea imaginației și a concentrării mentale. Arsenie Boca a rugat și a plătit pe Nichifor Crainic să-i traducă și să-i comenteze cartea „Exercițiile” lui Ignațiu de Loyola. Sfântul Ignatie Brancianinov spune despre Ignațiu de Loyola: „Închipuirea lui era

⁶⁸ Idem. p. 268

atât de aprinsă și de ațâțată încât, precum el însuși spunea, avea nevoie doar să o voiască și să întrebuițeze oarecare efort ca să-i apară înainte, după **bunul său plac**, iadul sau raiul. Apariția raiului și a iadului se săvârșeau nu doar prin lucrarea închipuirii omenești; lucrarea închipuirii omenești, de una singură, este neîndestulătoare pentru aceasta; faptul se săvârșea prin lucrarea demonilor, care își uneau prisositoarea lor lucrare cu neîndestulătoria lucrare omenească, adăugând lucrare la lucrare, plinind o lucrare prin cealaltă, pe temeiul liberei voințe a omului care și-a ales și și-a însușit o îndreptare mincinoasă. Se știe că adevăraților sfinți ai lui Dumnezeu, vedeniile li se dăruiesc numai și numai prin bunăvoința și lucrarea lui Dumnezeu, iar nu **după voia omului** și nu prin propriile sale eforturi, se dăruiesc pe neașteptate, foarte arareori, când este neapărată nevoie, potrivit minunatei iconomii a lui Dumnezeu, iar nu la întâmplare”.⁶⁹ Iată, așadar, ce învăța părintele Arsenie Boca din lectura cărții „Exercițiile” lui Ignațiu de Loyola și de ce a plătit pe Nichifor Crainic să i-o traducă și să i-o comenteze. Într-adevăr „fără comentariu”!

Tot „închipuirea aprinsă și ațâțată” l-a atras și spre Francisc de Assisi, ca dovadă că și el a avut o astfel de închipuire. Francisc se credea că este chiar mai mare decât „Fiul după natură al lui Dumnezeu Tatăl” și le spune celor „de aproape și celor de departe” că îi iartă și le șterge el greșelile pe cât îi este cu putință. Iar despre ineditul și spectacolul „pocăinței” lui, biograful spune următoarele: „Odată Francisc nu a reușit să țină un post așa cum se cuvenea, din pricina unei boli. Acest lucru l-a frământat într-atât, încât s-a hotărât să se pocăiască și să se pedepsească singur... A poruncit oamenilor să se strângă pe o uliță din Assisi, pentru o predică. Când a încheiat predica, le-a spus oamenilor să nu plece niciunul, până nu se va întoarce; s-a dus în catedrală cu mulți frați și cu Petru ucenicul său, și i-a spus lui Petru să-i facă ce-i va zice... Francisc și-a dat jos haina și i-a poruncit lui Petru să-i pună o frânghie de gât și să-l tragă afară, pe jumătate gol, înaintea mulțimii căreia îi predicase. Francisc i-a poruncit unui alt frate să umple o cupă cu țărână și urcându-se în locul unde predicase, să-i verse țărâna pe cap... Petru a apucat frânghia și a început să-l tragă pe Francisc după el, așa cum îi spusese Francisc. El însuși plângea cu amar în timpul acesta, iar ceilalți frați, erau scâlțați în lacrimi de milă și de durere. Când Francisc a ajuns în locul unde predicase, a zis: „Voi și toți cei ce ați părăsit lumea după pilda mea și urmați calea vieții fraților, spuneți despre mine că sunt sfânt, dar mă căiesc înaintea Domnului și a voastră pentru că în vremea bolii mele am mâncat carne și mâncare cu carne”.⁷⁰ Iarăși fără comentariu! Câtă deosebire față de nevoia și pocăința marilor nevoitori din lumea ortodoxă!

Sfântul Serafim de Sarov n-a căutat niciodată să se simtă „preschimbat în Iisus”, cum se simțea Francisc de Assisi și pocăința lui a fost profundă și tainică. Sfântul Serafim a stat o mie de zile pe o piatră, ziua în chilie ca să nu fie văzut de nimeni și

⁶⁹ St. cit. p. 267

⁷⁰ St. cit. p. 280

noaptea în pădurea Sarovului, zicând neîncetat rugăciunea vameșului din Evanghelie: „Dumnezeule, milostiv fii mie, păcătosului”. După cum se vede, părintele Arsenie Boca n-a fost mișcat de pocăința Sfântului Serafim de Sarov, ci de spectacolul grandios, dar imaginar, pe care i l-au oferit Ignațiu de Loyola și Francisc de Assisi. Aceasta este încă o dovadă că duhul celor doi nevoitori catolici sălășluia și-n părintele Arsenie. Iar a afirma că: „Biserica Catolică este aproape fără greșală” înseamnă a accepta inovațiile și ereziile apusene împotriva cărora s-au ridicat cu fermitate „stâlpii Ortodoxiei”: Sfântul Fotie, patriarhul Constantinopolului, Sfântul Marcu Eugenicul al Efesului, Sfântul Grigorie Palama, Arhiepiscopul Tesalonicului și alții.

7. Maica Zamfira, persoana care a influențat viața părintelui Arsenie Boca

Mărturiile duhovnicilor contemporani nu i-au fost favorabile maicii Zamfira și pentru faptul că a avut o mare influență negativă asupra părintelui Arsenie. Părintele Arsenie Papacioc spune că, în mare parte, căderea părintelui Arsenie Boca i se datorează ei. Înainte de călugărie, maica Zamfira se numea Julieta Constantinescu. Ea a fost studentă la Facultatea de Teologie din București, unde a avut coleg pe Leonida (Antonie) Plămădeală, viitorul mitropolit al Ardealului. După cum spune părintele Arsenie Papacioc, atunci când a apărut curentul arsenist, s-a dus și Julieta la Sâmbăta de Sus. Ea era o fire voluptoasă, plină de sine și ar fi vrut să i se dea atenție. Dar la Sâmbăta nu i-a dat nimeni nicio atenție. Era lume multă, studențime venită din toate părțile, care deja intrase în grațiile lui Arsenie. Iar el, alintat și urmărit cu privirea de toți și de toate se ducea de colo până colo. Julieta ce-a făcut? S-a aruncat în lacul de la mănăstire. Lacul era adânc și putea să se înece. De fapt, a simulat sinuciderea. Lumea a sărit, căci era lume multă și a scos-o din apă. Intervenind și părintele Arsenie, a întrebat-o de ce s-a aruncat în apă și așa au plecat amândoi în pădure, în mare intimitate. Astfel a reușit Julieta să-l răpească pe Arsenie de la toate... Și a rămas Arsenie mare prieten cu Julieta.

Când s-a făcut mănăstirea de la Prislop, pe părintele Arsenie l-au numit stareț la această mănăstire, unde au venit Antonie Plămădeală, care era diacon și Dometie, ce va merge apoi la Râmeț. După ce a terminat Teologia, Julieta a venit la Prislop și i-a spus lui Antonie să plece de acolo. Până la urmă, Antonie a plecat la Slatina. Julieta a scos și pe Dometie și a rămas doar cu Arsenie. Mănăstirea fiind de maici, ea a ajuns stareță și Arsenie duhovnic. Împreună au făcut o serie întreagă de greșeli și după ce-au fost scoși din mănăstire în 1959, el s-a lăsat și de preoție și de călugărie. Când a fost stareț la Prislop, maica Zamfira voia să schimbe culionul la maici și chiar l-a schimbat într-un fel. De atunci părintele Arsenie Boca a fost „o mică problemă” în Biserica noastră. El s-a izolat, n-a mai comunicat cu nimeni și a rămas așa ... cu Julieta. A stat în București cu ea tot timpul, adică patruzeci de ani. Acestea sunt, pe scurt, relatările părintelui Arsenie Papacioc despre Julieta.⁷¹

⁷¹ St. cit. p. 324-230

Despre Julieta -maica Zamfira- vorbește și Florin Duțu, unul dintre admiratorii părintelui Arsenie Boca. El zice că la început, cei doi au stat în casa părinților ei din București, apoi au cumpărat o casă împreună. Aveau o atitudine de căsătoriți unul față de altul, mergând împreună și la filme, la teatru, sugerând tuturor că sunt soț și soție. Dar cum s-a mai spus, nu se cunoaște nici o dovadă scrisă că au fost căsătoriți civil. Florin Duțu spune că între ei „era vorba despre o legătură de paternitate duhovnicească, maica Zamfira mărturisindu-și stările sufletești părintelui Arsenie. În casa cumpărată în 1963, părintele nu locuia doar cu maica Zamfira, ci mai „locuia împreună cu două femei, fiica și mama sa”.⁷²

La rândul său, Daniel Guță, un alt admirator al părintelui Arsenie și al maicii Zamfira, spune despre ea că a fost „îngerul păzitor al părintelui” și „singurul lui ucenic”. Ea s-a născut în 1925 și la 24 de ani a intrat în monahism. Avea doi frați și o soră. La 25 de ani a devenit stareță la mănăstirea Prislop, în momentul în care mănăstirea a fost transformată în așezământ de maici. Pe părintele Arsenie l-a cunoscut în 1946, când avea 21 de ani. Unii apropiați spuneau despre ea că în unele cazuri avea o atitudine dusă la extrem. Până în 1950 a încercat de mai multe ori să se sinucidă, luând pastile în cantitate mare, iar cu o lamă de ras a încercat să-și taie venele de la mână. Cauza ar fi fost o dragoste neîmpărtășită. Părintele Arsenie căuta să-i satisfacă toate dorințele, încât în ultimul timp a devenit conducătoarea mănăstirii. (Informație extrasă din arhivele securității). În nota de la securitate a lui Antonie Plămădeală scrie: „Acestă fată (Julieta) care venise din București să viziteze Mănăstirea Prislop nu a mai voit să plece de la mănăstire, deși eu și colegul meu i-am arătat călugărului B. A. (Boca Arsenie) și ei personal, că șederea unei fete între călugări și între noi care eram mai tineri, atâta timp (două-trei luni) nu este potrivită și deci am cerut călugărului să îi spună să plece de la mănăstire. Din această cauză s-au iscat certuri între noi, fapt pentru care B. A. mi-a pus în vedere mie și colegului să ne căutăm alt loc dacă nu ne place acela, iar până la urmă a plecat această fată, Constantinescu Julieta; pe urmă am plecat și eu, din cauză că mereu m-am certat cu călugărul Boca Arsenie, pentru plecarea acelei fete, iar el fiind mereu **trist și supărat**. Menționez că nu am nicio bănuială de ordin moral asupra prieteniei ce s-a legat între B. A și Constantinescu Julieta. La fel, am auzit că după plecarea mea de la mănăstire la Mitropolia Olteniei, această fată s-ar fi întors din nou la Prislop și că ar fi devenit stareță. La auzul celor spuse de noi, că ar fi bine să părăsească mănăstirea, s-a supărat pe mine și pe colegul meu și nu a mai vorbit cu noi, decât cu călugărul B. A. cu care studia împreună toată ziua. Totodată disperată că va pleca din mănăstire, i-a spus călugărului Boca Arsenie, că dacă o va alunga se va sinucide, fapt pentru care B. A. motiva față de noi reținerea ei în mănăstire”.⁷³ Mitropolitul Antonie

⁷² St. cit. p. 330

⁷³ Idem p. 121

nu spune ce studiau cei doi „toată ziua”, dar e ușor de înțeles, după mărturia părintelui Arsenie, studiau misticile religiilor superioare și nicidecum Filocalia românească.

În ianuarie 1951, părintele Arsenie a fost arestat, iar maica Zamfira a făcut mai multe demersuri, la patriarhul Justinian, la Ministerul Cultelor, ca să-l scoată din arest. În scrisoarea adresată episcopului Andrei Mageru la 26 ianuarie 1951, maica Zamfira scrie: „Pentru noi (părintele Arsenie) stă mereu prezent în formarea creștină pe care ne-a dat-o. Și o mai facem cu nădejdea că cel pe care-l socotim ca pe părintele nostru mai mare, ca pe episcopul nostru, în mentalitatea de creștinism primar cu care ne-a deprins părintele Arsenie”. Interesant este faptul că pentru maica Zamfira și pentru ceilalți ucenici, părintele Arsenie era deja episcop, fără să fie hirotonit, remarcă făcută tocmai atunci când trebuia să fie mai smeriți ca să poată primi ajutorul. Ne întrebăm cum îl priveau când era în culmea gloriei și a popularității ce părea de o stabilitate de nezdruncinat? Semnificativă este și raportarea la „mentalitatea de creștinism primar”, ceea ce induce ideea că ei vedeau o asenănare între manifestările lor paranormale și prezența harismelor și a harismaticilor în Biserica primară. Când părintele a fost dus la Canal, Zamfira l-a vizitat de mai multe ori. În toamna anului 1955, părintele Arsenie a fost arestat și condamnat din nou la șase luni de detenție, pentru „omisiunea de denunț” a legionarului Nicolae Bordașiu, căutat de autorități. Patru ani mai târziu, adică în 1959, maica Zamfira și părintele Arsenie au fost scoși din Mănăstirea Prislop și au venit la București. În anul 1968, el a fost găzduit de familia surorii maicii Zamfira, în satul Drăgănescu de lângă București, unde a început pictarea bisericii, la care paroh era preotul Savin Bunescu, deci cumnatul Zamfirei. Apoi Zamfira s-a mutat la Sinaia, unde a venit și părintele Arsenie în anul 1977. În ultimii ani ai vieții lui, ea l-a îngrijit și tot ea s-a ocupat de organizarea funeraliilor părintelui Arsenie, înmormântat la Prislop. După moartea lui, maica Zamfira s-a ocupat de publicarea cărților părintelui. A murit în anul 2005 și a fost înmormântată tot la Prislop.

În legătură cu relația dintre părintele Arsenie și maica Zamfira, s-au făcut și se pot face multe speculații. Dar să le lăsăm la judecata lui Dumnezeu. Așa cum s-a mai spus, Canoanele Bisericii interzic cu desăvârșire prezența femeilor în mănăstirile de călugări, timp îndelungat. Iar faptul că cei doi au trăit în aceleași case timp de patruzeci de ani, lasă loc de multe interpretări. Unii spun că o mentalitate stricată, formată prin practicarea credințelor păgâne, poate strecura ușor în cap ideea că păcatul desfrânării nu-i păcat, ci izvor de sănătate și chiar îndumnezeitor, după cum se poate citi în scrierile hinduse și chiar în Cărarea Împărăției. Atunci se practică și desfrânarea fățișă (un fel de concubinaj) și se păstrează și ideea că s-a ajuns la desăvârșire. Un părinte filocalic însă zice: „Mai bine-ți este a mânca venin de moarte, decât a mânca cu femeie, măcar de ar fi și maica sau sora ta”. Ca bărbatul să poată sta împreună cu femeia în aceeași locuință și să nu desfrâneze nici măcar în duh, trebuie să fi ajuns amândoi la nepătimire. Dar acele tentative de sinucidere ale Zamfirei și multe altele arată că starea

lor era departe de starea de nepătimire.⁷⁴ Sfântul Vasile cel Mare spune despre sine: „Nici femeie n-am cunoscut, dar nici feciorelnic nu sunt”. Dacă ar fi ajuns la nepătimire, trupul părintelui Arsenie ar fi trebuit să ajungă sfinte moaște, dar atunci când a fost dezgropat rămășițele lui pământeste aveau un aspect negru și respingător.⁷⁵

În legătură cu păcatul desfrânării, Mântuitorul Hristos zice: „Ați auzit că s-a zis celor de demult: „Să nu săvârșești adulter”. Eu, însă, vă zic vouă: oricine se uită la femeie, poftind-o, a și săvârșit adulter cu ea în inima lui”. Dar demonii luptă pe oameni nu numai prin patimi legate de plăcerile trupesti, ci mai ales prin patimi și înșelări de-a dreapta, adică prin îngâmfare, trufie și părere de sine. Astfel, este posibil să-l fi ferit diavolul însuși de căderea cu trupul pe părintele Arsenie Boca, pentru ca să aibă impresia că a ajuns la nepătimire și, încredințat de aceasta, să se propovăduiască pe sine ca cel mai bun exemplu de urmat. În acest sens, el însuși a zis: „Măi, să nu cumva să-i judecați pe preoți, căci cei ce judecă pe preot ajung la judecata lui Dumnezeu. Și ei greșesc, și ei sunt oameni. Dacă zice cineva ceva rău de preoți, să mă dai exemplu pe mine. Eu nu beau, nu fumez, nu înjur”. Deci să fie dat exemplu el și nu Hristos Domnul.⁷⁶ Sfinții Părinți învață că ultimul suport al patimilor este în demoni. Cu alte cuvinte, fiecare demon are o patimă anume și când se apropie de vreun om, îi inspiră patima respectivă. De aceea, fiecare om este înclinat spre anumite patimi, după felul în care a fost ispitit de demoni. Dacă părintele Arsenie n-a fost ispitit de demonul sau de demonii desfrâului, el a biruit ușor înclinația spre desfrânare, chiar și în condițiile „conviețuirii” cu Zamfira. Acesta pentru că și demonii au matematica lor. Cei care sunt înșelați și robiți prin patimi de-a dreapta, adică prin mândrie, trufie, îngâmfare, părere de sine etc. sunt mult mai „prețuiți” de demoni, pentru că prin ei înșală mulți oameni chiar după moartea lor. Așa s-a întâmplat cu ereticii, schismaticii, oamenii de geniu necredincioși etc.

Din nefericire, mai este un element care a influențat decisiv, dar nu pozitiv, ci negativ, viața și relația dintre părintele Arsenie și maica Zamfira. Practicând Hatha yoga și mai puțin Tantra yoga, părintele Arsenie a adus în viața lui spirituală și biologică întreg hinduismul, prin care senzațiile trupului și imaginația au fost sublimate. De regulă, această sublimare a simțurilor și a imaginației se manifestă și se exprimă cel mai pregnant prin plăcerea sexuală care, la rândul ei, este simbolul, expresia și sentimentul sublimat prezent chiar în slava deșartă sau „malahia sufletească” sau „curvia sufletească în sine însuși” prin admirația de sine. Oricum, experiențele lui „mistice”, care n-au nimic comun cu experiențele duhovnicești ale marilor nevoitori creștini, i-au marcat profund viața sufletească și biologică, expunându-l influențelor demonice de tot felul. El însuși spune: „Mă interesa să văd dacă este adevărat ce afirmă cărțile (hinduse)

⁷⁴ St. cit. p. 123-124

⁷⁵ Ibidem

⁷⁶ Idem. p. 32

asupra actelor reflexe și asupra instinctelor, că anume sunt independente de voință și controlul conștiinței. Experiența mea personală însă mi-a dovedit că acțiunea voinței și a conștiinței se poate întinde și peste instincte și actele reflexe după o anumită variabilă”. Văzut din perspectivă filocalică și potrivit experiențelor duhovnicești autentice, controlul asupra instinctelor și asupra actelor reflexe este posibil numai cu ajutorul harului Duhului Sfânt și printr-o viață religioasă și morală ireproșabilă. Dar cei ce au biruit în războiul nevăzut, n-au adoptat niciodată un mod de viață expus ispitelor mai ales în zona desfrâului și fugeau de ispite și de împrejurările care le facilitau. Prin apropierea sa de maica Zamfira, părintele nu numai că n-a evitat împrejurările favorabile ispitirii trupești, dar chiar a cultivat voit astfel de stări, generând în jurul său multă sminteală. Mitropolitul Antonie spune că atunci când era la Prislop, părintele Arsenie și maica Zamfira „studiau împreună toată ziua”. Ce studiau, mitropolitul nu spune. Dacă studiau scrierile hinduse, probabil erau interesați și de problema sexualității. Și fie că veneau pe coordonate orientale, fie pe coordonate occidentale, toate regulile și practicile tantrice au și unele implicații fiziologice, ale pierderii sau păstrării sănătății. De regulă, inițiatul se străduiește să păstreze sămânța pentru a obține o sănătate de fier și puteri paranormale. Așadar, relația atât de apropiată a părintelui Arsenie cu maica Zamfira rămâne pentru totdeauna învăluită în mister.⁷⁷

O mărturie credibilă despre caracterul maicii Zamfira avem de la doamna Lidia Stăniloae. Doamna zice: „Într-o zi, venind acasă, am găsit-o pe mama cu fața plânsă, cu ochii roșii. „Ce s-a întâmplat?” Fusese în oraș și o întâlnește pe Julieta Constantinescu, respectiv maica Zamfira, fosta stareță de la Prislop. Cum am mai spus, după desființarea mănăstirii, se stabilise împreună cu părintele Arsenie la București, în casa părinților ei. „Am auzit că a murit părintele Stăniloae”, i-a spus ea mamei cu toată lipsa de tact. „Nu-i adevărat. Niciodată!”. „Zâmbea când m-a întrebat”, a adăugat mama cu amărăciune. „A traversat strada ca să vină la mine și mi-a strigat de la zece pași: „Am auzit că părintele Stăniloae a murit!” „N-a murit! Sunt destui care se bucură și răspândesc asemenea vești, dar n-a murit. Stiu sigur!” a ripostat mama. Am plâns amândouă toată ziua și apoi am încercat să ne convingem una pe alta că așa ceva nu era posibil. Nu putea să moară, era dincolo de orice îndoială. „Aș fi simțit, aș fi visat, aș fi aflat într-un fel!” spunea mama. „Sunt sigură că e în viață!”⁷⁸

⁷⁷ St. cit. p. 206-207

⁷⁸ Idem p. 311

8. Condițiile canonizării sfinților în Biserica Ortodoxă

Așa cum oglindesc aproape toate televiziunile, ce își propun să dezbată diverse teme legate de persoana și activitatea părintelui Arsenie Boca, este evident că se fac presiuni din ce în ce mai mari pentru canonizarea lui. Chiar zilele trecute, la un post de televiziune se anunța o cât mai apropiată deschidere a dosarului de canonizare a părintelui Arsenie Boca, ca fiind „un moment istoric”. Iată dar, câtă simplitate și neștiință la unii oameni și câtă viclenie și perfidie la alții. Având în vedere cele spuse până acum pe baza unor mărturii indubitabile, a trece pe Arsenie Boca în rândul sfinților este același lucru cu a băga „calul troian” în Biserica Ortodoxă. Prin el s-ar acredita toate „paranormalitățile” new age-iste, care caută prin toate mijloacele posibile și imposibile să se strecoare în viața Bisericii Ortodoxe, pentru a o deturna de la rostul ei dumnezeiesc și omenesc, în același timp. Într-adevăr, Dumnezeu este Cel Care ține frâiele istoriei, dar El lucrează prin oameni. Iar spațiul sacramental în care se realizează pe pământ mântuirea omului și sfințirea cosmosului este cel al Bisericii. De aici marea responsabilitate a celor care o conduc și supraveghează destinele ei pământești, de a-i păstra unitatea, sfințenia, sobornicitatea și apostolicitatea. În Biserica luptătoare sau pământească sunt oameni buni și răi, sfinți și păcătoși, dar canonizarea unui sfânt în Biserica Ortodoxă nu se face după debateri la televizor de oameni care nu calcă prin biserică, ci după rânduiele canonice clare și precise.

Astfel, pentru a putea trece în zilele noastre la întocmirea actelor de canonizare, trebuie să fie îndeplinite următoarele condiții de fond:

a. Ortodoxia neîndoielnică a credinței celui despre care se tratează, ortodoxie păstrată până la moarte, fie în tot timpul vieții, fie de când a îmbrățișat credința ortodoxă, dacă s-a convertit la maturitate;

b. Proslăvirea lui de către Dumnezeu, printr-unul din următoarele daruri sau puteri:

- Puterea de a suferi moartea martirică pentru dreapta credință;
- Puterea de a înfrunța orice primejdii sau suplicii pentru mărturisirea dreptei credințe până la moarte;
- Puterea de a-și închina eroic viața celei mai desăvârșite trăiri morale și religioase;

- Puterea de a săvârși minuni în viață sau după moarte;
- Puterea de a apăra sau a sluji cu devotament eroic credința și Biserica Ortodoxă.

c. Răspândirea miresmei de sfințenie după moartea lui și confirmarea acesteia, prin cultul spontan pe care i-l acordă poporul credincios, numărându-l în rând cu sfinții. Cultul acesta poate fi organizat sau difuz, manifestându-se printr-o cinstire simplă, prin faima sau numele de sfânt. De la îndeplinirea acestei cerințe pot face excepții numai mucenicii dreptei credințe. Existența condițiilor de fond și anume existența neîndoielnică a primei și a celei de a treia, care poate lipsi numai în cazul martirilor ca și a oricăreia dintre cele enumerate la cea de-a doua, îndreptățește autoritatea bisericească să procedeze la actul de canonizare.⁷⁹

Îndeplinește, oare, părintele Arsenie Boca aceste condiții ale canonizării, pentru a fi canonizat de Biserica Ortodoxă?

- Ortodoxia credinței lui a fost neîndoielnică?
- L-a preaslăvit Dumnezeu cu puterea de a suferi până la moarte martirică?
- Și-a închinat el eroic viața celei mai desăvârșite trăiri morale și religioase?
- A săvârșit el minuni adevărate în viață și după moarte?
- A apărat și a slujit el cu devotament eroic credința și Biserica Ortodoxă?
- Trupul lui a răspândit mireasmă de sfințenie la moarte și când a fost dezgropat?

Desigur, întrebările pot continua. Având în vedere mărturiile duhovnicilor contemporani și textele extrase din scrierile lui și ale celor care au scris despre el, poate cineva să răspundă afirmativ la una sau la toate aceste întrebări, pe baza unor dovezi certe? În cazul de față, este vorba de a analiza sfințenia sau canonizarea părintelui Arsenie Boca și nu mântuirea lui. De altfel, pentru nimeni nu putem să analizăm mântuirea, deoarece acest lucru este cunoscut doar de Dumnezeu, în funcție de lucrarea de pocăință finală a fiecăruia. Ca orice om, dacă a făcut pocăință pe măsura căderilor și a păcatelor săvârșite, iar acest lucru numai Dumnezeu îl știe, poate să ajungă sfânt, indiferent de ce a făcut și a învățat până atunci, sau de mulțimea celor care îl clevesc și îi contestă sfințenia, iar dacă nu, indiferent de opinia noastră, a mass mediei sau a maselor, este într-o mare primejdie și are nevoie de rugăciunile Bisericii, pentru a se mântui.⁸⁰

Este necesar, tocmai de dragul părintelui Arsenie, să analizăm ce a fost bun în viața și învățăturile lui, ca să-i urmăm în acestea și ce a fost rău în viața și învățăturile

⁷⁹ St. cit. p. 7

⁸⁰ Idem p. 8

sale, ca să ne ferim de ele, pentru a nu-l împovora cu tristețea neînțelepciunii noastre. De aceea, în Ortodoxie Viețile Sfinților nu sunt legendare, ci conțin atât căderile, cât și pocăința lor. Orice om poate deveni sfânt, numai să vrea să urmeze dreptarul evanghelic, fiindcă sfințenia nu este un eroism imposibil, ci un firesc vindecător și transfigurat. În cazul canonizării părintelui Arsenie nu se pune, așadar, problema sfințeniei în sensul de mântuire a sufletului, ci cea de model. De aceea, nici nu este vorba de vreo judecată sau osândire a lui. Noi vom cerceta dacă poate fi pildă de sfințenie, căci aceasta este sfințenia de pus în calendar. Așadar, la canonizare e nevoie de un mare discernământ, căci faptele și învățăturile celui propus devin apoi un model în toată lumea ortodoxă. Pentru aceasta a rânduit Sfânta Biserică să fie îndeplinite condițiile de mai sus, pentru că cel canonizat devine canon, adică dreptar pentru alții, iar dacă viața și învățăturile lui nu sunt ortodoxe sau sunt ortodoxe dar sunt amestecate cu amăgiri și învățături neortodoxe, cei ce îl vor urma nu este sigur că vor avea discernământ să aleagă doar pe cele bune, iar dacă le vor urma pe cele rele se vor dezbină de Sfânta Biserică, pierzându-și sufletele.⁸¹

După învățătura Sfântului Maxim Mărturisitorul, toată filosofia creștinului stă în poruncă, în dogmă și în credință. Poruncile despart mintea de patimi, dogmele o duc la cunoștința fapturilor, iar credința la contemplarea Sfintei Treimi. Din nefericire, însă, prin cele experimentate și scrise, părintele Arsenie nu ajută la eliberarea minții admiratorilor săi de patimi, aduce atingerea dogmelor Bisericii Ortodoxe, prin formulări și învățături eretice și lucrează apostazia (lepădarea de credință), în chip tacit. Cei care au dat și dau semnături pentru canonizarea lui, poate fără să-și dea seama, dau semnătura pentru canonizarea unor eretici, ca Francisc de Assisi și Wulfila semiarianul, pictați de el cu aureolă de sfinți la biserica de la Drăgănescu.⁸²

Unii dintre ucenici ziceau că el a avut darul profeției, al scoaterii demonilor și al tămăduirii de boli și de aceea trebuie canonizat. La acestea adăugăm însă faptul că nu orice om care profețește este cuvios și nu orice om care alungă pe demoni este sfânt. Căci și vrăjitorul Varlaam al lui Beor a profețit, deși era necredincios (Numeri 23,24). Proba de foc pe care trebuie să o dea fiecare om în fața veșniciei și mai ales sfinții este proba smereniei, căci „Dumnezeu celor mândri le stă împotriva, iar celor smeriți le dă har”. Despre părintele Arsenie însă, unii spun că așa cum a trăit cu mândria că este sfânt, așa a și murit. Cu puțin timp înainte de a muri în anul 1989, el le spunea celor apropiați: „Vine vremea când o să mă căutați și nu o să mă mai găsiți”.⁸³

Așa cum s-a arătat în legătură cu criteriile canonizării sfinților în Biserica Ortodoxă, un alt criteriu este „cultul spontan pe care i-l acordă poporul credincios”. În cazul canonizării părintelui, cei mai mulți susținători ai acestei canonizări invocă așa-

⁸¹ St. cit. p.10

⁸² Idem p. 334

⁸³ Idem p. 377

zisa evlavie populară, manifestată de miile de pelerini care trec pe la Prislop și nu numai. Dar nu orice fel de evlavie populară poate fi criteriu al canonizării, ci poporul trebuie să fie credincios, adică să aibă criterii ortodoxe de evlavie întru cunoștință și nu manipulat prin mass-media. Cu alte cuvinte, trebuie să cunoască realitatea vieții și învățăturilor celui cinstit, iar nu doar cele ce i se spun despre minuni. Poporul care îl consideră sfânt trebuie să fie credincios, adică lămurit și luminat în Ortodoxia lucrătoare. Este acel popor care caută pocăința, vederea păcatului propriu, răbdarea în suferință pentru mântuire în adevăr, iar nu poporul care vrea doar minuni spectaculoase și rezolvări cu orice preț, ca să își vadă mai departe de îndulcirile și avantajele acestei vieți, pe care nu-l interesează adevărul, pocăința, schimbarea vieții și mântuirea sufletului. Evlavia populară să fie asociată cu existența neîndoielnică a condiției de fond a canonizării, care este „ortodoxia neîndoielnică a credinței celui despre care se tratează, ortodoxie păstrată până la moarte”.⁸⁴

Iar în ceea ce privește spontaneitatea manifestării acestei evlavii populare, trebuie subliniat faptul că în astfel de situații Duhul Sfânt lucrează în mod tainic, se manifestă prin cele ce nu au o logică omenească, ba chiar se împotrivesc cugetării trupesti, fiind însoțită uneori lucrarea Duhului Sfânt de prigoane, opoziții și denigrări etc. din partea oamenilor. Astfel, spontaneitatea nu este totuna cu popularitatea. Spontaneitatea este o lucrare de sus, de la Dumnezeu, pe când popularitatea este o lucrare omenească, mijlocită de puterea politică manifestată prin forță armată sau de manipulare a opiniei publice puternic finanțată, sau prin mulțimea celor ce forțează nota, promițând rezolvarea tuturor problemelor, succese, scăpare de dureri și o viață în care plăcerea este propovăduită ca vindecare și virtute, amestecul adevărului cu adevărurile părute dar accesibile și răspândite, adică cele mai perfide minciuni, deoarece nu pot fi depistate.

Așadar, în mintea celor mai mulți oameni, spontaneitatea manifestării evlaviei populare se confundă cu popularitatea unor fenomene induse prin manipularea opiniei publice. De aceea sunt îndreptățite afirmațiile făcute de părintele Gheorghe Anițulesei în legătură cu Prislopul. El zice: „Aud pe unii preoți slujitori spunând cu judecată simplistă că este bine că merg oamenii la mănăstire, decât să meargă la secte... dar se uită un lucru, că multe secte, schisme și erezii au apărut prin preoți, ierarhi sau simpli creștini, care au început să învețe sau să practice învățături neconforme cu învățătura de veacuri a Bisericii. Pe alți îi aud spunând că Biserica nu va fi biruită nici de porțile iadului. Este adevărat ce spun ei, dar nu trebuie să uităm că în Apocalipsă ni se vorbește despre căderea unor biserici, dar cu această învățătură s-au amețit de cap și cei din Apus, care la 1054 spuneau tot așa, că Biserica nu poate fi biruită nici de porțile iadului și au ajuns să aibă o mie de ani de când sunt în afara Bisericii”.⁸⁵ Într-adevăr,

⁸⁴ St. cit. p. 386

⁸⁵ St. cit. p. 387

Sfântul Ioan Evanghelistul scrie astfel despre Biserica din Sardes în Apocalipsă: „Iar îngerului Bisericii din Sardes scrie-i : Acestea zice Cel ce are cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu și cele șapte stele: Știu faptele tale, că ai nume că trăiești, dar ești mort”(Apocalipsă 3,1). Astfel, Biserica lui Hristos va fi biruitoare până la sfârșitul veacurilor dar noi, cei din Biserică, putem fi mădulare vii prin credință dreaptă și prin săvârșirea faptelor credinței, dar putem fi și mădulare moarte, prin căderea din credință.

În Biserica Apuseană, canonizarea sfinților s-a făcut timp îndelungat, aproape în același fel, cum se făcea și în Biserica de Răsărit, adică prin pietatea populară, creîndu-se în mod spontan cultul pentru unul sau altul dintre martiri sau alți sfinți, apoi prin hotărâri ale episcopilor și sinoadelor de mai târziu. Cultul local al sfinților devine cultul general prin acceptarea spontană și treptată a cultului respectiv de către întreaga Biserică. Abia de la anul 1170 înainte s-a hotărât ca statornicirea vreunui cult local al vreunui sfânt să se facă numai de Sfântul Scaun. În catolicism este un proces de beatificare, prin care cineva este declarat fericit, bucurându-se de un cult local sau parțial și un alt proces de canonizare, prin care se înțelege proclamarea cuiva ca sfânt și instituirea unui cult general al acestuia în întreaga Biserică.

În hinduism nu este canonizare. Hindușii sunt panteiști și cred că toată creația este Dumnezeu. Fiecare om e Dumnezeu, chiar dacă imperfect și are nevoie ca atmanul să se unească cu brahmanul, persoana să se contopească în impersonal. Și salutul lor, „namasti” semnifică același lucru. Așadar, nu este nevoie de canonizare, dar și ei au „sfinții” lor, adică acei guruși care au propovăduit mai marcant hinduismul, prin învățătură, practică și manifestări paranormale, prin transmiterea duhurilor care îi stăpânesc, pe care ei îi consideră zei.

9. Concluzii

Întrucât persoana, activitatea și învățătura părintelui Arsenie Boca au o legătură directă cu fenomenul de la Prislop, care a pus și menține într-o continuă mișcare întreaga societate românească, o cunoaștere și o evaluare cât mai corectă a “fenomenului arsenist” se impune astăzi mai mult ca oricând. Așa cum se știe, toți duhovnicii contemporani cu părintele Arsenie au fost foarte reținuți în a face aprecieri sau critici la adresa persoanei și activității lui, aceasta ca să nu producă sminteală, în rândul credincioșilor, crezând, probabil, că odată cu moartea lui se va stinge și mișcarea arsenistă. Dar lucrurile au evoluat într-o altă direcție, prin “bunavoința” și interesul suspect de favorabil al mass-mediei românești, luând amploare națională și nu doar locală. Preocuparea mass-mediei de a populariza și intoxica pe oameni nu este întâmplătoare, așa cum nu întâmplătoare a fost și “racolarea” și înșelarea părintelui Arsenie de acele ființe malefice mult mai primejdioase decât a crezut el și credem noi. Părintele a fost o biată victimă, importantă nu atât prin manifestările lui paranormale și prin afirmațiile făcute în timpul vieții, cât mai ales prin ceea ce vor să facă acum aceste duhuri urzitoare de scenarii incredibile în numele lui. După cum se vede, primejdia mare pentru Biserică și țară abia acum se conturează, fiind vizată însăși Biserica Ortodoxă Română. Încă de la începutul secolului al XX-lea, toate evenimentele au mers după un scenariu bine conturat, cu mici abateri și întreruperi, care pe cât este de viclean, pe atât este și perfid.

Prin practici oculte, spiritiste, yoghine etc. părintele Arsenie s-a deschis și s-a expus unei lumi care l-a amăgit, dându-i iluzia unor mari performanțe spirituale. Lăsându-se vrăjit de această lume misterioasă, el a pierdut harul Duhului Sfânt, permițând în mod liber duhurilor malefice să intre în viața și în sufletul său. De aici avea disponibilitate irațională de a crede și a primi, fără niciun discernământ, toate mesajele demonilor prin vise și vedenii. Dar ținta nu era părintele, ci însăși Biserica Ortodoxă. De părintele Arsenie demonii s-au folosit, fiind o “piesă” importantă în angrenajul mașinăriei lor infernale. Părintele Arsenie a fost un bărbat “foarte frumos”, după cum zice Dan de la Sâmbăta, inteligent, talentat la caricaturi, cu o cultură diversă, dar nu enciclopedică, posesor al unui limbaj elevat care i-a permis să se exprime în diferite domenii, însă fără capacitatea de a le stăpâni. A avut și o siguranță de sine în a face afirmații și a exprima judecăți și verdicte, ce a uimit și pe părintele Dumitru Stăniloae. Astfel, părintele Arsenie a devenit persoana ideală, în jurul căreia duhurile malefice au urzit planul lor infernal.

Alimentându-i curiozitatea, orgoliul și părerea de sine cu mesaje de dincolo prin viclenie, despre care el spunea că sunt “îndemnuri de sus”, demonii au făcut și alte

victime prin mijlocirea lui. Aceste victime au fost fetele și femeile fascinate de prezența lui fizică și spirituală, care l-au idolatrizat, precum și bărbații creduli, care l-au admirat și l-au urmat. Lucrarea vrăjmașului de înșelare îndreptată asupra admiratorilor și ucenicilor săi, s-a continuat și după moartea părintelui Arsenie. Astfel, cei care s-au predat sugestiei post-hipnotice au scris mai târziu cărți despre el, prezentându-i însă viața, activitatea și învățătura fără discernământ. Dar cei care au scris cărțile au fost sugestionați nu pentru a fi obiectivi în relatările lor, ci pentru a-l populariza cât mai mult. Cu toate acestea, faptul că în zilele noastre arsenismul ia o amploare din ce în ce mai mare, e dovada indubitabilă că în realitate Biserica Ortodoxă este vizată să fie discreditată și batjocorită.

Așa cum hinduismul a pătruns în occident prin cosmetizarea lui într-un limbaj științific și prin îmbrăcarea lui în haina științei, tot astfel caută să se infiltreze în Biserica Ortodoxă Română prin limbajul și haina arsenistă. Dar nu numai hinduismul, ci toată panoplia new age-istă s-ar strecura în viața Bisericii, în cazul în care el ar fi canonizat. Cu alte cuvinte, prin canonizarea lui s-ar acredita, în mod direct sau indirect, toate rătăcirile arseniste, străine de tradiția și învățătura Bisericii Ortodoxe. Metaforic vorbind, introducerea lui în calendarul ortodox ar fi echivalentul introducerii "calului troian" în Biserică, ceea ce ar avea consecințe negative incalculabile. Atunci s-ar acredita indirect de Biserică următoarele: căsătoriile mixte, divorțul, hinduismul, spiritismul, feminismul, concubinajul, antroposofia, esoterismul, ecumenismul de tip protestant, hipnoza, magia, ocultismul, arianismul, catolicismul, monofizitismul, nestorianismul, pelagianismul, origenismul, preexistența sufletelor, reîncarnarea, chiromanția, inovațiile în pictura bisericească, planningul familial, anticoncepționalele și onania, visele și vedeniile, teleportarea și alte fenomene paranormale, nesupunerea față de ierarhia sacramentală etc. Așadar, Biserica Ortodoxă ar înceta să mai fie "stâlp și temelie a adevărului" și ar deveni „stâlp și temelie” a minciunii și rătăcirii new age-iste.

Aceste afirmații pot părea exagerate, mai ales că cei mai mulți oameni cunosc foarte puțin și chiar deloc subtilitățile teologice și aspectele teoretice și practice ale manifestărilor paranormale întâlnite la tot pasul și-n zilele noastre, dar examenul vieții îl dăm în fața lui Dumnezeu și a propriei noastre conștiințe. Iar în măsura în care suntem ancorați în adevărul credinței noastre, atât ca învățătură cât și ca trăire, în acea măsură suntem ajutați și apărați de harul Duhului Sfânt în războiul nevăzut necruțător cu duhurile întunericului. A nu cunoaște învățăturile Bisericii Ortodoxe, atât cât poate fiecare creștin să le cunoască, sau a le interpreta greșit, atrage pedeapsa lui Dumnezeu, căci suntem chemați la cunoașterea și experimentarea lor. De altfel, cei trei "uriași" prin care demonii țin lumea în întuneric și înșelare sunt: neștiința, lenea și uitarea, iar falsificarea învățăturilor de credință sau erezia este cel mai mare păcat, pentru că desparte pe om de Dumnezeu pentru totdeauna. Oarecum mirat de atitudinile

contradictorii ale oamenilor față de părintele Arsenie Boca, un om a citit mai multe cărți ale părintelui, ca să-și facă o părere personală despre el. În cele din urmă, avea să spună cu tristețe: “Am citit cărțile sale cu o mare dorință de a găsi un mare apologet ortodox bârfit de invidioși pe nedrept, pentru a ne închina cu dragoste și evlavie lui, dar am avut surpriza neplăcută să constatăm că foarte mare parte din mentalitatea greșită și păgubitoare contemporană ce bântuie lumea de azi este expusă în aceste cărți ca fiind revelația genuină a Domnului nostru Iisus Hristos. Ne întrebăm: oare această mentalitate (ce ne încolțește de peste tot, deturnându-ne de la realitate) este consecința misiunii de la Prislop, sau învățătura de acolo își are rădăcina în rătăcirile lumii de azi și de ieri?”⁸⁶ Cu aceeași tristețe, subscriem și noi întru totul acestei observații!

Mai ales în cazul femeilor, prezența părintelui Arsenie și dialogurile cu ele presărate din loc în loc cu dezvăluiri senzaționale care le tulburau mintea și inima, generau un spectacol grandios al simțurilor, pe care aveau să-l consemneze mai târziu în scris sub forma mascată a admirației sfinte. Și atunci să ne mai mirăm de felul cum primește părintele “revelația”, comună hindușilor, mahomedanilor și demonizațiilor? De lipsa mesajului de pocăință și ieftinătatea specific spiritistă a conținutului transmis prin “ghicituri”? De lumea imaginativă, ireală, nălucitoare, sugerată a “slujitorilor Cerului” diferită de realitatea sfinților și învățăturilor Bisericii? De stigmatele care îl declară fățis romano-catolic sau cel puțin greco-catolic? De insuflările demonice asemănătoare cu ale lui Mahomed, Iosif Copertinul și ale gurului Babaji?⁸⁷

Din nefericire, performanțele impostorilor stau nu atât în măiestria lor, cât în ignoranța și în credulitatea victimelor lor. Căci dacă mintea oamenilor ar fi luminată și nu ar fi adormită, “comoara nu s-ar jefui”. De aceea și demonii luptă să întunece mintea noastră, apoi îi insuflă cele plăcute nouă. La fel se întâmplă și în hipnoză, iar părintele Arsenie a citit cărți de hipnoză și a practicat hipnoza. Nedespărțită de hipnoză este sugestionarea victimei, care înseamnă inducerea de idei prin cuvinte și gesturi “atrăgătoare”, idei care se înfig în mintea celui hipnotizat și pot rămâne acolo foarte mult timp. Omul hipnotizat, cu conștiința adormită, dar cu mintea aflată într-o stare de mare receptivitate la nivelul subconștientului, preia ușor aceste sugestii din afară, le păstrează în sine autoalimentându-le; acum ele devin autosugestii, apoi treptat îi ajung obsesii, generându-i angoase interioare și chiar psihoze. Diavolul își dă tot concursul ca omul să-și amintească ce i-a zis “proorocul mincinos”, aducându-i mereu în gând sugestiile pe care i le-a transmis acela. Din această pricină, “de ce ți-e frică nu scapi!” Și numai aceste afirmații lămuresc în mare parte “mecanismul” hipnotic prin care părintele Arsenie a sugestionat pe ucenicii și biografii săi, ca la timpul potrivit să-i asigure popularitatea. Întrucât în spatele sugestiei post-hipnotice stau demonii,

⁸⁶ Studiu citat p.18

⁸⁷ Idem, p.56

sugestionarea nu se termină odată cu moartea hipnotizatorului, ci se continuă în cei care-i primesc învățăturile și îl cinstesc într-un fel sau altul. De aceea, a-l canoniza pe părintele Arsenie Boca și a-i aduce un cult de venerare, cum se aduce sfinților în Biserica Ortodoxă, ar însemna să devenim niște înșelați, fie cu știință, fie cu neștiință.⁸⁸

Sfințenia adevărată nu este totuna cu șarlatania impostorilor. Între sfințenia adevărată și cea falsă sunt trei deosebiri:

1. Sfințenia adevărată încununează strădaniile unei vieți întregi, pe când faima falsei sfințenii și-o câștigă cineva după un timp scurt de exhibiții, bine puse în scenă. Când s-a apucat să facă „duhovnicie”, părintele Arsenie avea 31 de ani, nu era preot și femeile îl numeau “popa vrăjitorul”, după cum spune mitropolitul Nicolae Mladin. Iar când a murit în 1989, nu mai era călugăr și nici nu slujea ca preot.
2. Sfințenia adevărată înseamnă o stare de curăție de toate patimile sufletești și trupești, mai ales de mândrie și slavă deșartă. Falsa sfințenie, însă, caută cu tot dinadinsul celebritatea, simulând smerenia și iubirea pentru a-și atrage admirația celorlalți. Pe sfinții adevărați îi descoperă Dumnezeu fără voia lor și, de cele mai multe ori, după moartea lor.
3. Sfințenia adevărată este semnul prezenței și lucrării mântuitoare a Domnului Iisus Hristos în om și prin om. De aceea, întreaga viață și gândire a unui sfânt este o iradiere senină a harului Duhului Sfânt. În schimb, șarlatanii sunt plini de pete întunecate, de tot felul de întortocheți, atât în învățătura cât și în viața lor morală. Or, viața și învățătura părintelui Arsenie sunt pline de pete și de întortocheți.⁸⁹

În vreme ce Sfinții Părinți ne învață să ne ferim de imaginație, mai ales în timpul rugăciunii, toți gurușii și new age-iștii, dimpotrivă, o stimulează și o dezvoltă prin diversele mijloace de “meditație”, considerând-o “vehicul” și mod de a se apropia de “Dumnezeu”. Dar “Dumnezeu” lor este cu totul altul decât Iisus Hristos. În zilele noastre asistăm la o veritabilă explozie de organizații new age-iste, care cultivă sistematic imaginația în mințile adeptilor lor. În acest fel, diavolul găsește terenul cel mai prielnic “pentru a-i duce la cinema”, cum obișnuia să zică Sfântul Paisie Aghioritul. Acest teren extrem de fertil va fi valorificat și de către Antihrist, în scopul plăsmuirii falselor sale minuni. Sfântul Apostol Pavel scrie tesalonicenilor că arătarea lui Antihrist va fi însoțită de false minuni care se vor săvârși prin lucrarea și puterea diavolului (II Tesaloniceni 2, 9-10). Așadar, analiza acestor aspecte legate de meditația orientală și rugăciunea creștină revelează o dată în plus antiteza

⁸⁸ Studiul citat, p.83

⁸⁹ Idem, p. 85.

fundamentală dintre cele două religii. Pe cât diferă lumina de întuneric și Dumnezeu de diavol, pe atât diferă Biserica lui Hristos de păgânismul hindus și de sectele new age-iste. Dar părintele Arsenie n-a sesizat și n-a înțeles acest adevăr și a studiat cărțile hinduse, practicând Hatha Yoga, ca să se „pregătească în vederea călugăriei”. Dar slugă la “doi domni” nu se poate.⁹⁰

Conștienți de gravitatea fenomenului de la Prislop, unii oameni spun că prin părintele Arsenie Boca se lucrează apostazia (lepădarea de credința ortodoxă) în chip tacit. Astfel, cei care dau semnătură pentru canonizarea lui, dau semnătură și pentru canonizarea ereticilor Francisc de Assisi și Wulfila, pictați cu aureolă în biserica de la Drăgănescu. Și dacă acum cei care au evlavie la părintele Arsenie îndreptățesc pictarea ereticilor de către el și “minunile” pe care le face, gândiți-vă ce va fi după acea “unire” pe care o profețește părintele, când vor fi și mai părăsiți de har cei care o acceptă. Cuviosul Lavrentie al Cernigovului ne atenționează: “Luați aminte la toate cele ce vă spun, căci totul se pregătește cu foarte mare viclenie. Toate bisericile și mănăstirile vor fi într-o bunăstare imensă... Să nu intrați în acele biserici, căci Hristos și binefacerea lui nu vor fi acolo”.⁹¹

La Mântuitorul Hristos și la sfinții adevărați, lumea venea în mod spontan și era îndemnată la înfrânare, răbdare și pocăință. La Prislop merge lumea, pentru că i se face reclamă cu false minuni, promițându-li-se oamenilor că problemele lor se vor rezolva întru totul. Dar nu trebuie să trecem cu vederea faptul că duhurile, care l-au amăgit pe părintele Arsenie Boca pentru a recolta noi suflete, lucrează cu putere prin sugestia hipnotică în mase și prin multele și grandioasele “minuni” ce le lucrează la Prislop și oriunde este amintit numele părintelui. Concomitent cu escrocheriile finanțate din belșug în mass-media, conlucrează și multiplele arătări demonice, cât și forțarea care se face de ucenicii sugestionați, ce transmit cu o convingere forțată hipnoza lor.⁹²

⁹⁰ Studiul citat, p. 265.

⁹¹ Idem, p. 334.

⁹² Idem, p. 389.

12. Bibliografie selectivă

1. Arhimandrit Atanasie Anastasiou, Staret al Sfintei Mănăstiri a Marii Meteora, Spovedania, îndrumar, Ed. Σοφία, București, 2004, <http://www.calauzaortodoxa.ro/wp-content/uploads/Spovedania_Indrumar.pdf>, vineri, 1 noiembrie 2013.
2. †IPS Daniil Andreean (Panoneanul), mitropolit al Ardealului, Îndreptarea legii 1652, Ed. Academiei R.P.R., București
3. Anonimul misterios, «Zeul toleranței» și descreștinarea creștinismului. O perspectivă ortodoxă, Christiana, București, 2009.
4. Învățătură a celor Doisprezece Apostoli, Scrierile Părinților Apostolici, Părinți Și Scriitori Bisericești, vol. 1, Ed. Institutului Biblic Și De Misiune Al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1979.
5. Sfântul Dionisie Areopagitul, Opere complete, Paideia, București, 1996.
6. †Calinic Argatu, arhiepiscop al Argeșului și Muscelului, Pr. Daniel Gligore, Sfântul Neagoe Basarab, voievodul țării românești. Argumente pentru canonizare, Tropar, Condac, Sinaxar, Slujba și Acatistul, Episcopiei Argeșului și Muscelului, Curtea de Argeș, 2009.
7. Gheorghe Băbuț, Sfântul Serafim de Sarov și Sfântul Nil Sorschi Cuvinte Duhovnicești, Ed. Bisericii Ortodoxe din Moldova, s.l., s.a.
8. Biblia Adică Dumnezeiasca Scriptură A Legii Vechi Și A Celei Nouă, Ed. Sfântului Sinod, București, 1914, 1982.
9. Sfântul †Ignatie Briancianinov, Despre Înșelare, Ed. Schitul românesc Lacu, Sf. Munte Athos, 11999, Ed. digitală APOLOGETICUM, 1 <<http://ro.scribd.com/doc/2410062/Sfantul-Ignatie-Briancianinov-Despre-inselare>>, marți, 6 august 2013.
10. Sfântul †Ignatie Briancianinov, Experiențe ascetice, vol. II, Ed. Σοφία, București, 2000.
11. Arsenie Boca, Cărarea Imparatiei, Ed. Sfintei Episcopii Ortodoxe Române a Aradului, 2003.
12. Arsenie Boca, Pravila albă. Sfaturi pentru cei căsătoriți, Ed. Agaton, 2006.
13. Calendar Creștin Ortodox 2015, Arhiepiscopiei Râmnicului.
14. Calendarul Tuturor Sfinților de peste an și locurile din Italia unde se pot cinsti moaștele lor, 2012, Mănăstirea Adormirea Maicii Domnului, cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Episcop Siluan al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei, Roma, 2011.
15. Sfântul Cuvios Ioan Casian, Așezămintele Mănăstirești și Convorbiri Duhovnicești, PSB 57, Ed. Institutului Biblic Și De Misiune al Bisericii Ortodoxe Române
16. Ceaslov, Institutului Biblic Și De Misiune Al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001.
17. Eusebiu de Cezareea, Istoria bisericească, Martirii din palestina, colecția Părinți și scriitori bisericești 13, Ed. Institutului Biblic Și De Misiune Al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1987.
18. Septimiu Chelcea, Metodologia elaborării unei lucrări științifice, Ed. Comunicare.ro, București, 2003.
19. Nicolae Chițescu, Apologeți de limbă latină. Părinți și scriitori bisericești 3, Ed. Institutului Biblic Și De Misiune Al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1981.
20. Damascene Christensen, Viața și opera Părintelui Serafim Rose, Ed. APOLOGETICUM, s.l., 2005.
21. Sfântul Ciprian al Cartaginei, De Catholicae Ecclesiae Unitate, VI, (Părinți și scriitori bisericești, 3, Apologeți de limbă latină, introducere, note și indici de Nicolae Chițescu, Ed. Institutului Biblic Și De Misiune Al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1981.

22. Ioan Cișmileanu, Mărturii din Țara Făgărașului despre părintele Arsenie Boca, Ed. Agaton, Făgăraș, 2004.
23. Florin Duțu, „Și cărțile au fost deschise”, Părintele Arsenie Boca (1910-1989) - o biografie, Ed. Floare Albă de Colț, București, 2013.
24. Cleopa Ilie, Ne vorbește Părintele Cleopa Vol. 2, Ed. Episcopiei Romanului, s.l., 1995, revizuită și adăugită de Arhim. Ioanichie Bălan.
25. Cleopa Ilie, Ne vorbește Părintele Cleopa Vol. 4, Ed. Mănăstirea Sihăstria, s.l., 2004, revizuită și adăugită de Arhim. Ioanichie Bălan.
26. Cleopa Ilie, Ne vorbește Părintele Cleopa Vol. 8, Ed. Mănăstirea Sihăstria, s.l., 2004, revizuită și adăugită de Arhim. Ioanichie Bălan.
27. Cleopa Ilie, Călăuză în credința ortodoxă, Ed. Episcopiei Romanului, s.l., 2000, revizuită și adăugită de Arhim. Ioanichie Bălan.
28. Cleopa Ilie, Călăuză în credința ortodoxă, Ed. Episcopiei Romanului, s.l., 2012, revizuită și adăugită de Arhim. Ioanichie Bălan.
29. Sfântul Cuvios Ioan Damaschin, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 21943. Varianta electronică APOLOGETICUM 2004 <<http://www.manastirea-sireti.md/uploads/books/ro/Sf.%20Ioan%20Damaschin%20-%20Dogmatica.pdf>>, 18.06.2013 22:22:33.
30. Sfântul †Dimitrie al Rostovului, Hronograf adică numărare de ani, Ed. Pelerinul Român, Oradea, 2
31. Dyonysios Farasiotis, Marii inițiați ai Indiei și Cuviosul Paisie [Ed. s.n., s.l., ?a.], <<http://www.scribd.com/doc/29017415/Marii-Initiati-Ai-Indiei-Si-Cuviosul-Paisie>>, joi, 6 septembrie 2012. Dyonysios Farasiotis, Marii inițiați..., p.
32. Cătălin Frâncu, Dex online, <<http://dexonline.ro/>>, sâmbătă, 15 septembrie 2012.
33. DIONISIE din Furna, Erminia Picturii Bizantine, Ed. Σοφία, București, 2000.
34. Prof. Dr. Ioan N. Floca, Drept canonic ortodox. Legislație și administrație bisericească, voi. II, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1990.
35. Starețul Gheorghe de la Cernica, Viețile, povățuirile și testamentele Sfinților Stareți Gheorghe și Calinic de la Cernica, Editura Deisis, Sibiu, 1999.
36. Gherontie Ghenoiu, Traian Bădărău, îngrijitor de ediție, Îndrumătorul Bunului Creștin, Ed. Triada, Mănăstirea Sfântul Nicolae Sitarul, 1994.
37. Ioan Gînscă, Parintele Arsenie Boca, mare îndrumător de suflete din sec. XX – O sinteza a gândirii Parintelui Arsenie în 800 de capete, Ed. Teognost, Cluj-Napoca, 2002.
38. Irina Gorainova, Viața și profețiile Sfântului Serafim de Sarov, ANDREAS print, s.l., 2009.
39. Sfântul Grigorie Taumaturgul și Sfântul Metodie De Olimp (Al Patarelor), Părinți și Scriitori Bisericești 10, Ed. Institutului Biblic și de Misiune Al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1984.
40. Sfântul Ierarh Ioan Gură de Aur, Comentariile Sau Explicarea Epistoliei Cătră Ebrei, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1923.
41. Sfântul Ierarh Ioan Gură de Aur, Despre feciorie, apologia vieții monahale, despre creșterea copiilor, Institutului Biblic și de Misiune Al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001.
42. Sfântul Ierarh Ioan Gură de Aur, Despre preoție, Biserica Ortodoxă, București, 2004.
43. Sfântul Ierarh Ioan Gură de Aur, Predici la Sărbători Împărătești și Cuvântări de Lauda la Sfinți, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2002.
44. Sfântul Ierarh Ioan Gură de Aur, Omilii La Matei, Părinți și Scriitori Bisericești 23, Institutului Biblic și de Misiune Al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994.
45. Ioan I. Ică jr., De la Dionisie Areopagitul la Simeon al Tesalonicului – integrala comentariilor liturgice bizantine, Ed. Deisis, Sibiu, 2011.
46. Sfântul Ioan Iacob Românul (Hozevitul), Din Ierihon către Sion – Trecerea de la pamant la cer, n., Jerusalem, 1999, <<http://www.misiune-ortodoxa.ro/download/detalii/sf.-ioan-iacob-romanul-hozevitul-din-ierihon-catre-sion.html>>, sâmbătă, 17 august 2013.

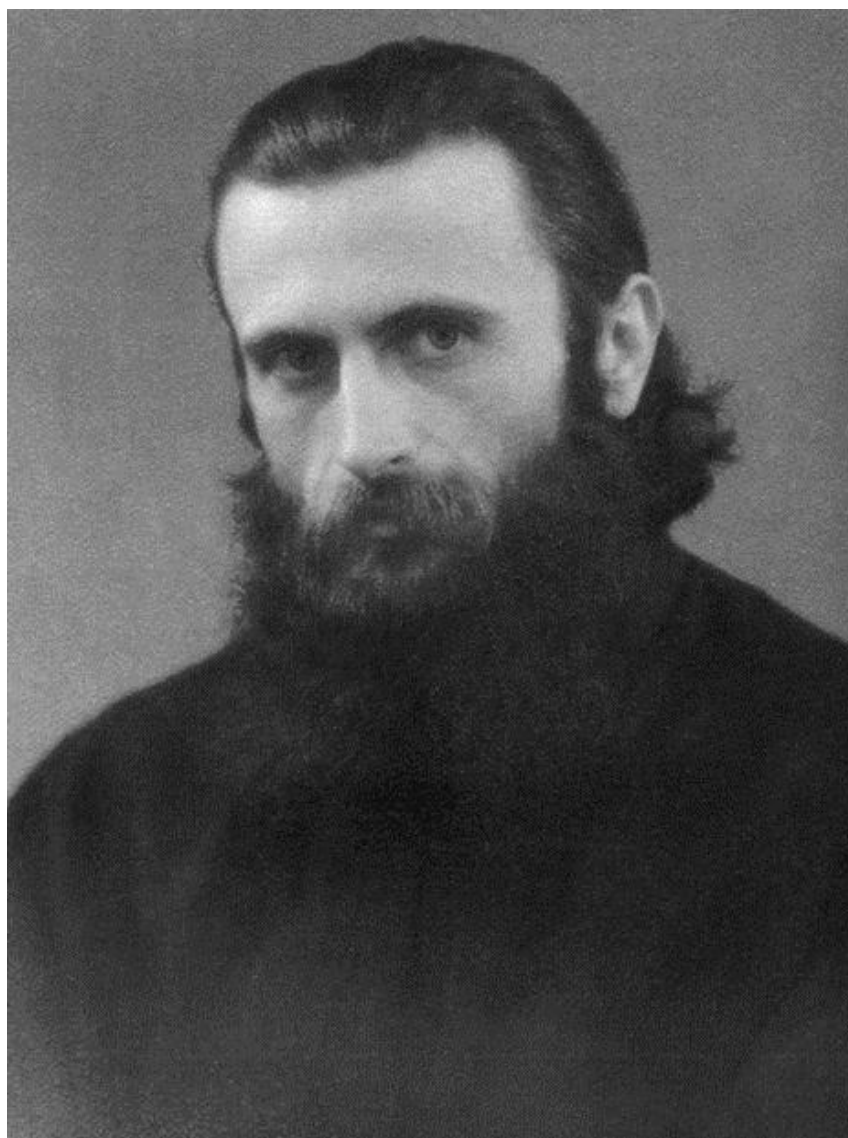
47. Sfântul Ioan Iacob de la Neamț – Hozevitul (1913 – 1960), *Viața și Opere complete*, DOXOLOGIA, 2010
48. Ioanichie Bălan, *Convorbiri Duhovnicești*, vol. 1, Ed. Episcopiei Romanului și Hușilor, 1993, s.l..
49. Ioanichie Bălan, *Sinaxar Ortodox General*, Dicționar Aghiografic, Ed. Episcopiei Romanului, 1998.
50. Ioanichie Bălan, *Viața Părintelui Cleopa*, Ed. Trinitas, Iași, 2002.
51. Ion Gh. Ceaușu, *Carte de cântări duhovnicești*, Ed. Artemis, București, 2009.
52. În memoria Părintelui Cleopa, «Mânca-v-ar Raiul!» III, Carte tipărită cu binecuvântarea † PF Daniel Patriarhul României și a †I.P.S. TEOFAN Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, ED. MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA, Vânători, 3
53. Învățătura de Credință Creștină
54. Ortodoxă, Apologeticum, 52006, <<http://ro.scribd.com/doc/33158/Invatatura-de-credinta-crestina-ortodoxa>>, vineri, 16 august 2013.
55. Arhimandrit Paulin Lecca, *Jurnal duhovnicesc*, îngrijitor ed.: dr. Ioan Gându, Studion, Bacău, 2013.
56. †PS Grigorie Leu Botoșăneanul, *Confesiuni și secte*, studiu istorico-misionar, București, Tipografia Cărților Bisericești, 1929.
57. *Liturghierul*, Institutului Biblic și De Misiune Ortodoxă, București, 2000.
58. Dan Lucinescu, *Părintele Arsenie Boca un sfânt al zilelor noastre*, Ed. Siaj, s.l., 2009.
59. Sfântul Macarie Egipteanul, *Omilii Duhovnicești, Părinți și Scriitori Bisericești*, 34, Institutului Biblic și De Misiune Al Bisericii Ortodoxe Romane, București, 1992.
60. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Ambigua – Tâlcuiri ale unor locuri cu multe și adânci înțelesuri din Sfinții Dionisie Areopagitul și Grigorie Teologul, Părinți și Scriitori Bisericești*, 80, Ed. Institutului Biblic și De Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, București, 1983.
61. †ÎPS Meletie, *Mitropolitul Atenelor, Bisericeasca Istorie*, Tipografia Sfintei Mitropoli a Moldaviei, Iași, 1841.
62. †Meletie, *Directorul Tipografiei Cărților Bisericești, Biblia Adică Dumnezeasca Scriptură A Legii Vechi și A Celei Nouă*, Ed. Sfântului Sinod, București, 1914.
63. ro. <<http://molitfelnic.ro/slujba-cununiei/>>, miercuri, 27 februarie 2013.
64. Molitfelnic (Transliterare, diortosire, alcătuire după edițiile de la 1834 și 1896 de Monahul Teodosie Neghiniță), <<http://www.scribd.com/doc/56447225/Molitfelnic>>, miercuri, 27 februarie 2013.
65. Arhimandritul Lazarus MOORE, *Sfântul Serafim de Sarov O Biografie Spirituală*, Ed. Agapis, București, 2002.
66. Panayotis Nellas, *Omul – animal îndumnezeit*, Ed. Deisis, Sibiu, 1994.
67. Sfântul Nicodim Aghioritul, *Hristoitia (Bunul Moral Al Creștinilor)*, Bunavestire, s.l., s.a., 2001.
68. Sfântul Nicodim Aghioritul, †Neofit, Patriarh al Constantinopolului, †Neofit Scriban, et alii, *Pidalion, cârma Bisericii Ortodoxe, Credința Strămoșească*, s.l., 2007, verificat după cel de la Sfânta Mănăstire Neamț, 1844, în fotocopie caractere chirilice, după exemplarul Părintelui Cleopa Ilie.
69. Sfântul Nicodim Aghioritul, *Tâlcuirea epistolelor către Galateni, Efeseni, Filipeni și Coloseni a Slăvitului și Prea-Lăudatului Apostol Pavel De Sfântul Teofilact, Arhiepiscopul Bulgariei, tălmăcită din elina veche în cea nouă și împodobită cu felurite însemnări, Σοφία – Ed. Cartea Ortodoxă, București, 2006.*
70. Sfântul Nicodim Aghioritul, *Tâlcuirea epistolei către Romani a Slăvitului și Prea-Lăudatului Apostol Pavel De Sfântul Teofilact, Arhiepiscopul Bulgariei, tălmăcită din elina veche în cea nouă și împodobită cu felurite însemnări, Σοφία – Ed. Cartea Ortodoxă, București, 2005.*
71. Sfântul Nicodim Aghioritul, *Tâlcuirea epistolelor către Corinteni a Slăvitului și Prea-Lăudatului Apostol Pavel De Sfântul Teofilact, Arhiepiscopul Bulgariei, tălmăcită din elina veche în cea nouă și împodobită cu felurite însemnări, Σοφία – Ed. Cartea Ortodoxă, București, 2005.*
72. Nicodim Măndiță (după Sfântul Atanasie al Cretei), *Calea sufletelor în veșnicie sau cele 24 vămi ale văzduhului*, Volumul 2, Ed. Lumină din lumină, București, 1992.
73. Nicodim Măndiță, *Vămile Văzduhului și mărturii despre existența lor*, Ed. Agapis, București, 2005.
74. *Viața și învățăturile Sfântului Ierarh Nifon, Episcopiei Romanului și Hușilor*, 1993.

75. Nicodim Sachelarie, Pravila bisericească, Ed. Parohia Valea Plopului, Jud. Prahova, 31999.
76. Sfântul Cuvios Nil Cavsocialivitul Izvorătorul de Mir, Minunile, vedeniile, cuvintele preacuviosului părintelui nostru Nil, Izvorătorul de Mir, Cavsocialivitul, Σοφία, București, 2011.
77. Paisie Lambrou, Sfânta Mănăstire Prodromu, Sfântul Munte Athos, Antihristica, Ed. Cartea Ortodoxă, Alexandria, 4s.a.
78. dr. Mihaela Palade (din 1995 a început colaborarea cu Facultatea de Teologie Ortodoxă București. În prezent este conf. dr. în cadrul acestei facultăți, predând disciplinele Istoria Artei Universale, Istoria Artei Creștine în România și Estetica Artei Creștine), Iconoclasmul În Actualitate (de la „moartea lui Dumnezeu” la moartea artei), Ed. Σοφία, București, 2005.
79. Panihida, Cuprinzând Sfintele Slujbe De Înarmorântare Și Pomenire Tipărită În Vremea Păstoriei Tînalte Prea Sfințitului Nicodim Patriarhul României Cu Aprobarea Sfântului Sinod, Institutului Biblic Și De Misiune Al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1948.
80. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, Sfinți Daco – Romani Și Români, Ed. Mitropoliei Moldovei Și Bucovinei, Iași, 1994, Ed. electronică, APOLOGETICUM 2006, <<http://ortodox.dyndns.org/text/text-pdf/Mircea%20Pacurariu%20-%20Sfinti%20daco-romani%20si%20romani.pdf>>, sâmbătă, 13 iunie 2015.
81. Penticostar, Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1973.
82. Sfânta Muceniță Perpetua Vibia, Martiriul Sfințelor Perpetua Și Felicitas, Actele Martirice, Părinți Și Scriitori Bisericești 11, Ed. Institutului Biblic Și De Misiune Al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1982.
83. Romeo Petrașciuc, Lăsați-vă în grija Lui Dumnezeu, Editura Agnos, Sibiu, 2014.
84. Traian Popescu, Experimentul Pitești, Procesul comunismului (mărturii) <<http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/pitesti/tpopescu/docs/cap1.htm>>, vineri, 1 martie 2013.
85. Proloagele, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1991.
86. Rafail Protosinghelul, Minunile Maicii Domnului – cele mai presus de fire ale Prea Sfinței Stăpînei Noastre de Dumnezeu Născătoarei și Pururea Fecioarei Maria care puține sînt din cele nenumărate minuni ce s-au scris de feluri de dascăli cu bune științe de sfințele scripturi, de Agapie și alții, Ed. Sfinței Mănăstiri Neamț, s.l., 31990. Ierom. Rafail Protosinghelul, Minunile Maicii Domnului..., p.
87. Părintele Rodion, Oameni Și Demoni, Ed. Cartea Ortodoxă și Ed. Egumenița, s.l., s.a.. <ftp://ftp.logos.md/Biblioteca/_Colectie_RO/Parintele_Rodion_Oameni_si_demoni.pdf>, marți, 30 iulie 2013, pp. 58-60.
88. Serafim Rose (1934-1982), Sufletul după moarte – experiențe contemporane după moarte în lumina învățaturii ortodoxe despre viața de dincolo, Ed. Tehnopress, s.l., 2003.
89. Daniil Sâsoev, Iurii Maximov, Martiriul unui apologe al Ortodoxiei, Ed. Cartea Ortodoxă, București, s.a..
90. Sfinții Bătrâni, Pafnutie Dascălul tâlcuitor, Sfântul †Grigorie Dascălul editor et alii, Patericul, Ed. Σοφία, București, Ed. Cartea Ortodoxă, Alexandria, 2011.
91. Sfântul Siluan Athonitul, Între iadul deznădejzii și iadul smereniei, <https://www.scribd.com/document_downloads/direct/124818895?extension=pdf&ft=1433881099<=1433884709&user_id=10373037&uahk=bnFeSyKvgPsW9Z7uOmOFFgimqtQ>, miercuri, 10 iunie 2015.
92. Sfinții Bătrâni et alii, Pateric Despre Visuri Și Vedenii, Egumenița, s.l., s.a..
93. Sfântul Simeon Arhiepiscopul Tesalonicului, Tratat asupra tuturor dogmelor credinței noastre ortodoxe, după principiile puse de Domnul nostru Iisus Hristos și urmașii Săi, Volumul I, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, s.l., 2002.
94. Sfântul Simeon Noul Teolog, Discursuri teologice și etice, Scrieri I, Studiu introductiv și traducere: diac. Ioan I. Ică jr. și un studiu de ieromonah Alexander Golitzin, Deisis, Sibiu, 1998.
95. Sofronie Saharov, Cuviosul Siluan Athonitul, Traducere din limba rusă de Ierom. Rafail (Noica), Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009.
96. †ÎPS Teofan Savu, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei (cu binecuvântarea), Suferințele mamei Blondina (1906 – 1971), o martira a Siberiei, Ed. Manastirea Sihastria, 2010,

- <<http://ia701202.us.archive.org/0/items/SuferinteleMameiBlondinaOMartiraASiberiei/SuferinteleMameiBlondina-OMartiraASiberiei.pdf>>, 07.07.2013.
97. Părintele Prof. Dumitru Stăniloae, *Servire și Proexistență*, Articole și studii, Glasul Bisericii, n., s.l., s.a., <<http://www.scribd.com/doc/164075952/Staniloae-Dumitru-Pr-Servire-Si-Proexistenta>>, sâmbătă, 21 septembrie 2013.
98. Lidia Stăniloae Ionescu, *Lumina faptei din lumina cuvântului: împreună cu tatăl meu, Dumitru Stăniloae*, Ed. Humanitas, București, 2
99. †PS Daniil Stoenescu, episcop locțiitor al Daciei Felix, Biserica de la Drăgănescu – „Capela Sixtină” a Ortodoxiei românești „O smerită mărturisire ortodoxă de credință exprimată plastic”, Deva, 2005.
100. †PS Daniil Stoenescu, episcop locțiitor al Daciei Felix, Părintele Arsenie: omul îmbrăcat în haină de in și îngerul cu cădelnița de aur, E. Charisma, Deva, 2
101. dr. Ciprian Streza, Curs liturgică anul III semestrul 2, <<http://teologiepastorala20102014.files.wordpress.com/2013/06/suport-de-curs.pdf>>, miercuri, 21 august 2013.
102. Nicolae Streza, *Mărturii despre Părintele Arsenie Boca*, Ed. „Credința strămoșească”, 2009.
103. Nicolae Zian Streza, *Catisme Ale Părintelui Arsenie Boca Pe Muntele Athos*, Ed. „Credința strămoșească”, s.l., 2008.
104. Monahul Teoclit Dionisiatul, *Viata Sfântului Nectarie Din Eghina, făcătorul de minuni*, s.n., s.l., 2a., <http://ro.scribd.com/doc/59291837/Viata-Sfantului-Nectarie-din-Eghina-Facatorul-de-minuni>, duminică, 11 august 2013.
105. Sfântul Teofilact Arhiepiscopul Bulgariei, *Tâlcuirea Epistolelor către GALATENI, EFESENI, FILIPENI ȘI COLOSENI a Slăvitului și Prea-Lăudatului Apostol PAVEL*, Ed. Σοφία – Ed. Cartea Ortodoxă, București, 1
106. Sfântul Teofilact Arhiepiscopul Bulgariei, *Tâlcuirea Sfintei Evanghelii De La Luca*, Σοφία – Ed. Cartea Ortodoxă, București, 2007.
107. Sfântul Teofilact Arhiepiscopul Bulgariei, *Tâlcuirea Sfintei Evanghelii De La Matei*, Σοφία – Ed. Cartea Ortodoxă, București, 2007.
108. Sfântul Teofilact Arhiepiscopul Bulgariei, *Tâlcuirea Sfintei Evanghelii De La Marcu*, Σοφία – Ed. Cartea Ortodoxă, București, 2008.
109. Triodul, Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1986.
110. [Sfântul] Varlaam al MOLDOVEI, *Carte românească de învățătură: [la] Dumenecele preste an și la Praznice împărătești și la Svenți mari*, Ed. Roza Vânturilor, București, 2011. [Sfântul] Varlaam al Moldovei, *Carte românească de învățătură...*, II, p.
111. Sfântul Vasile cel Mare, *Omilii La Hexaameron Omilii La Psalmi Omilii Si Cuvîntări*, PSB 17, Ed. Institutului Biblic și De Misiune Al Bisericii Ortodoxe Romane, București, 1986.
112. Petru Vamvulescu, *Părintele Arsenie Boca MĂRTURIA MEA*, s.Ed., Arad, 2012.
113. Sfântul †Nicolae Velimirovici Episcopul Ohridei și Jicei, *Gânduri despre bine și rău*, Predania, București, 2009.
114. Sfântul †Nicolae Velimirovici, *Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi – scrisori misionare – vol. 1*, Σοφία, București, 2002, Ediție electronică APOLOGETICUM 2005, <ftp://ftp.logos.md/Biblioteca/_Colectie_RO/4Raspuns.pdf>, sâmbătă, 17 august 2013.
115. Sfântul †Nicolae Velimirovici, *Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi – scrisori misionare – vol. 2*, Σοφία, București, 2008.
116. *Viețile Sfinților apărute între anii 1991 și 1998 la Editura Episcopiei Romanului și Hușilor (volumele consacrate lunilor septembrie-aprilie) și apoi la Editura Episcopiei Romanului (volumele consacrate lunilor mai-august)*.
117. *Viețile Sfinților, Mănăstirea Sihăstria*, 2005.
118. †IPS Hierotheos Vlachos, Episcop de Nafpaktos, *Psihoterapia ortodoxă – Știința Sfinților Părinți, Învierea – Arhiepiscopia Timișoarei*, s.l., 1998.
119. Zosima Pascal, *Sfârșitul Omului*, Ed. Credința Strămoșească, s.l., 1998

120. Zosima Pascal, Prodroimit, Sfârșitul Omului, Ed. Mitropoliei Chișinăului și Moldovei, București, 1937.

Câteva imagini inedite

celebra fotografie interbelică (in jurul vârstei de 30 de ani)

imagini cu părintele Arsenie Boca, din ultima parte a vieții
(anii '70 – '80)

una din ultimele fotografii

